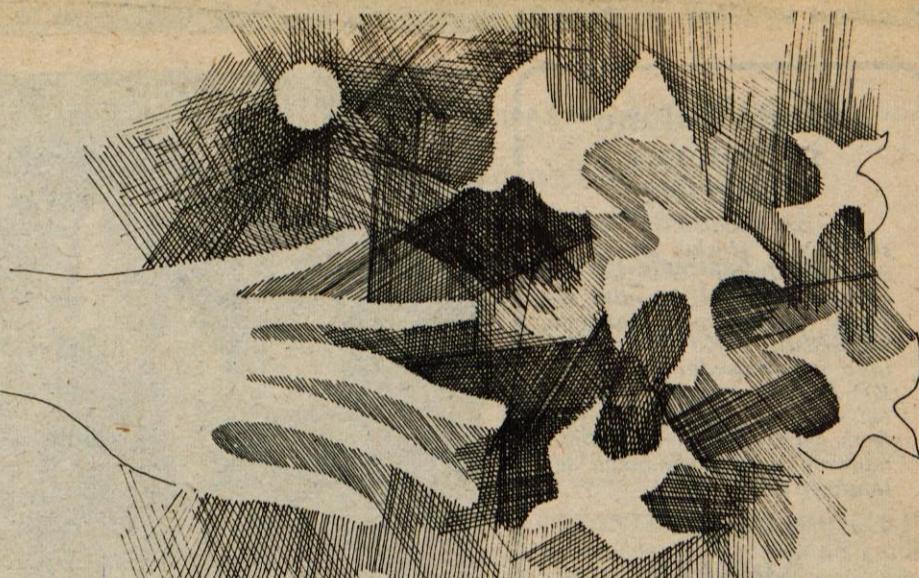

Spoštovane tovarišice!

Odbor pri medobčinskem svetu Zveze sindikatov Slovenije za Gorenjsko za nabavo rentgenskega aparata za zgodnje odkrivanje raka na dojki se pridružuje z iskrenimi čestitkami k vašemu prazniku 8. marcu, dnevu žena.

Zahvaljuje se vam, ker ste se odrekle darilu in tako prispevale k uspehu naše akcije.

Leto XXIX. Številka 18

Ustanovitelji: občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič – Izdaja ČP Glas Kranj. Glavni urednik Igor Slavec – Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

G L A S I L O S O C I A L I S T I C N E Z V E Z E D E L O V N E G A L J U D S T V A Z A G O R E N J S K O

Kranj, petek, 5. 3. 1976

Cena: 2 dinarja

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

Ob 8. marcu

Kako bomo letos praznovali 8. marec – mednarodni dan žena? Mar bomo dopustili, da na način, ki razvrednoti žensko kot osebnost in z vso malomeščansko navlako, ki se je tako razbohotila v preteklih letih? Menim, da delim mnenje večine delovnih ljudi, ko se izrekam proti »lagohotni enodnevni pozornosti do žensk, ko se izrekam proti »drobnim darilcem« in dragocenim darilom, proti potovanjem v inozemstvo in letovanju v naših letoviščih in podobnimi razvadami, ki so jih delovne in druge organizacije namenjale zaposlenim ženskam, ponekod pa tudi ženam zaposlenih tovarišev, pač odvisno od količine družbenih sredstev in odvisno od števila zaposlenih žensk.

Proslave naj bodo v duhu revolucionarnih tradicij našega boja za nacionalno in socialno osvoboditev ter boja za samoupravni socialistizem.

Srečanja ob 8. marcu naj bodo v vseh okoljih delovna, napravimo obračune o doseženih uspehih in dogovorimo se o bodočih nalogah. Predvsem se dogovorimo za nadaljnjo aktivnost vseh družbenih sil na področjih, kjer še nismo

uspeli zagotoviti enakopravnega položaja žensk bodisi zaradi tradicionalnega gledanja ali zaradi ostankov malomeščanske miselnosti. Enakopravnost žensk, ki smo jo pri nas priborili v narodnoosvobodilni vojni, je v prvih povojskih letih bila bolj »oprijemljiva«; ženske so se lotevali najbolj odgovornih pa tudi najtežjih del, sodelovalo so pri obnovi domovine, izucile so se poklicev od žerjavovodkinj do inženirsk. Z vdorom malomeščanske miselnosti pa se je ustvarjala podoba krhke ženske, ki ni sposobna opravljati enakega dela kot moški in sami smo začeli razmišljati o zaposleni ženi kot »ubogi revi«, ki naj jo čim bolj zaščitimo bodisi tako da ostane doma ter varuje otroke in skrbi za moža oziroma da jo vsaj razrešimo vseh družbenih in samoupravnih funkcij.

Tak način gledanja na ženske je vplival in marsikje še tudi danes vpliva na izbiro poklica in usmerjanje v poklice, na izbor kandidatov na vodilna in vodstvena delovna mesta, na dopolnilno izobraževanje, na odpiranje novih »ženskih« delovnih mest (največkrat v nizkoproduktivnih panogah).

Taka miselnost se v najnovejšem času pojavi celo v predlogih učnega načrta za osnovne šole. Predlagajo delitev vzgoje na tehniška in

gospodinjska znanja, kar v končni posledici vodi k tradicionalni delitvi mladine na ženske – gospodinje in na moške – posvečene v tehniške vede.

Čeprav so naša stališča do enakopravnosti žensk in moških jasna, neštetokrat zapisana in uzakonjena, se kar naprej srečujemo z miselnostjo, ki vse to zanika in vedno znova poskuša vnašati nam tu e ideje v vzgojo in izobraževanje, v poklicno usmerjanje in zaposlovanje pa tudi na druga področja. Proti takim miselnostim in praksi usmerimo naše delovanje, naš vsakodnevni boj, v katerem naj enakopravno sodelujejo moški in ženske, torej vsi delovni ljudje.

Preprečimo vsako delitev na moške in ženske poklice in usmerjamo mladino v poklice, ki so primerni njihovim telesnim in umskim sposobnostim in ki ustreza potrebam naše družbe. Spopadajmo se s tradicionalno miselnostjo in malomeščanstvom in prenehajmo govoriti o »problemu žensk«, kajti velik del teh problemov je povezan z vprašanjem položaja delovnih ljudi in rešitev teh vprašanj je odvisna od uveljavitve ustave na vseh področjih naše družbe.

Dipl. inž. Marija Zupančič-Vičar
sekretarka OK ZKS Jesenice

Naročnik:

Stane Dolanc in Dolores Ibarruri

Na jugoslovanskem veleposlaništvu v Moskvi sta se sestali delegacije ZKJ in KP Španije. Delegaciji vodita sekretar izvršnega komiteja predsedstva ZKJ Stane Dolanc in predsednica španske KP Dolores Ibarruri. Delegaciji sta se pogovarjali o nekaterih vprašanjih mednarodnih odnosov in mednarodnega dežavskega gibanja.

Koroška delegacija pri Ribičiču

Predsednik republike konference SZDL Mitja Ribičič sodelavci je sprejel delegacijo avstrijsko-jugoslovenskega društva iz Celovca. Pogovarjali so se o položaju narodnostnih skupin v Avstriji, odnosih med Avstrijo in Jugoslavijo ter nekaterih drugih mednarodnih političnih in gospodarskih vprašanjih.

Seja predsedstva skupščine SRS

Predsedstvo skupščine SRS je na seji, ki jo je vodil predsednik skupščine Marijan Breclj, ocenilo pretekle seje zborov, še posebej pa razpravo o uveljavljanju delegatskega sistema. Ugotovilo je, da bi morala skupščina s svojimi delovnimi telesi posvetiti nenehno pozornost tem vprašanjem tudi v prihodnje, še posebej pa analizirati tista vprašanja delegatskega sistema, ki ovirajo njegov hitrejši razvoj.

Veliko, vendar premalo

Po programu razvoja otroškega varstva v Makedoniji naj bi letos v republiki zgradili 12 novih varstvenih ustanov, opremili več kot 180 vrtcev, ki so jih uredili v obnovljenih stavbah, in uredili tri otroška letovišča. Vendar to še zadalec ne bo zadostovalo, da bi pokrili potrebe.

Živila po ugodnih cenah

Zvezna direkcija za rezerve živil je sklenila, da bo marca prodajala na produktni borzi v Novem Sadu živila. Gre za živilske izdelke, ki jih lahko po ugodni ceni kupijo restavracije družbenega prehrane, gostinske in turistične delovne organizacije, dijaški in študentski domovi in sindikalne organizacije. Prodajali bodo svinjsko mast, fižol, govejo pasteto v pločevinkah in krompirjev pire v prahu.

Veliko za uveljavitev žensk

Na sredini seji predsedstva zvezne konference SZDL Jugoslavije so poudarili, da je naša družba že veliko naredila, da bi zboljšala družbeni položaj ženske in ji omogočila uveljavljanje na vseh področjih.

Dražje znamke

Skupnost jugoslovenskih pošt, telegrafa in telefona predlaga zvišanje cen dopisnicam in pismom v domačem poštnem prometu. Nova cena dopisnic naj bi bila 1,5 dinara, pisemskih znamk pa 2 dinara. S tem naj bi v neki meri pokrili izgube v poštnem prometu, ki so lani znašale okoli 650 milijonov dinarjev.

Več premoga iz BiH

V 1976. letu bodo združeni premogovniki v BiH nakopali prek 13 milijonov ton premoga, kar bi bilo 4,3 odstotka več kot lani. Januarja so v združenih rudnikih nakopali 1 milijon 50 tisoč ton premoga.

V naši državi se mudi na 14-dnevnu obisku delegacija sindikalnih in gospodarskih vodilnih delavcev Zambije. Zanimajo se predvsem za razvoj in oblike samoupravljanja. V ponedeljek je sedemčlanska delegacija obiskala tudi kranjsko Iskro in se z njenimi predstavniki pogovarjala o samoupravljanju, delu sindikata, nagrajevanju in drugih vprašanjih. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

Jesenice

Člani komisije za mladinske delovne akcije pri občinski konferenci ZSMS so na zadnji seji ocenili dosedanje potek evidentiranja jeseniških mladincev za letošnje republike in zvezne delovne akcije. Kljub temu, da komisija ves čas opozarja vodstva osnovnih organizacij ŽSMS, da takoj vrnejo izpolnjene evidenčne liste, se mnoge OO ŽSMS obnašajo zelo neodgovorno, ker še vedno niso izbrala mladincev, ki naj bi letos zastopali jeseniško mladino na delovnih akcijah. S takšnim odnosom predvsem zavirajo delo komisije, ki mora evidentirati skleniti do 15. marca. J. R.

Kranj

Na sedmi redni seji se je včeraj, 4. marca, ob 13. uri sestal izvršni odbor občinske konference socialistične zveze. Člani so obravnavali predlog družbenega dogovora o družbeni samoučasnosti.

Včeraj ob 16. uri pa se je na deveti redni seji sestal tudi medobčinski svet ZK za Gorenjsko. Razpravljal je o nalagah in akcijski usmeritvi zveze komunistov Gorenjske po peti seji CK ZKS in pregledal delo sekretariata medobčinskega sveta ZK za preteklo obdobje. Na seji so potrdili tudi poslovnik medobčinskega sveta in izvolili komisijo za informiranje in propagando.

Na podlagi novospredjetih pravil bo drevi v Kranju zbor delegatov kranjske rabiške družine. Na zboru bodo pregledali delo družine in njenih organov v preteklem obdobju in izvoli nove organe. A. Ž.

Radovljica

V četrtek, 4. marca, ob 16. uri se je na 23. seji sestal komite občinske konference zveze komunistov Radovljica. Na seji je bila najprej podana informacija o zunanjih in notranjopolitičnih dogodkih od zadnje seje naprej, potem pa so razpravljali o pripravah na problemsko konferenco o urbanizaciji ter stanovanjski politiki. Nazadnje so pred republiško konferenco o kulturi ocenili še položaj kulture v občini.

Opoldne danes se bo na 45. redni seji sestal izvršni svet radovljiske občinske skupščine. Razpravljal bo o vprašanjih s področja urbanizma, gradbeništva in komunalnih zadev ter o premoženjsko pravnih zadevah. Na seji pa bo podano tudi poročilo urbanistične inšpekcijske o problematiki črnih gradenj počitniških hišic in predlog sklepov predsedstva občinske konference socialistične zveze o problematiki referendumov v krajevnih skupnostih v občini. A. Ž.

Škofja Loka

Danes ob 12. uri bo v Škofji Liki seja komisije za varstvo okolja. Člani komisije bodo na njej razpravljali o odloku o javnem redu in miru, spregovorili bodo o kadrovski okrepitvi službe za varstvo narave, podane pa bodo tudi informacije o objektih in območjih, ki so v škofjeloški občini predvideni za zaščito, o predlogu družbenega dogovora o ukrepih zoper onesnaževanje zraka ter o prizadevanjih za varstvo okolja pri gradnji rudnika urana v Žirovskem vrhu.

V torek, 9. marca, ob 17. uri, bo v Škofji Liki seja izvršnega odbora občinske zveze društva prijateljev mladine Škofja Loka. Za sejo je predlagan naslednji dnevni red: jugoslovenske pionirske igre 1976, priprava skupščine občinske zveze društva prijateljev mladine ter posvet mentorjev pionirskega redova.

V sredo, 10. marca, ob 8. uri bo v sejni dvorani občinske skupščine v Škofji Liki prvi sestanek članov iniciativnega odbora za ustanovitev informativno dokumentacijskega (INDOK) centra. Člani odbora bodo spregovorili o pomenu in vlogi INDOK centra ter o nalagah iniciativnega odbora v zvezi z njegovo ustanovitvijo. — jg

V prihodnjih dneh bodo na področju krajevne skupnosti Škofja Lika zbori volivcev. Sklicujeta jih krajevna skupnost Škofja Loka in krajevna konferenca SZDL. V nedeljo, 7. marca, bosta zbori ob 9. uri v gospodarskem domu Gosteče in v gradu Puštal, v torek, 9. marca, ob 18. uri v risalnici osnovne šole Škofja Loka ter v šoli v Podlubnik, v sredo, 10. marca ob 18. uri, pa v osnovni šoli Podlubnik in v osnovni šoli na Trati. Udeleženci zborov bodo poslušali poročilo o delu krajevne skupnosti v lanskem letu ter razpravljali o osnutku srednjeročnega načrta krajevne skupnosti Škofja Loka od leta 1976 do 1980 ter programu del za letošnje leto. — jg

Tržič

V sredo je bila v Tržiču seja predsedstva občinskega sveta Zveze sindikatov. Osrednja točka dnevnega reda je bila razprava o predlogu družbenega dogovora o razporejanju dohodka in osebnih dohodkov v tržički občini. Predlog dogovora je bil že posredovan zborom občinske skupščine, ki pa ga na zadnji seji niso potrdili. Menili so, da še ni dovolj usklajan z razmerami v tržički občini ter možnostmi gospodarstva. Skupščinski zbori bodo o predlogu družbenega dogovora ponovno razpravljali na prihodnji seji, vendar je treba do takrat pomanjkljivosti odstraniti. Predsedstvo sindikalnega sveta se je na sredini seji odločilo organizirati ponovno javno razpravo med delovnimi ljudmi. Člani koordinacijskega odbora za pripravo družbenega dogovora o razporejanju dohodka so že začeli obiskovati organizacije združenega dela in temeljne organizacije. Tako so že bili v Peku, Bombažni predilnici in tkalnici, Triu, Združeni lesni industriji in v Tovarni kos in srpov. — jk

Poskusni INDOK center

Škofja Loka — Že od vsega začetka delovanja delegatskega sistema pri nas je bilo mogoče opaziti, da je bilo med delegacijami in delegati ter sredino, ki jih je izvolila, veliko premalo povezave. Prave povezanosti, pravzaprav, obveščanja, med eno in drugo stranjo ni bilo. Zato je bilo mogoče že dolgo čutiti potrebo po ustanovitvi posebnih »središč«, kjer bi se zbirale informacije in kjer bi lahko

Odločitev, vredna obsodbe

LJUBLJANA, CELOVEC — Pod predsedstvom predsednika slovenske skupščine Sergeja Kraigherja se je sešlo v ponedeljek v Ljubljani predsedstvo SR Slovenije. Osrednja točka dnevnega reda je bila razprava o uresničevanju avstrijske državne pogodbe in odnosih med SFRJ in republiko Avstrijo po odločitvi avstrijske vlade o uvedbi novega zakona o ljudskem štetju. Vlada sosednje države namerava predlagati dunajskemu parlamentu dopolnjen zakon o štetju posebne vrste ki med drugim boleče zadeva slovensko (in tudi druge) narodnosti skupnosti na Koroškem. Novela zakona o ljudskem štetju posebne vrste med drugim namreč tudi predvideva postavitev dvojezičnih napisov le v primerih, če bo štetje ugotovilo najmanj 25 odstotkov manjšinskega prebivalstva.

Predsedstvo SR Slovenije je na ponedeljek seji ugotovilo, da je avstrijska državna pogodba mednarodna pravna obveznost Avstrije in pogoj za obstoj suverene, neodvisne in demokratične države. Odločitev avstrijske vlade in dogovor treh vodilnih strank, ki so zastopane zveznim parlamentom, pa sta očiteni pristop k reviziji avstrijske državne pogodbe in varstva narodnih manjšin. To so pred kratkim priznali tudi najodgovornejši avstrijski državniki. Po sodbi slovenskega predsedstva pomeni takšno ravnanje tudi popuščanje protidemokratiskim in neomacističnim silam. Proti temu ne protestirajo le pripadniki manjšinskega temveč tudi ljudje, ki se zavedajo posledic takšnega štetja. Strankarski dogovor in predlog vlade za štetje posebne vrste je tudi v nasprotju sklepno listino helsinski konference o varnosti in sodelovanju Evropi.

Obsodbe vredno je ustvarjanje vzdušja in razmer, v katerih se moč trezno in realistično pogovarjati o položaju manjšin ter uresničevanje določil državne pogodbe. Celovito vzeto hromi tako ravnanje tudi reševanje drugih vprašanj in sodelovanje med Jugoslavijo in republiko Avstrijo. Takšna politika je koristna za sile, ki jim ni po godi sodelovanje in prijateljstvo med sosednjo Avstrijo in neuvrščeno socijalno Jugoslavijo.

Slovenska narodnostna skupnost v Avstriji je v tisočletnem bivanju na tem ozemlju preživela veliko težkih udarcev. Tudi nacistična politika genocida je ni mogla uničiti. Žalostno pa je temelj, da se morata tako slovenska kot hravtska skupnost dvajset let podpisati pogodbe ponovno boriti za obstoj in upirati raznaročovalnim težnjam. Postopki avstrijske vlade izvajajo ogorčenje v Sloveniji in drugih jugoslovenskih republikah ter pokrajnah. Protesti kažejo na spontano podporo narodnostnim manjšinam v njihovem pravičnem boju.

Avstrijski tisk, radio in televizija posvečajo obsodbi popisa velike pozornosti. V ospredju je še posebej seja slovenskega predsedstva, kateri smo pisali uvodoma. »Neue Kronen Zeitung«, ki izhaja na Dunaju in ima največjo naklado v sosednji državi, je objavil v sredo komentar z naslovom »Koroška elegija«. Pisec komentaria pravi, da je sporazum vladajočih avstrijskih strank o štetju dejanje, s katerim je v Avstriji »večina naposred premagala manjšino«. Vodilni dunajski list omenja avstrijskega izvedenca za manjšino profesorja Veiterja, da bi posebni popis pomenil »smrt naroda« in uveljavitev določila o 25 odstotkih manjšinskega prebivalstva »dejansko iztrebitev slovenske narodnosti skupnosti na Koroškem!« Izvedenec za manjšinsko pravo se cinčno in posmehljivo sprašuje in ugotavlja obenem, da nekateri ta čelje brez dvoma doseči, saj bi bila zadeva preprostega. Manjšine namreč terjajo toleranco, varstvo in izdatke za upravo in zakonodajo. Samo nemška Koroška bi bila tudi zaradi tega za marsikoga bolj praktična! V Avstriji se razburajo zaradi tragične usode južnoameriških Indijancev in propadanja kulture v »črni Afriki«. Za usodo svojih manjšin pa jim ni mar, je zapisano med drugim v komentarju. »Če ne pokažemo razumevanja za našo majhno manjšino,« pravi komentar na koncu, »potem si tudi ne moremo obetati razumevanja pri velikih državah za našo majhno državo!«

Pomembno je opozoril dr. Pavla Apovnika, glavnega kandidata enotne slovenske liste za volitve v koroški deželnemu parlamentu leta 1976. Po njegovem utegne popis povzročiti kampanjo večine zoper manjšino. Vnela bi se bitka za vsako vas, za vsakega posameznika. To ni poskušitev, to je napoved boja, sodi dr. Pavel Apovnik.

ZIVAHNA ZUNANJE POLITIČNA AKTIVNOST JUGOSLAVIJE

BEOGRAD — Na prvo mesto kaže postaviti obisk prvega sekretarja centralnega komiteja KP Kubе in predsednika revolucionarnega vodstva te države Fidela Castra v Jugoslaviji. K nam ga je povabil predsednik CK ZKJ in predsednik republike Josip Broz-Tito. Kubanski predsednik bo pri nas jutri in v nedeljo. Pomembna je tudi dejavnost naše delegacije na 25. kongresu KP Sovjetske zveze, ki jo vodi sekretar izvršnega komiteja Stane Dolanc. Sekretar se je sešel z najvidnejšimi sovjetskimi voditelji, predstavniki delegacij drugih držav in komunističnih ter delavskih partij, ki se udeležujejo kongresa, in delavcev Sovjetske zveze. Pri nas pa so bili ali so še na obisku zunanjih ministrov republike Zambije Rupija Banda, vplivni grški politik in vodja vsega skupščine socialističnega gibanja PASOK Andreas Papandreou, indijski trgovinski minister Prasad Catpopadaj, portugalski minister za pravo sveta revolucije Viktor Alves in delegacija avstrijsko-jugoslovenskega društva iz Celovca.

J. Košnjev

Poudarek izobraževanju in kulturi

Konferenca mladih iz krajevnih skupnosti, ki deluje pri OK ŽSMS Jesenice, se pogosto srečuje s problemi premajhne aktivnosti, osnovnih organizacij ŽSMS v posameznih krajevnih skupnostih v občini. Izvor premajhne aktivnosti je nemalokrat tudi pomanjkljivo znanje članov osnovnih organizacij, ki so nosilci dela na različnih področjih.

Prav iz tega razloga je komisija za idejnopolitično delo pri OK ŽSMS Jesenice pripravila dva pomembna osnutka dokumentov, in sicer predlog programa družbenopolitičnega

Novi predsednik

Kranj — Občinski odbor zveze združenih borcev NOV Kranj je na zadnji seji razpravljal o osnutku proračuna, družbenega načrta in delu komisije za zadeve borcev in vojaški vojnih invalidov. Sprejel je tudi nekatere kadrovskie spremembe v občinskem odboru.

Zaradi treh umrlih članov so izvolili v odbor tri nove člane. Dolžnosti predsednika občinskega odbora ZZB NOV pa so zaradi bolezni razrešili tudi dosedanjega predsednika Pavleta Bajžlja. Za novega predsednika občinskega odbora so izvolili Jožeta Marjeka-Jocota, nosilca spomenice 1941. — jg

Proti popisu

Škofja Loka — Tudi Škofjeločni so ostro obsodili dogovor najmodnejših avstrijskih strank v dunajskem parlamentu o posebnem preštevjanju slovenske in hrvaške narodnosti skupnosti v Avstriji. Člani občinske

Predstavniki občine Tolmin so v torek pod vodstvom predsednika občinske skupščine Antona Labova obiskali kranjsko občino in se s predstavniki kranjske občinske skupščine, Planike in Iskre pogovarjali o možnostih za sodelovanje med podjetji iz obeh občin. Poleg predsednika skupščine so iz tolminske občine sodelovali v pogovorih še predsednik izvršnega sveta občinske skupščine Tolmin Zvone Uršič, sekretar komiteja občinske konference ZK Vlado Uršič, predsednik in sekretar občinskega sveta zveze sindikatov Tolmin Franc Kravanja in Dušan Jug in načelnik oddelka za gospodarstvo Ivan Kos. — Foto: F. Perdan

Delo delegacij in delegatov

Škofja Loka — Člani občinske konference SZDL Škofja Loka so na seji, ki je bila v ponedeljek, 1. marca, v Škofji Loki, izredno kritično ocenili delo delegacij in delegatov od njihove izvolitve pa do konca lanskega leta.

Predsednik občinske konference SZDL Škofja Loka Jože Šubic, ki je podal uvodno besedo, je še posebej spregovoril o delu delegacij v krajevih skupnostih za zbor krajevih skupnosti v občinski skupščini. Menil je, da tu še vedno marsikje nicične povezave med organi krajevih skupnosti, delegati in občani. Zato bo na tem področju potrebno še marsikaj izboljšati.

O delu delegacij za zbor zdrževala dela občinske skupščine v organizacijah združenega dela in temeljnih organizacijah združenega dela smo na naša vprašanja dobili le malo odgovorje, je dejal predsednik občinskega sindikalnega sveta Marjan Gantar. Kot kaže še vedno ni prave povezave med delovnimi organizacijami in strokovnimi službami. Zato bo stvari treba izboljšati.

Predsednik družbenopolitičnega zборa skupščine občine Škofja Loka Slobodan Poljanšek je na kritike o nekoliko slabšem obisku delegatov tega zboru na sejah skupščine dejal, da je sicer treba priznati določene napake, da pa je treba pogledati tudi dobre strani dela tega zboru.

Predsednik škofjeloške občinske skupščine dr. Branko Berčič je popolnoma soglašal z ugotovitvami Slobodana Poljanška in menil, da ne gre ocenjevati dela zborov le po organizacijski, ampak tudi po vsebinski strani. Potrebno je namreč priznati, da so delegati družbenopolitičnega zboru kljub nekoliko slabši

udeležbi na sejah največkrat razpravljali, podali pa so tudi največ tehtnih pripomb in predlogov ter delegatskih vprašanj. Treba pa je tudi povedati, da je bila, kadar je zbor zasedal samostojno, skoraj vedno 100-odstotna udeležba.

Eden od članov konference je v nadaljevanju menil, da bi delegati z višjo izobrazbo morali pomagati tistim delegatom, ki se na stvari še ne razumejo dobro. Kajti le tako bo delegatski sistem lahko zaživel.

Začeti se bo treba pogovarjati tudi o sedanji »učinkovitosti« dela občinskih organov, je v nadaljevanju seje dejal predsednik škofjeloške občinske skupščine Tone Poljanar. Pri občinski skupščini namreč deluje 11 komisij in svetov. Komisije in sveti so imeli v tem času le 78 sej: komisija za vloge in pritožbe, denimo, le eno sejo. Tudi dnevni redi po podatkih niso bili ravno preveč obsežni, čeprav bi najbrž bili lahko. V komisijah in svetih deluje 95 delegatov in občanov.

V prihodnje bo torej potrebno vsekakor še bolj angažirati delo delegacij in delegatov, posebno delegacij za samoupravne interesne skupnosti, ki doslej še niso zaživele in se ponekod še sploh ne sestajajo, potrebno bo povečati njihovo aktivnost, dosledneje določiti status delegatov, delegacije pa bodo morale dajati tudi več pobud za delo občinske skupščine. Pri tem pa bodo vsi odgovorni morali nuditi pomoč temeljnima organizacijam združenega dela, organizacijam združenega dela, krajevnim skupnostim, samoupravnim interesnim skupnostim in delegacijam. Vse začrtane naloge, ki so bile sprejete na seji, nameravajo Ločani uresničiti še do konca letosnjega leta.

J. Govekar

Kako izboljšati delo delegacij?

V klubski dvorani zadružnega doma v Cerkljah bo drevi ob 18. uri pomembna razprava o delovanju delegatkega sistema, ki ga sklicujejo tamkajšnje družbenopolitične organizacije.

Predvideno je, da se bo te javne razprave udeležilo večina članov delegacij krajevih skupnosti in delegacij samoupravnih interesnih skupnosti vsega cerkljanskog območja. Tokrat so k sodelovanju povabili tudi vse člane odborov krajevih konferenc socialistične zveze in vse člane svetov krajevih skupnosti, zato pričakujejo izredno pestro in bogato razpravo. V prvem delu razprave bo sodeloval tudi sekretar občinske konference SZDL Kranj Franc Thaler.

Pripomniti velja, da delegacije krajevih skupnosti še dokaj aktivno posegajo v razprave in svoje delo na svojem področju, precej slabše pa je to z delegacijami SIS, ker imajo premalo povezave s svetimi krajevimi skupnosti in z organizacijami na terenu. Razen tega pa je za konferenco delegacij, ki deluje za vseh sedem krajevih skupnosti, in delegacij cerkljanskog območja (na območju kranjske občine pa je vseh 11), premalo časa, da bi se za udeležbo in konstruktivno razpravo na zborih lahko temeljite pripravili. Vprašljivo je sklicati seje delegacij SIS po krajevih skupnostih, ki naj bi najprej obravnavale (nemalokrat strokovno in komplikirano gradivo) na svojih sejah, nato pa še na konferenci delegacij.

Prav gotovo je, da delegacije SIS, zlasti pa konference delegacij, ne bodo zaživele tako kot je bilo zamisljeno vse dotej, dokler ne bodo formirane skupnosti krajevih skupnosti. Pri tem gre pripomniti, da je za cerkljansko skupnost krajevih skupnosti v javni razpravi njen statut že vse od leta 1974 dalje, to je od 25. junija, ko je bil v Cerkljah tudi del zboru dneva samoupravljanje Jugoslavije.

— an

Prireditve za 8. marec

V počastitev zaključka mednarodnega leta žena in 8. marca je krajevna konferenca SZDL Radovljica v petek, 5. marca, ob 16. uri pripravila v avli osnovne šole A. T. Linharta proslavo, na kateri bodo podelili 15 priznanj krajevne konference zaslužnim ženam udeleženkam NOB in družbenopolitičnim delavkam. V programu sodelujejo zbori in recitatorji osnovne šole.

Krajevna konferenca SZDL Bohinjska Bela prireja proslavo v soboto, 6. marca, ob 18. uri v društvenem domu, kjer bodo podelili 14 priznanj zaslužnim ženam. Hkrati bo krajevna konferenca na vasi organizirala akcijo zbiranja denarja za nakup aparata za zgodnje odkrivanje raka na dojni.

Proslavo v Mošnjah bodo organizirali v soboto, 6. marca, ob 19. uri v kulturnem domu. Razen recitatorjev in pevcev DPD Svoboda Mošnje bo sodelovala tudi folklorna skupina Veriga Lesce.

V tovarni Almira bo proslava 8. marca ob 13. uri, ko bodo hkrati odprli tudi razstavo ročnih del delavk iz vseh TOZD. V kulturnem programu pa bodo nastopili otroci iz vzgojno-varstvenega zavoda Radovljica, folklorna skupina osnovne šole A. T. Linhart, otroški zbor Glasbene šole Radovljica s solistko Simono Vodopivec, moški zbor Veriga iz recitatorske skupine Almira.

Podobne proslave bodo tudi v drugih krajevih skupnostih radovljiske občine.

JR

Škofja Loka

Tudi v škofjeloški občini bodo po vseh večjih krajih slovesne proslave in prireditve v počastitev dneva žena.

Jutri ob 19. uri bo proslava v kulturnem domu pri Sv. Duhu. Pripravlja jo KUD »Ivan Cankar« Sv. Duh-Virmaše. V kulturnem programu bodo sodelovali ansambel Milana Žura, učenci OŠ »Cvetko Golar« Trata, cicibani iz vrtač in male šole s Trate, pesnik Lojze Hafner ter recitatorji, pevci in igralci domačega KUD.

V nedeljo ob 14. uri se bodo zbrali žene v dvorani kulturnega doma v Poljanah. V kulturnem programu bodo prisluhnile petju Gorenješkega oktetja ter recitacijam učencev.

V nedeljo, 7. marca, ob 15. uri bo proslava v dvorani TVD Partizan v Gorenji vasi. Pripravlja jo KO SZDL. V pestrem kulturnem programu se bodo predstavili dramski igralec Jože Zupan, Gorenješki oktet, otroci iz vrtač, učenci OŠ »Ivan Tavčar«, citraš Alojz Fortuna in ansambel Čadež.

Pretekli teden je bila na seji DS ISKRA Elektromehanika majhna slovenskost. Za zgledno, humano, nesobično pomoč aktivi invalidov ISKRE Elektromehanike je bilo delavskemu svetu podeljeno priznanje republiške zveze društev invalidov SRS. Priznanje je prvo takšne vrste v SRS in se podeljuje za posebne zasluge pri dajanju vesstreanske humane pomoči aktivom invalidov v DO. Ob sprejemu priznanja, ki ga je podelil predsednik republiške zveze društev invalidov Lavrič Stane in ga je sprejel predsednik DS ISKRE Elektromehanike Zaletel Jože, je bilo izrečeno tudi zagotovo, da bo to sodelovanje v bodoče še boljše. To zagotovo pa je tudi spodbudno za nadaljnje delo AI ISKRE, ki je v preteklosti rešil že več perečih vprašanj v zvezi z delovnimi invalidi. Letos pa se je preusmeril in upa na pomoč vseh činiteljev. V svoje vrste bo nameč sprejel vse invalide ne glede na status in jim priskočil na pomoč kjerkoli jim bo to potrebno.

Drugo, za kar se zavzema AI ISKRE, je predlog republiškim organom za realizacijo danega predloga za 100% bolniški stalež vsem težkim invalidom ter kroničnim bolnikom za prvi 30 dni staleža.

To vprašanje in njegova uresničitev in še ostale predlagane spremembe pa terjajo bolj sistematsko delo z republiškimi organi oziroma morajo najti svoje mesto v republiški zakonodaji, nato pa se po možnosti uresničiti v letu 1977, potrjeni z zakonom in usklajeni s sindikalno listo prihodnjega leta.

— F. Šenk

Razpisna komisija pri svetu delovne skupnosti upravnih organov

Skupščine občine Škofja Loka

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. gradbenega in urbanističnega inšpektorja

Pogoji: visoka izobrazba gradbene ali arhitektske smeri in tri leta delovnih izkušenj;

2. pravnega referenta v sekretariatu občinske skupščine

Pogoji: visoka izobrazba pravne smeri in tri leta delovnih izkušenj (ponovni razpis);

3. cestnega in prometnega inšpektorja

Pogoji: višja izobrazba prometne, komunalne ali gradbene smeri in tri leta delovnih izkušenj (ponovni razpis);

4. referenta za potne liste in tujce

Pogoji: srednja izobrazba splošne smeri, znanje strojepisa, tujega jezik in dve leti delovnih izkušenj.

Za vsa delovna mesta so potrebne delovne izkušenje na enakih ali podobnih delovnih mestih. Kandidati morajo biti moralno politično neoporečni.

Prijave, kolkovane z 2 din, naj kandidati pošljejo z dokazilom o strokovnosti, kratkim življjenjepisom in opisom dosedanjih službovanj razpisni komisiji sveta delovne skupnosti upravnih organov skupščine občine Škofja Loka.

Razpis velja 15 dni od dneva objave oziroma do zasedbe prostil delovnih mest.

Iskra

Industrija za avtomatiko Ljubljana, Savska cesta 3, n. sub.o.
tovarna industrijske opreme TIO Lesce, Alpska cesta 98, n. sub.o.,

Odbor za medsebojna razmerja, objavlja naslednja prosta delovna mesta:

1. strugarja VK / 1

2. strojnega ključavnika KV / 3

3. ključavnika — monterja VK / 1

4. samostojnega knjigovodja

Poleg splošnih z zakonom določenih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- pod 1.: visokokvalificirani strugar z enoletnimi delovnimi izkušnjami,
- pod 2.: kvalificirani strojni ključavnik s triletnimi delovnimi izkušnjami,
- pod 3.: visokokvalificirani ključavnik — monter z enoletnimi delovnimi izkušnjami,
- pod 4.: ekonomski tehnik z dveletnimi delovnimi izkušnjami v računovodstvu.

Osebni dohodki so določeni v samoupravnem sporazumu o delitvi sredstev za osebne dohodke.

Prijave pošljite v 15 dneh od dneva objave na naslov Iskra — Tovarna industrijskih opreme TIO Lesce, Alpska cesta 98.

Odbor za kadre

GP Gorenjski tisk Kranj

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. samostojnega operaterja na laserju

2. obračun proizvodnje in osnovnih sredstev — blagajnik

3. evidentičarja v računovodstvu

Pogoji:

pod 1.: da ima srednjo šolo strojne ali elektro smeri

pod 2.: da ima srednjo (ekonomsko) šolo in nad 4 leta prakse

pod 3.: da ima nepopolno srednjo šolo (administrativno) in 1 leto prakse

Delo na vseh delovnih mestih je za nedoločen čas. Prednost pri sprejemu imajo vojaščine prosti delavci.

Ponudbe pošljite v tajništvo GP Gorenjski tisk Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1, v 15 dneh po objavi.

Kmetijsko živilski kombinat

Kranj — z n. sol. o.

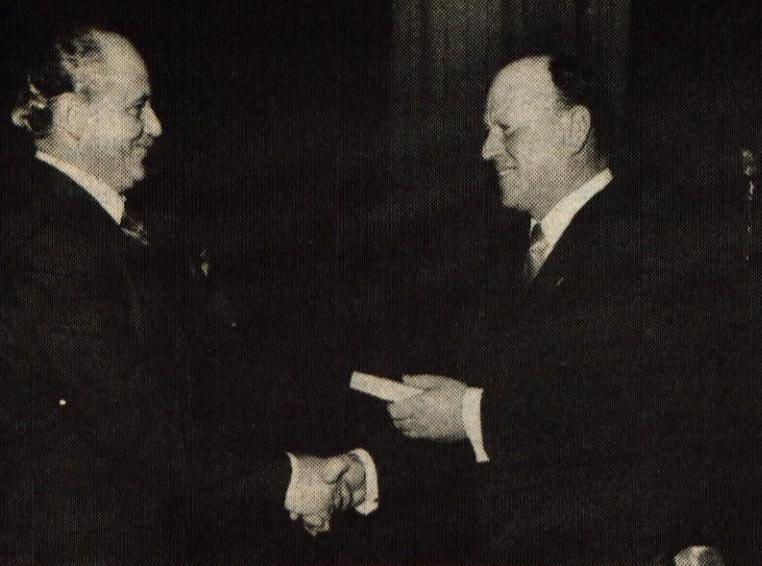
TOZD Mlekarna Kranj, Kranj

z n. sol. o.

bo prodala na javni dražbi najboljšemu ponudniku:

1. kamion TAM 4500 s 85 KS in nosilnostjo 4,5 t; leto izdelave 1958. Vozilo je v nevozem stanj in registrirano do 31. decembra 1976.

Izklic

PRIZNANJA OB 30-LETNICI PROJEKTA — V torek smo poročali, da je Splošno gradbeno podjetje Projekt Kranj s slavnostno sejo centralnega delavskega sveta v petek, 27. februarja, proslavilo 30-letnico ustanovitve podjetja. Na svečanosti so podelili tudi priznanja ustanoviteljem in dolgoletnim članom podjetja. Priznanja so dobili Marjan Brilly, eden od ustanoviteljev in prvi direktor podjetja, Janez Marenčič, dolgoletni sodelavec in prav tako eden od ustanoviteljev podjetja, Danilo Fürst, ki je bil prav tako med ustanovitelji podjetja, Mitja Valenčič, Milan Koprivec, dolgoletni direktor SGP Projekt, Anton Žitnik, prvi predsednik delavskega sveta v podjetju, in Marjan Triler za 30-letno delo v Projektu. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

Ob sobotah do 13. ure

Radovljica — Delegati vseh treh zborov radovljiske občinske skupštine so na zadnji seji v sredo, 25. februarja, sprejeli spremenjeni odlok o poslovnom času trgovskih poslovvalnic, gostinskih obratov, gostišč in obrtnih delavnic. Novi odlok določa, da trajta letna sezona od 1. maja do 30. oktobra (kar je mesec dlje kot prej) in zimski sezona od 1. novembra do 30. aprila.

Novost v odloku je tudi, da se trgovine oziroma samopostežne

trgovine s prenaročenim viagom lahko sporazumejo, da ob sobotah ne bodo več odprte do 19., ampak le do 13. ure. Ob podpisu takšnega samoupravnega sporazuma pa se morajo dogovoriti, da bo v večjih krajih v občini (Radovljica, Bled, Lesce, Gorje in Bohinj) izmenjeno ena trgovina ob sobotah dežurna oziroma odprta tudi do 19. ure. Odlok tudi določa, da postopek za sklenitev takšnega samoupravnega sporazuma začne občinski svet zvezne sindikatov. — A. Ž.

Če delavci vzamejo stvari v svoje roke...

Da notranje posovanje in samoupravljanje ni v redu, so delavci kranjskega Engineeringa že precej časa vedeli in občutili. Najbolj resno pa je postal lani, ko so sprejemali zaključni račun za leto 1974. Čeprav so imeli ob koncu devetih mesecev več milijonov izgubo, je taključni račun prikazal le malenkosten primanjkljaj. Takrat je posovanje omenjene delovne organizacije pregledala tudi kontrola SDK in inšpekcija dela. Ugotovitev obeh so bile posredovane vodstvu podjetja, delavci pa so o njih zelo malo zvedeli. Pač toliko, kot se je vodstvo podjetja zdelo potreben.

Kljub temu pa so delavci na zborih glasno zahtevali, da se posovanje uredi. Zadeve je skušala razčistiti tudi delavska kontrola, vendar zaradi nasprotovanja vodilnih ni prodrla in je celoten odbor odstopil. Novi odbor delavsko kontrole se je v delo bolj zagrizel. Na zborih delavcev pa so sprejemali povsem konkretno sklepe za ureditev razmer v podjetju, določevali roke za njihovo izvedbo, jih podaljševali in na novo sprejemali, uresničeni pa niso bili. Vse to pa je iz dneva v dan bolj ostrilo odnose v kolektivu. Svoj vrh je napetost dosegla v začetku novembra lanskoga leta.

Takrat so se na posebni seji zbrali predstavniki osnovne organizacije sindikata, poslovni odbor, odbor delavske kontrole ter predsednik zborna delavcev. Na podlagi poročila odbora samoupravne delavske kontrole, ki je bilo zelo konkretno, so izčrpno analizirali razmere v podjetju. Sklenili so, da je treba razmere korenito spremeniti in da bo sklepi moralno upoštevati tudi vodstvo podjetja. Sklenili so tudi, da čez dva dni sklicajo novo sejo, na katero bodo povabili vodstvo podjetja in ga seznanili z ugotovitvami in sklepi ter da bodo od vodilnih jasno in glasno zahtevali, da se sklepi to pot uresničijo. Kdor bo predlogom za ureditev notranje organizacije dela in posovanja in samoupravljanja nasprotoval, nima mesta v kolektivu.

Tako ostri sklepi seveda niso ostala brez odmeva. Že naslednji dan se je sestal kolegij in direktor

je predlagal, da bi vsi njegovi člani odstopili in tako pustili »naj delavci sami furajo podjetje, kakor vedo in znajo.« Seveda v prepričanju, da odstop ne bo sprejet.

Ta sklep so dan kasneje posredovali prej omenjenemu se stavu delavcev direktor, njegov namestnik in v. d. vodje inženirskega biroja. Drugi člani kolegija pa ostavke niso ponudili. Delavci, ki so bili na sestanku, so se z njihovim odstopom strnjali, potrdili pa ga je tudi zbor delavcev.

Razdrobljena proizvodnja

Engineering je majhna delovna organizacija in ima nekaj več kot 60 zaposlenih. Letos bo praznovala desetletnico obstoja. Ukvajata se s projektiranjem in izdelavo naprav za varstvo okolja in s površinsko zaščito združili v eno enoto. Drugo delovno enoto pa predstavlja enota projektantov. S tem so ustvarili pogoje za ustanovitev dveh samostojnih temeljnih organizacij združenega dela, ki naj bi že letos zaživeli. Poleg teh dveh temeljnih organizacij bo delovala tudi skupnost skupnih služb, v okviru katere bo združeno deloval komercialno-financijski sektor, marketing in splošni sektor. Kot smo prej omenili je za te posle doslej skrbel vsak sektor za sebe.

Na podlagi teh sprememb v organizaciji dela in proizvodnje so izdelali tudi letošnji program dela delovne organizacije. Upravičeno so predvideli precejšen porast prometa. Lani je vrednost proizvodnje dosegla 27 milijonov dinarjev, za letos pa so predvideli njen vrednost v višini 35 milijonov.

Pra v tega pa ni bilo, je ugotovila delavska kontrola. Proizvodnja je bila razdrobljena na več sektorjev, ki so imeli veliko samostojnost. Sami so planirali, kaj bodo delali, sklepalni pogodbe in organizirali delo. Različen je bil tudi njihov komercialni uspeh. Takšno stanje pa je izredno slabovplivalo na odnose med delavci. Kolektivne zavesti skoraj ni bilo. Obstajala je le znotraj sektorja. Vse to se je seveda pokazalo tudi na dohodku.

Brez samoupravnih aktov

Druga stvar, na katero je samoupravna delavska kontrola opozorila, je bila skrajno pomanjkljiva samoupravna organiznost. Podjetje je imelo le nekaj osnovnih samoupravnih aktov — toliko, da so bili lahko registrirani kot podjetje. Statut ni bil v skladu z novo ustawo, samoupravni organi pa zaradi razdrobljenosti proizvodnje niso mogli v redu opravljati svojih nalog.

Potem so delavci vzeli stvari v svoje roke

Pa se povrnilo k uvodu. Po odstopu vodilnih, so delavci takoj imenovali vršilce dolžnosti na posameznih vodilnih delovnih mestih. Potem so se lotili statuta, ga sprejeli in sedaj že pripravljajo druge samoupravne akte. Pripravljajo se tudi na volitve novih samoupravnih organov — delavskega sveta, poslovnega odbora,

Preložena otvoritev šole

Begunje — Družbenopolitične organizacije in samoupravnih organov v krajevni skupnosti Begunje v radovljiski občini so se odločili, da bo otvoritev nove osnovne šole v Begunjah 4. maja letos. Šola je sicer že gotova in bi bila v sredini tega meseca po izjavi predstavnika občine v njej že lahko začeli s poukom (vrtec pa bi bil zaradi kadrovskih težav lahko odprt v začetku aprila). Vendar so se v krajevni skupnosti odločili, da bi pred otvoritvijo uredili tudi okolico šole. — A. Ž.

13 milijonov dinarjev prihranka

Jesenice — Skupina elektro-vzdrževalcev z Bele pri Jesenicah se je lotila zahtevnega dela ureditev pravilne regulacije poganja glavnega motorja v Železarni.

Trije elektro-vzdrževalci so skupaj z obratovodjem valjarne Bela izvedli in prijavili v oceno tehnično izboljšavo, ki je izrednega pomena za uspešno in nemoteno obratovanje. Že v poskusnem obratovanju so bili dosegli zadovoljivi rezultati, saj so elektro-vzdrževalci spremenili hitrost glavnega motorja in s tem dosegli koristi ne le za sedanje obratovanje, temveč tudi za poznejše, ko bo na Beli začela obratovati nova hladna valjar-

V vsakem pogledu skupina strokovnjakov zasluži vse priznanje, saj so izračunani prihranki izredno veliki — okoli 13 milijonov dinarjev. — U. Ž.

odbora samoupravne delavske kontrole in odbora za medsebojna delovna razmerja.

Popolnoma so preuredili tudi organizacijo dela in proizvodnje. Razformirali so sektorje in vsó proizvodnjo naprav za varstvo okolja in površinsko zaščito združili v eno enoto. Drugo delovno enoto pa predstavlja enota projektantov. S tem so ustvarili pogoje za ustanovitev dveh samostojnih temeljnih organizacij združenega dela, ki naj bi že letos zaživeli. Poleg teh dveh temeljnih organizacij bo delovala tudi skupnost skupnih služb, v okviru katere bo združeno deloval komercialno-financijski sektor, marketing in splošni sektor. Kot smo prej omenili je za te posle doslej skrbel vsak sektor za sebe.

Na podlagi teh sprememb v organizaciji dela in proizvodnje so izdelali tudi letošnji program dela delovne organizacije. Upravičeno so predvideli precejšen porast prometa. Lani je vrednost proizvodnje dosegla 27 milijonov dinarjev, za letos pa so predvideli njen vrednost v višini 35 milijonov.

Pra v tega pa ni bilo, je ugotovila delavska kontrola. Proizvodnja je bila razdrobljena na več sektorjev, ki so imeli veliko samostojnost. Sami so planirali, kaj bodo delali, sklepalni pogodbe in organizirali delo. Različen je bil tudi njihov komercialni uspeh. Takšno stanje pa je izredno slabovplivalo na odnose med delavci. Kolektivne zavesti skoraj ni bilo. Obstajala je le znotraj sektorja. Vse to se je seveda pokazalo tudi na dohodku.

Seveda pa bodo za izvajanje takšnega programa potrebovali sposobne delavce. Za kadrovanje bo skrbela kadrovska služba, ki jo nameravajo ustanoviti in bo vodila enotno kadrovsko politiko za celotno delovno organizacijo. Do sedaj je za pridobivanje novih sodelavcev skrbel vsak sektor po sebe.

Poskrbeti pa so že morali za kadre za vodilna delovna mesta. Pred koncem preteklega meseca je zbor delavcev potrdil za novega direktorja dipl. oec. Franca Lavriča, ki bo delo nastopil še ta mesec. Tudi za druga vodilna mesta že imajo kandidate.

— — —
Pičla dva meseca je bilo potrebno, da so delavci Engineeringa, potem ko so usodo delovne organizacije vzeli v svoje roke, na novo postavili temelje razvoja. In če bodo tako nadaljevali, bodo tudi uspeli. — L. Bogataj

OBVESTILO

Obveščamo lastnike gozdov, ki imajo gozdove na območju skupščine občine Škofja Loka, Tržič in Kranj, da bodo zbori kmetov po naslednjem razporedu:

OBMOČJE OBČINE ŠKOFJA LOKA

Sorica	v četrtek	11. marca ob 9. uri	zadružni dom Sorica
Davča	v petek	12. marca ob 9. uri	pri Jemcu
Zali log	v torek	16. marca ob 10. uri	pri Slavcu v Zalem logu
Dražgoše	v pondeljek	15. marca ob 19. uri	pri Urbanu
Martinj vrh	v torek	16. marca ob 9. uri	v osnovni šoli
Češnjica	v petek	19. marca ob 8. uri	zadružni dom
Selca	v petek	19. marca ob 7.30	zadružna dvorana
Bukovščica	v petek	19. marca ob 17. uri	osnovna šola Bukovščica pri Starmanu, Sp. Luša
Luša	v pondeljek	22. marca ob 15. uri	Gozdarstvo Šk. Loka
Škofja Loka	v četrtek	18. marca ob 7.30	zadružni dom Zminec
Zminec	v petek	19. marca ob 10.30	zadružni dom Log
Log	v četrtek	18. marca ob 16. uri	kulturni dom Poljane
Poljane	v nedeljo	21. marca ob 8. uri	osnovna šola
Lučine	v soboto	20. marca ob 17. uri	zadružni dom
Hotavlje	v petek	19. marca ob 8.30	zadružni dom
Sovodenj	v torek	16. marca ob 9. uri	zadružni dom

OBMOČJE OBČINE TRŽIČ

Lom	v petek	19. marca ob 9. uri	dom družbenih organiz.
Podljubelj	v četrtek	25. marca ob 9. uri	dom družbenih organiz.
Tržič	v nedeljo	21. marca ob 9. uri	velika sejna dvorana SO Tržič

Po sestanku bo razgrnjen tudi ureditveni načrt enote Tržič.

OBMOČJE OBČINE KRANJ

Ježersko	v četrtek	18. marca ob 19. uri	pisarna proizvodnega okoliša
Preddvor	v petek	19. marca ob 8. uri	gostilna »Majč«
Naklo	v petek	19. marca ob 10. uri	zadružni dom
Podbrezje	v petek	19. marca ob 15. uri	kulturni dom
Goriče	v petek	19. marca ob 18. uri	kulturno-prosvetni dom
Podblica	v petek	19. marca ob 8. uri	gostilna Vidic
Zg. Besnica	v petek	19. marca ob 11. uri	zadružni dom
Žabnica	v četrtek	25. marca ob 11. uri	zadružni dom
Mavčiče	v četrtek	25. marca ob 8. uri	zadružni dom
Šenturška gora	v petek	19. marca ob 7.30	gostilna Grilc
Senčur	v petek	19. marca ob 10. uri	področna pisarna Dolenc
Cerkle	v četrtek	25. marca ob 11. uri	zadružni dom

Dnevni red zborov:

1. Poročilo o posovanju v letu 1975
2. Investicijski program in program ostalih del za leto 1976
3. Spremembe samoupravnega sporazuma o zdrževanju in sprejem statuta SOZD — GLG na Bledu
4. Razno

Zaradi pomembnosti vseh točk dnevnega reda vabimo lastnike gozdov k čimvečji udeležbi!

Če si v »šamotni« kot doma

Pričakovali bi, da bodo delavke šamotarne v jesenjski Železarni tare in se pritoževale zaradi težkega fizičnega dela, pa pravijo, da prihajajo v »šamotno« kot domov ...

Franc Potokar je obratovodja jesenjske šamotarne. Lani je v svojem obroku predlagal tehnično izboljšavo in s tem ustvaril največ prihranka.

Obrat šamotarne je začel obravnavati leta 1937 po ukinitvi elektrodne tovarne na Dobravi, od tam so prišli tudi nekateri stroji. V obrat šamotarne vsa ta leta niso toliko vlagali kot v vse ostale obrate v jesenjski Železarni, zato je ostalo precej težkega fizičnega dela tako za moške kot tudi za ženske. Le delna modernizacija je sicer odpravila nekaj hrupa in prahu, ni pa odpravila, recimo, ročne oblikovalnice, ni odpravila napornega prelaganja opeke in vseh drugih del, pri katerih moraš biti močne in trdne telesne zmogljivosti.

V obrat niso vlagali zato, ker je že nekaj časa predviden za ukinitev. Ukinili naj bi ga letos ob koncu leta, delavci, ki zdaj delajo v šamotarni, pa naj bi se zaposlili po drugih obratih. Tudi 32 žensk, ki so zaposlene zdaj v treh oddelkih šamotarne, kjer je potrebno veliko pazljivosti, kjer se zahteva »norma«, kjer je poleti neznosno vroče.

NAVEZANOST NA KOLEKTIV

Posebno v ročni oblikovalnici, kjer je delo za ženske izredno težko in naporno, bi pričakovali hudo fluktacijo, zapuščanje delovnega mesta, prav tako bi bili prepričani, da ni tako lahko vzdržati na tistem delovnem mestu, kjer moraš v osmih urah preložiti 15 ton opeke. Vendar v jesenjski šamotarni prav tu vztrajajo, vztrajajo delavke, ki opravljajo svoje delo že dvajset in trideset let. In prav nič si ne žele oditi, ne mikajo manj naporno delovno mesto, tako zelo so navezane na svoj kolektiv, na svoje »cegle«, da jim je očitno žal, če bi obrat ukinili.

Marija Pretnar in Irena Urbas sta najbolj vztrajni delavki v ročni oblikovalnici: »26 oziroma 10 let sva že v šamotarni, kjer ročno oblikujejo opeko različnih vrst in modelov.

ZAVOD ZA LETOVANJA KRAJN

vabi k sodelovanju za čas sezone letovanj od 1. 6. do 20. 9. v letovišču Novigrad in Stenjak

**upravnika
blagajnika
skladiščnika
glavno
kuharico
pomočnika
glavne
kuharice
kuhinjske
pomočnice
snažilke**

Za ta dela naj se interesenti prijavijo na naš zavod. Rok za prijavo je 15 dni od dneva objave oz. zasedbe delovnih mest.

Prednost pri zaposlitvi imajo osebe, ki niso v delovnem razmerju.

Malč Božič je v šamotarni zapošljena 28 let, dela kot čistilka kanalov. Tudi Malč se je navezala na sodelavce in na šamotarno ...

Delo poleg fizičnega napora zahteva tudi natančnost, precej pa je odvisno od samega materiala. Včasih gre lahko hitro, včasih se zatika, vendar sva dela navajeni, prav tako kolektiva, sodelavk in sodelavcev. V šamotarno po toliko letih dela v njej prihaja tako kot bi šel domov, samoumevno se ti zdi, da delaš tako in zato nam prav gotovo ni vseeno, če bodo obrat ukinili. Ja, res, prav radi bi prav iz šamotarne odšli v pokoj.

Tudi Malč Božič, ki je čistilka kanalov, je v šamotarni kar 28 let: »Mladi se menjajo, starejši pa ostajamo na svojih delovnih mestih. Delovni odnosi v našem kolektivu so zares izredno dobri, razumemo se in vsi radi delamo.«

Mladi nimajo radi šamotarne takšne kot je zdaj. Žele si manj fizičnega napora, žele si modernejše proizvodnje, zato se menjavajo. Vendar pa le tisti, ki so v njej le nekaj časa, ne pa tisti, ki so v njej delali po nekaj let. Leti se radi vračajo na svoja delovna mesta ali na sodelavčeva – povsod pa so potrebne roke, povsod je potreben nekaj časa, da se utrdiš, da fizično zmores.

OBRATOVODJA KOT NOVATOR LETA

Obratovodja šamotarne je Franc Potokar, znan kot lanski dobitnik najvišjega priznanja za novatorstvo v jesenjski Železarni – Novator leta. Franc Potokar je lani kolektivu največ prihranil, kar je izreden dosežek enega samega novatorja, še posebno v Železarni, kjer je inovacija dejavnost zelo razvita.

Franc Potokar je prihranil več kot 60 milijonov starih dinarjev s tem, da je spremeni obliko opeki, ki so jo moški prej delali tako, da so »štampali«, vse skupaj pa z železno ploščo vzdigovali in vzdignili, kar je zahtevalo dovolj moči, spretnosti. Ko so delavci odšli, se ni mogel nihče na to težavno delo dobro pripraviti, ker so bile zanj potrebne tudi dolgoletne izkušnje. Prihajalo je do tega, da je bilo včasih tudi od 50 do 90 odstotkov izmečka in Franc Potokar je našel način, da so začeli izdelovati opeko drugih oblik, ki se da tudi strojno oblikovati. S tem je bil občutoten prihranek predvsem v obratu martinare, saj je zdaj izmečka le od enega do dveh odstotkov.

Franc Potokar je v jesenjski Železarni že 16 let, od tega štiri leta

obratovodja šamotarne. Tako nemu kot tudi vsem ostalim delavkam in delavcem ni vseeno, da se šamotarna ukinja. Navezali so se nanjo, ne pomeni jim le zasluge, pomeni jim vsekakor nekaj več. Razmišljajo o ukinitvi, čeprav neradi o tem slišijo, razmišljajo o tem, če bo jesenjska Železarna potem res lahko vedno redno dobivala material, ki je zdaj s »šamotno« vedno pri roki.

Šamotarna velja za obrat, kamor modernizacija ni povsem posegla, velja za obrat naporov, fizične izčrpanosti, truda, še posebno za žensko delovno silo. Vendar pa, ko stopiš v ta obrat, pričakujec zdolgočasene, zgarane in trdne obraze in se naposlед soociš z delavkami, ki prihajajo v »šamotno« kot domov, ki ne tarnajo in se sploh ne pritožujejo, začutiš nekaj povsem drugega, te vsepovsod skupaj z dolgoletnimi delavci spremja v vsaki besedi in misli prisotna slutnja tesne povezanosti tega delovnega kolektiva.

Spoznaš, da je včasih prijateljstvo, čustvena navezanost, razumevanje, medsebojna pomoč in sodelovanje lahko močnejše in bolj pomembno od težkega prevažanja, vzdiganja, ročnega oblikovanja, od naporov, ki terjajo hude telesne zmogljivosti. Spoznaš, da osemurni delavnik ob najhujšem telesnem naporu lahko mineva ob dobrini volji, zadovoljstvu in medsebojnem razumevanju.

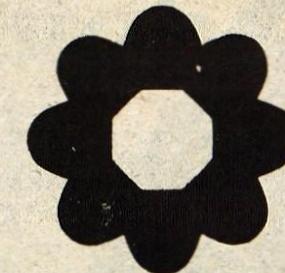
D. Sedej

Med oddelki, kjer zahteva fizično delo veliko moči in spretnosti, je tudi oddelek ročnega oblikovanja ...

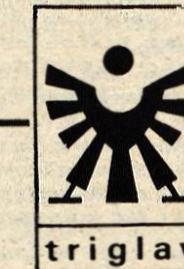

V šamotarni jesenjske Železarne po planu proizvedejo okoli 17.000 ton opeke letno

Konfekcija Mladi rod Kranj

Čestitamo vsem delovnim ženam ob njihovem prazniku in jim želimo še veliko delovnih uspehov in osebnega zadovoljstva

TRIGLAV KONFEKCIJA KRAJN

Za 8. marec najlepše darilo
naši vezeni robci

Samoprispevek je edina rešitev

V krajevni skupnosti Škofja Loka so se odločili za razpis referenduma za uvedbo samoprispevka – Televizijski pretvornik na Lubniku, nova tržnica, nov kulturni dom, sportno-rekreacijski park, družbeni center in vrtec v Škofji Loki, sportni center na Trati ter urejena cesta Puštal-Sora

Škofja Loka – Krajevna skupnost Škofja Loka je med enaindvajsetimi krajevnimi skupnostmi na skofoški občini največja. V štirinajsetih naseljih živi prek 11.000 prebivalcev, ali več kot tretjina prebivalstva celotne občine. Okrog trideset odstotkov občanov je zaposlenih v industriji, po številu zaposlenih v industriji sledijo obrat, trgovina, gospodstvo... Sedanjih podatki kažejo, da le 51 odstotkov prebivalcev že stalno živi na področju krajevne skupnosti, ostali pa so se preselili od drugod. Se posebno hitro je bilo dosegjanje v letih 1953 do 1965. Tako hiter porast prebivalstva, tako hiter razvoj industrije, vse to pa je povzročilo mnoge težave. Krajevna skupnost se je le s težavo spopadla z njimi in jih kolikor toliko sproti odpravljala. O delu krajevne skupnosti Škofja Loka sedanjih dejavnosti ter načrtih za bodoče, še posebno za prihodnje petletno obdobje, sem se pred dnevi pogovarjal s predsednikom skupščine delegatov krajevne skupnosti inž. Jožetom Hauptmannom ter tajnikom sveta KS Petrom Panjanom.

Katere probleme v krajevni skupnosti ste za zdaj zadovoljivo ali vsaj kolikor toliko zadovoljivo rešili? sem povprašal inž. Jožeta Hauptmana.

»Menim, da smo v prvi vrsti uspešno rešili vprašanja komunale. Preskrba z vodo je dobra, prav tako je urejena tudi kanalizacija. Kar 85 odstotkov voda je čiščenih, ko pa bo urejeno še črpališče na Novem svetu se bo ta številka dvignila na 95 odstotkov. Zadovoljivo je rešena tudi preskrba z električno energijo, imamo dokaj razvijeno telefonsko omrežje in tudi stavanjsko problematiko ter preksko prebivalcev smo uspeli dobro rešiti. Zgrajena je bila ena nova šola, en prizidek pri že obstoječi soli ter tri-izvzgojno varstvene ustanove. Zmogljivost teh treh vrtec je 380 otrok, v njih pa se za zdaj stiska 482 malčkov. Sto prošenj je že vedno ostalo neresenih! Torej je vprašanje šolstva kolikor toliko urejeno, ni pa še zadovoljivo stanje v vrtcih. Mislim, da je bila tudi na področju gostinstva in turizma storjen dokaj velik korak naprej. Veliko vprašani smo s pospešnim delom rešili ob praznovanju 1000-letnice mesta.«

Katere najpomembnejše naloge pa čakajo krajevno skupnost v prihodnjem obdobju?

»Moram povedati, da smo v preteklosti pustili močno na strani kulturo, telesno delo, delovnega človeka in skrb za njegovo udejstvovanje na teh področjih. Srednjoročni načrt razvoja krajevne skupnosti za prihodnje petletno obdobje predvideva, da se tudi tu v tem času obetajo opazni premiki na bolje. Poleg tega je v načrtu, ki je v javni razpravi od sredine decembra lani, veliko besed namenjenih vprašanjem izobraževanja, zdravstvenega in socialnega varstva, ljudske obrame, civilne zaščite in družbenega samozasrame. Prav na vseh teh področjih nas v prihodnje čaka veliko dela.«

Kakšni so torej vaši načrti v prihodnjih petih letih? Za rešitev sedaj najbolj »bolečih« problemov bo potreben velikodanarjenja! Kako boste rešili ta vprašanja?

»V prihodnjih petih letih namenavamo rešiti osem najbolj »črnih« točk na našem področju. Kaj moramo torej storiti, da jih bomo odpravili? Odločili smo se, da je potreben zgraditi televizijski pretvornik na Lubniku, novo tržnico, nov kulturni dom, sportno-rekreacijski park, družbeni center in vrtec v Škofji Loki, sportni center na Trati ter urediti cesto Puštal-Sora. Prednost redenjem objektov še ni določen. O njem bodo odločali občani sami. Predčrščana vrednost vseh načrtov pričakovati do leta 1981 znaša 40 milijonov din. Res, kje dobiti denar? Sama krajevna skupnost ne more sprejeti na svoja ramena tolikšnega bremena. Edina možnost, ki jo v tem primeru vidimo, je to, da na področju naše krajevne skupnosti razpišemo referendum za uvedbo samoprispevkov. Občani naj bi ga plačevali od 1. julija leta do leta 1981 – torej pet let. Če bi zajezili in upokojenci z nad 1500 din pokojnine dohodkov pa 2 odstotka od svojih osebnih dohodkov po mesec, kmetje in obrtniki pa po 8 odstotkov od

katastrske oziroma čistega dohodka, bi bilo v tem obdobju mogoče zbrati 33 milijonov din ali 82 odstotkov od celotnih predvidenih investicij. Občani bodo svoje mnenje o zamislih načrtov in referendumu povedali že v prihodnjih dneh na zborih volivcev. Referendum naj bi bil predvidoma konec maja.«

Lahko nekoliko obširnejše spregovorite o zastavljenih načrtih?

»Naj začnem s TV pretvornikom na Lubniku! Povedati moram, da na mnogih področjih naše KS ni mogoče sprejemati signala za drugi program, ponekod pa je celo sprejem prvega programa izredno slab. Merite so pokazale, da je najbolj primerno mesto za postavitev TV pretvornika na Lubniku. Nekatera gradbina pripravljala dela so že opravljena in pričakujemo, da bodo tehniki RTV že v kratkem namestili tudi aparaturo. Škofijočani in okoličani bodo potem lahko gledali kar štiri programe: Ljubljana I in II, Koper ter Zagreb.

Sedanja tržnica je skrajno neustrežna. Ni jo bilo mogoče širiti, bila je na neustrežnem kraju, premajhna in močno oddaljena od mestnega središča. Lokacija za novo tržnico je odprita v novem mestnem središču na desni strani Solske ulice. Njena površina bo znašala 1000 kvadratnih metrov. Solska ulica bo potem za promet zaprta, poleg tržnice pa bo urejen parkirni prostor za 60 avtomobilov. Potrošniki pa se bodo na tržnici lahko oskrbeli s kmetijskimi pridelki, ribami, mesom itd., pokriti bo, poleg tega pa bodo urejena tudi skladišča.«

Ker so v Škofji Loki izredno slabe možnosti za kulturno udejstvovanje, smo že dolgo razmišljali o gradnji nekaknega kulturnega središča. Kulturna skupnost zdaj že ima izdelan glavni projekt za preurejanje kulturnega doma na Spodnjem trgu. Dvorana bo imela okrog 250 sedežev z vsemi pripadajočimi prostori za gledalce in nastopajoče. Ta objekt je pravzaprav širšega pomena, saj bodo lahko obiskovalci zanimivimi prireditvami prebivalci iz vseh krajev občine.

Sportno rekreacijski center naj bi zrasel na področju Podnava, Novega sveta in Podlubnika. Vanj bi bili vključeni športni objekti pri Škofji Lobi, ter Krevsov otok, zaradi posmanjanja prostora pa bo temeniga igrišča in naravnih darsišč načrtno najbrž potrebitno prenesti v Vincarje. TKS Škofja Loka je od preložila predlog projekta. V prvi fazi naj bi bila zgrajena športna dvorana za različne športne igre, namizni tenis, gimnastiko itd., na njihih tribunah pa bo predvidoma prostora za najmanj 160 gledalcev. V njej bi bilo mogoče prirediti tudi različne prireditve v manifestaciji.

Tudi Trata, kjer se v industrijskem predelu naseljujejo predvsem mladi ljudje, bo po načrtih dobila svoj športni center. To naj bi bil stadio za nogomet in atletiko z vsemi ustrezanimi napravami. Športni center bo zgrajen zahodno od Šolskega centra, med Kidričevim in Ljubljanskim cestom.

Družbeni center, ki bo urejen v sedanjih prostorih TVD Partizan na Mestnem trgu, bo namenjen družbenopolitičnemu delu in družbenemu življenju. V njem se bodo sestajale družbenopolitične organizacije, občinska skupščina, društva, klub, samoupravni organi itd. Po preureditvi sedanjih prostorov bodo v domu v pritličju štiri dvorane, ki bodo med seboj funkcionalno povezane (vmes bodo premične stene), poleg tega pa bo v njem še več sejnih sob, klubskih in drugih potrebnih prostorov.

Kot rečeno je v vrtcih še vedno prostorska stiska. Zato načrtujemo gradnjo nove vzgojno-varstvene ustanove v naselju Podlubnik. V njej bo prostora za 160 malčkov.

No, in v program, ki ga nameravamo finančirati z denarjem iz samoprispevka smo uvrstili tudi ureditev ceste Puštal-Sora. Prometna žila je v izredno slabem stanju, za njeno vzdrževanje pa kljub pomembnosti, saj zaradi pravil glavnih cest večkrat služi za obvoznico, ne skrbí nihče.«

V petek, 27. februarja, so v kleti Prešernove hiše v Kranju odprli razstavo *Rekviem za hišo*. Fotografije je pripravil Marko Aljančič, pesmi pa Bojan Pisk. Fotografska in pesniška interpretacija iste teme je zanimiva novost, poskus neke sinteze, ki jo vnašamo v galerijsko življenje Kranja.

Prapad arhitektурno bogate kmečke hiše v Blagovici sta vsak po svoje doživel fotograf in pesnik. Fotografa je pritegnil motiv tragičnega uničenja nekdajnje vrednot in je brez oplešavanja, na stvarem način posnel razpadajočo arhitekturo. Prav ta brezkompromisni, naturalistični pristop k objektu zapušča v nas močno sled, ki vodi v črnogledost ali pa kot pesnika na pot drugačnega razmišljanja. Tragičen vtis se v svoji ekspresivni odmevnosti pri pesniku ne sprevera v brezizhodnost, temveč se vključuje v tok naravnega pojmovanja življenja in smrti.

ca

Stane Vidmar – novi operni pevec

Kadrovska kriza v ljubljanski Operi ni nobena novost. O njej bemo v časopisih in poslušamo komentarje na TV. Pomembno je, da vsi odgovorni v ljubljanski operni hiši niso ostali le pri ugotavljanju krize, ampak so tudi poiskali možno rešitev.

Zato so 22. 2. organizirali pevsko tekmovanje za vse pevce med 18. in 30. letom starosti z upanjem, da bodo odkrili nove talente.

Znano je, da je tekmovalo le 14 pevcev in še med temi, žal, ni bilo nobenega zrelega pevca. Zato tudi ni bila podeljena nobena prva nagrada; samo ena druga in dve tretji.

Drugo nagrado je dobil učenec Glasbene šole iz Kranja Stane Vidmar, po poklicu tehnolog v Velopnevmatiki v tovarni Sava. Kot pevec seveda v svoji okolici ni neznan. Pel je v zborih in skupinah, med drugim je član Savskega okteta.

Nagrada mu je prinesla štipendijo; torej nanj kot na bodočega opernega pevca povsem resno mislijo. Sama nagrada pa pomeni priznanje njegovi profesorici Sabiri Hajdarević in njemu samemu, da sta na pravi poti.

M. Grčman Hude

Svet brez mož in žena

DPD Svoboda Šenčur se je odločilo, da bo letošnjo sezono kot drugo dramsko delo občinstvu predstavilo komedijo *Svet brez mož in žena*, ki sta jo napisala Engel in Julij Horst. Premiera bo v soboto, 6. marca, v dvorani doma kulture Šenčur. Ponovili pa jo bodo v nedeljo popoldne, 7. marca.

Komedija *Svet brez mož in žena* bo režirala domaćinka Kati Kolar, sodelovali pa bodo predvsem mladi igralci: Slavi Celjer, Irena Šimnovič, Leonida Karner, Vinko Peterzel, Ljubo Pegan, Roman Peterzel, Bogdan Sušnik, Vili Kavčnik, Tadeja Prestor, Mojca Bučan, Miro Peterzel, Peter Jovanovič, Borut Prestor in Kati Kolar.

F. Erzin

Gostovanje primorskih gledališčnikov

Bled, Kropa – V radovljški občini so letos povabili k sodelovanju v kulturni akciji za delovne kolektive tudi Primorsko gledališče iz Nove gorice. To je bilo že četrto poklicno gledališče, ki je prišlo v goste delovnim kolektivom radovljške občine. Doslej so namreč gostovali Mestno gledališče in Drama SNG iz Ljubljane ter SNG iz Celja.

Novogoriški umetniki so se v šredo, 3. marca, predstavili v festivallni dvorani na Bledu z dramo Iva Brnčiča *Med štirimi stenami*. Režiral jo je nekdanji kranjski dramaturg Janez Povše. Včeraj zvečer pa so v sindikalnem domu v Kropi gostovali s francosko komediojo Florentinski slampnik, avtorja Eugena Labicha v režiji Andreja Stojana.

Člani tega gledališča bodo tudi v prihodnje prihajali večkrat na gostovanje v radovljško občino.

JR

Dramski prireditvi tudi v Bohinjski Češnjici in na Ljubnem

V vrsti gledaliških predstav bo marca gostovalo tudi gledališče Tone Čufar z Jesenic s komedijo Mira Štefanac »Večna lovnišča«. V nedeljo, 7. marca, bodo Jesenčani nastopili v dvorani v Bohinjski Češnjici. Istega večera bo dramska skupina DPD Svoboda Rudi Jedretič iz Ribnega uprizorila v dvorani TVD Partizan na Ljubnem komedijo »Trije zanikrneži«. Prireditvi sodita v okvir kulturne akcije.

JR

Brez dela ni jela

Člani odra mladih delavsko prosvetnega društva Svoboda Medvede se bodo drevi, ob 19. uri na domaćem odru predstavili z delom Dragutina Dobričanina *Brez dela ni jela* pod vodstvom režiserja Petra Militarova.

-fr

Ribnani za 8. marec

Prizadenvno delavsko prosvetno društvo »Rudi Jedretič« oziroma poseben koordinacijski 15-članski odber, v katerem so zastopani mladinci družbenopolitičnih organizacij in društev, je pripravilo kot vsako leto tudi za letošnji 8. marec zanimiv in pester program.

V programu, ki ima dva dela in bo predvajan v dveh dneh, so v prvem delu predvideli več zbornih recitacij, ki jih bodo izvajali učenci osnovne šole iz Ribnega in posebna recitatorska skupina društva. Ženski kvartet pa bo pel domače narodne pesmi. Na prvi dan proslavljanja 8. marca so povabili predvsem vse žene stare nad 60 let.

V drugem delu pa bo dramska skupina društva uprizorila enode-

janko Miletu Klopčiča »Mati«, ki jo je pripravil društveni režiser Vili Brand.

Pričakujejo, da se bo dvodnevnih proslav in zabavnega dela proslavljanja, ki bo v zadružnem domu v Ribnem, udeležilo nad 200 ljudi iz Ribnega, Koritnega, Selca in Bodešč.

Del čistega dobička, ki ga bodo imeli od predvidenega veselčnega dela proslave, bodo namenili Skladu za gradnjo Onkološkega inštituta. Gesta je vredna pohvale in posmeha. Sicer pa gre priznanje vsem tridesetim mladim članom društva za vsestransko aktivno kulturno prosvetno delo, ki ga že več let uspešno izvajajo pod vodstvom prizadenvnega predsednika Radota Mužana.

J. Pogačar

V tržiškem paviljonu razstava krajin Marijana Belca

Pred praznikom dneva žena bodo v Tržiču odprli razstavo oljnih slik kranjskega slikarja Marijana Belca, ki tokrat razstavlja svoje krajine.

Belčev način likovnega izražanja je bil v preteklosti modernistič in še zadnja tri leta se je obrnil nazaj k naravi, ko je začel v 1. 1973 slikati krajino docela realistično.

Na Belčevih slikah gorenjske pokrajine ni samo upodobljena lepota, ki jo srečujemo v naravi, marveč želi avtor s svojimi pejsaži izraziti svoja razpoloženja, svoje misli in čustva, ki jih je doživil, ko je hodil po slovenski zemlji in »pil nje prelesti«.

Pri tem se na svojih samotnih potih ni ustavljal samo ob pogosto opaženih motivih, marveč je poiskal tudi odmaknjeno, na prvi pogled skromno lepoto počivajočih njiv, samotnih dolin, živahnih potkov in starih kmečih domov. Zazrl se je v mogočno slikovitost naših gora, ki jih je verno upodobil in izrazito obarval, opazil je pa tudi mehkobo in poezijo našega ravninskogga sveta, ki ga upodablja s prav toliko ljubeznijo kot pogosto opevane gorske vršace.

Belec živi v Kranju in tako je postal predvsem poet gorenjske pokrajine, saj največkrat slika svet pod Storžičem, Joštom in Grintavci, pa Kranjsko in Sorško polje.

Razstava bo na ogled od 5. do 29. marca. Odprli jo bodo drevi ob 18. uri s koncertom moškega pevskoga zborja tovarne Iskra, ki bo pod vodstvom dirigenta Janeza Močnika pel slovenske narodne in umetne pesmi.

S. R.

Cankarjeva proslava

Glasbeno šolo Franja Koruna-Kožljškega in Glasbeno šolo Kranj vežejo že nekaj let prijateljski stiki, ki se izražajo v vsakoletnem medsebojnem koncertnem obisku obeh šol.

Tako je bilo tudi letos. 27. februarja so Kranjčani v prostoru velenjske Knjižnice priredili literarno glasbeni večer, posvečen 100-letnici Cankarjevega rojstva.

V literarnem delu so sodelovali učenci in učenke Osnovne šole Lucijana Seljaka iz Kranja, katerih mentor je njihov učitelj slovensčine Matko Oman. Z veliko zavzetostjo in spoštovanjem do umetnikove besede so se naučili odlomke iz njegovih del. (Kako sem postal socialist, Na klancu, Bela krizantema, V bogatih kočijah se vozijo, Sreča, Ottakring, Pismo dr. Alojzu Kraigerju, Hlapci, Kralj na Betajnovi, Martin Kačur in Kurent).

V glasbenem delu so nastopili učenci Glasbene šole Kranj iz oddelkov za klavir, flauto, klarinet, pozavno, harmoniko ter harmonikarski orkester. Skladbe in odlomki iz Cankarjevih del so bili izbrani tako, da so se primočno dopolnjevali in tako je cel večer izzvenel v zakroženo celoto, to pa je bil tudi glavni namen sodelovanja obeh šol.

M. Grčman Hude

Svet delovne skupnosti Osnovne šole

Matija Valjavec Preddvor

razpisuje delovno mesto

učitelja likovnega pouka – zgodovine

Delovno mesto je razpisano za določen čas od 15. aprila 1976 dalje.

Pogoji: PU ali P.

Šopek rož za 8. marec

Jesenice – V soboto, 6. marca, bodo v malo dvorani delavskega doma na Jesenicah odprli razstavo slik vezanih na tkanicu. Razstavo je pravil pod naslovom *Šopek rož za osmi marec odsek za ženska ročna dela pri DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice*. Pokroviteljstvo nad razstavo je prevzela TOZD Vzdrževalne, energija in transport v jesenški Zelezarni. Na razstavi, ki bo odprta do 17. marca, razstavlja 24 ženska svoja ročna dela.

D. S.

Komisija za medsebojna razmerja delavcev v Samoupravnih delovnih skupnostih skupnih služb

Veletrgovine Živila Kranj, n. sol. o.

objavlja prosto delovno mesto

saldakontista

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- ekonomski ali finančni tehnik in
- dve leti delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delovnih mestih

Pismene prijave z dokazili o zahtevani izobrazbi in kratkim opisom dosedanjih zaposlitev je treba poslati v 15 dneh po objavi kadrovski službi Veletrgovine Živila Kranj – Cesta JLA 6.

Na podlagi 16. člena samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu Klinični center v Ljubljani

TOZD inštitut za pljučne bolezni in tuberkulozo Golnik

Delavski svet TOZD Inštitut razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

A. VODILNO DELOVNO MESTO

1. šefa računovodsko knjigovodskega oddelka

B. VODSTVENA DELOVNA MESTA, KI SPADAJO POD REELEKCIJO

1. šefa oddelka za intenzivno nego in terapijo

2. šefa pnevmološkega oddelka 200

3. šefa splošnega internističnega oddelka 400

4. šefa biokemičnega laboratorija

Poleg splošnih z zakonom določenih pogojev, organizacijskih in vodstvenih sposobnosti, pedagoških lastnosti, moralnopolitičnih lastnosti in družbeno politične aktivnosti ter znanja vsaj enega svetovnega jezika, morajo kandidati za razpisana prosta delovna mesta izpolnjevati še naslednjepogoje:

pod A/1.: da ima dokončano ekonomsko fakulteto in 5 let delovnih izkušenj na področju računovodsko-knjigovodskeh poslov;

pod B/1.: da ima dokončano medicinsko fakulteto, specialistični izpit iz pnevmo-fiziologije ali interne medicine z 2-semestralnim diplomskim študijem iz pnevmologije ter 3 leta specialistične prakse;

pod B/2.: da ima dokončano medicinsko fakulteto, specialistični izpit iz pnevmo-fiziologije ali interne medicine z 2-semestralnim diplomskim študijem iz pnevmologije ter 3 leta specialistične prakse;

pod B/3.: da ima dokončano medicinsko fakulteto, specialistični izpit iz interne medicine ter 3 leta specialistične prakse;

pod B/4.: da je specialist ali magister ustrezne stroke ter da ima 3 leta prakse.

Ponudbam je treba priložiti: življenjepis, bibliografijo, pomembnejše podatke o dosedjanju strokovnem delu in ostala dokazila o izpolnjevanju razpisnih pogojev.

Ponudbe bo sprejemala kadrovska služba Inštituta 15 dni po objavi razpisa.

Elektro Gorenjska, Kranj, n.s.o.

Odbor za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu skupnih služb objavlja prosto delovno mesto

vodje projektivnega biroja

Poleg splošnih pogojev se zahtevajo še naslednji:

dipl. elektroinženir s 4-letno prakso in pooblastilom za projektiranje elektroenergetskih naprav ali

elektro inženir s 7-letno prakso in pooblastilom za projektiranje elektroenergetskih naprav.

Poskusno delo 2 meseca.

Delo se združuje za nedoločen čas.

Prednost imajo kandidati z voznim izpitom B kategorije.

Ženska se osvobaja zgodovinskih spon

Kramljanje z Vladko Jan, sekretarko republiške konference za družbeno aktivnost žensk Slovenije

Dan žena prerašča v dan, ko naj bi povsod, od organizacij združenega dela do krajevnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij ocenili uresničevanje nalog pri osvobajanju ženske

Lani je republiški odbor za mednarodno leto žensk sprejel obsežen program dela, ki zajema vsa področja in probleme družbenega položaja ženske, pripoveduje Vladka Jan, sekretarka republiške konference za družbeno aktivnost žensk Slovenije. Lotili smo se idejnega pristopa k tako imenovanemu »ženskemu vprašanju«, ocene družbenopolitičnega uveljavljanja ženske, njene vloge v delegatskem sistemu in političnem življenu, vprašanj zaposlovanja,

izobraževanja in poklicnega usmerjanja, varstva pri delu, zaščite materninstva, razvoja otroškega varstva, uveljavljanja celodnevne šole in še kopice drugih vprašanj.

»Zlasti smo izpostavljali vprašanja,« nadaljuje Vladka Jan, »ki ženski kljub politični enakopravnosti onemogočajo polno in ustvarjalno vključevanje v družbeno proizvodnjo. Ovir ni malo. Najosnovnejše so v zastarelih pogledih na vlogo ženske v družbi in patriarhalnem gledanju na vlogo družine, v malomeščanskih pačenjih, ki žensko ponizujejo itd.«

V pondeljek, 8. marca, na praznični dan, se bo sešla na tretje zasedanje republiške konference in ocenila družbenoekonomski in politični položaj žensk v Sloveniji.

»Dan žena prerašča vse bolj v dan, ko naj bi na vseh ravneh, od organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti do družbenopolitičnih organizacij ocenili, kako uresničujemo naloge pri osvobajanju žensk,« pravi ob pripravah na konferenco Vladka Jan. »Republiška konferenca bo tudi pregledala uveljavljanje stališč V. zasedanja zvezne konference SZDL, ki je obravnavala enako vprašanje. Moram povedati, da smo stališča uresničevali v izredno razgibanem družbenopolitičnem obdobju, ko smo sprejeli novo ustavo in pripravljali partijske, mladinske in sindikalne kongrese. V njihovih temeljnih dokumentih je govora tudi o položaju ženske v družbi. Ob skupščinskih volitvah smo se ženske dobro uveljavile. Sicer pa je naša udeležba v samoupravnem delegatskem sistemu nujna. Krilatica: družba naj ali družba mora zagotoviti, nima več veljave. Ženske se zavedamo, da bomo s svojim vključevanjem v politično odločanje pospeševale hitre reševanje nerešenih problemov!«

Vladka Janovo smo nato vprašali po novostih v zakonodaji, ki utegne biti posebej za ženske zelo zanimiva.

»V preteklosti je po moji sodbi poželjalo največ odobravanja podaljšan porodniški dopust! Njegovo snovanje je zorelo več let – in doseglo nepričakovane rezultate. Leta 1975 se je rodilo 3000 otrok več kot leta 1974. V Sloveniji smo demografsko rečeno prekoračili „magično mejo“. Lani se je rodilo toliko otrok, kot že dvajset let nazaj ne. Skupaj 30.331. Ob tem so osupili nasproti ustanovna načela, da starši lahko svobodno odločajo o rojstvu svojih otrok. Hkrati pa svobodno odločanje omogoča ženskam tudi prostovoljno izbiro sredstev proti nezaželeni nosečnosti. Sprejeli bomo tudi zakon o zdravstvenih vidikih uresničevanja pravice do svobodnega odločanja o rojstvu otrok. Stari predpisi so določali le pogoje za dovolitev splava. V novem zakonu pa bo to le del širše vsebine. Zakon bo namreč govoril tudi o zdravstveni pomoći ljudem z zmanjšano plodnostjo, obveznim pouku o metodah in sredstvih za uravnavanje rodnosti in družjem.«

Sekretarka republiške konference za družbeno aktivnost žensk je nato govorila o novem zakonu o družinskih razmerjih in povedala, da živahnja javna razprava kaže na težkem pričakovanju novega zakona. Pri njegovem snovanju je sodeloval tudi marksistični center pri CK ZKS.

»Predlog zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih

temelji na ustavnih pravicah in družbenem položaju človeka ter sodobne ureja vprašanja, o katereh sedaj govorí štirje zvezni in republiški zakoni,« pojasnjuje Vladka Jan. »Bistvene novosti so predlagane. Popolna posvojitev je postavljena pred nepopolom. Urejena bo sporazumna razvezava, če zakonca prej soglašata o varstvu, vzgoji in preživljivanju otrok. Razvezo lahko zahteva vsak zakon. Novost bo odločba o izvezakonski skupnosti moškega in ženske. Zakon bo v kratkem sprejet in je posledica revolucionarnih družinskih sprememb.«

Visoka stopnja zaposlenosti žensk priča o uspehih družbenega uveljavljanja žensk. Zaposlenost ni le temelj njihove eksistence, temveč osnova njihovega družbenoekonomskega položaja in vir osebnega zadovoljstva. Seveda se pri zaposlovanju žena pojavljajo novi, sodobnejši problemi.

»V Sloveniji je med zaposlenimi 43 odstotkov žensk, na Gorinskem pa že 46 odstotkov. Še vedno je prepogosto slišati misel o delitvi poklicev na „ženske“ in „moške“. Zal se poklicne želje deklet izredno počasi spremesnjajo. Od predvojnih časov skorajda nismo napredovali. Problemska konferenca o zaposlenosti in zaposlovanju žensk v Kranju je še posebej opozorila na razliko med visoko stopnjo zaposlenosti in nizko izobrazbeno ravnijo žensk,« razmišlja Vladka Jan. »Stopnje zaposlenosti bistveno več ne bomo mogli dvigovati,« ugotavlja sogovornica in meni, da bo nujen premik v kvaliteti zaposlenosti, saj so ženske v druženem delu slabše usposobljene od moških.

»Nizka usposobljenost žensk vpliva na nižje osebne dohodke. Ženske na manj strokovnih in zahtevnih delovnih mestih, vendar fizično težjih. Izobrazbeno sestavo žensk bo nujno potrebno dvigniti. Tega v javni razpravi o usmerjenem izobraževanju ne bi smeli zanemariti!«

Vladka Jan je nato ocenila problemsko konferenco o položaju kmetijske proizvajalke, ki je bila 27. februarja v Ljubljani.

»40 govornikov je 170 delegatov izredno prizadeto spregovorilo o položaju v vlogi naših kmetic. Opozorjali so, da postaja kmetica posebno na delavsko-kmečkih gospodarstvih odgovorna za proizvodnjo. Znati mora tudi najtežja in najzahtevnejša opravila. Kmečke ženske želijo strokovno izobrazbo in ne pozabljajo na vključevanje v samoupravne organe kmetijskih zadrug, koordinacijskih obratov in krajevnih skupnosti. Skratka, tja, kjer bodo lahko enakopravno odločanje o delovnih pogojih, delitvi dohodka in urejanju razmer v okolju, kjer živé.«

J. Košnjek

Darina Rode Marija Jersin Marija Rozman Ivanka Pavlic

Pred dnevom žena smo se oglašili v kranjski tovarni Planika. Tega kolektiva nismo izbrali naključno, temveč zato, ker je pretežno ženski, čeprav je še pred desetletji veljalo čepljarstvo in izdelovanje obutve za izrazito moški poklic. Pogovarjali smo se z delavkami, ki delajo na različnih delovnih mestih: prešivalko Darinko Rode (23 let) s Kokrice pri Kranju, prešivalko Marijo Jeršin (34 let) iz Zg. Bitnja, delavko Marijo Rozman (38 let) s Kokrico pri Kranju, referentko za kadre Ivanka Pavlič (26 let) iz Kranja, tehologinja Silvo Rozman (38 let) iz Kranja, vodjo kadrovskega oddelka Cilka Močnik (31 let) iz Zaloge pri Cerkljah, vodjo finančne kontrole trgovske mreže Ljubica Vukašinovič (48 let) iz Kranja in vodjo prodaje Sašo Burja (29 let) prav tako iz Kranja.

Ženske povsod enakopravno zastopane

Že nekakšna ustaljena praksa, da ženske kolektive vodijo moški, za Planiko ne velja. Planika sicer ni tako čisti ženski kolektiv, kot so to primeri v tekstilni industriji, vendar je delavk več kot polovico. Od 1326 zaposlenih je 785 žensk. Tudi po izobrazbi ne zaostajajo veliko za moškimi delovnimi tovariši. Od 8 članov kolektiva z visokošolsko izobrazbo so tri ženske, višjo izobrazbo ima 21 delavcev od tega 4 ženske, srednjo izobrazbo ima 121 članov kolektiva od tega 52 žensk, kvalificiranih je 418 delavcev, od tega 215 žensk in nekvalificiranih je 758 delavcev Planike, od tega je 511 žensk.

Popolnoma enakopravno so si z moškimi sodelavci razdelile tudi funkcije v družbenopolitičnih organizacijah in v samoupravnih organizacijah. Predsednica mladine je ženska, prav tako je vodstvo sindikata zaupano ženski pa tudi v sekretariatu ZK je več kot polovico žensk. Podobno je tudi v samoupravnih organih. V obratih, kjer imajo ženske večino, eden takšnih je šivalnica, so samoupravni organi popolnoma ženski. V obratih, kjer imajo večino moški, pa je obratno.

Tudi vodilna mesta niso več rezervirana za moške. V šivalnicah in drugih obratih, kjer delajo ženske, so

Ovire za še večjo aktivnost

Da se znajo vključiti v samoupravno življenje in delo v tovarni, so planiske ženske dokazale. Pa so lahko tudi tako aktivne kot moški? Zatrdirile so, da prav nič ne zaostaja, čeprav se pri tem srečujejo z vrsto težav. V njihovem kolektivu so se namreč dogovorili, da bodo imeli vse sestanke in seje zunaj delovnega časa, to je največkrat popoldne. Ženske, ki imajo otroke v vrtcih, morajo zato pogosto predčasno s seje, da vzamejo otroka iz vrtca. Vrtci iz jemno enega, delajo vsi le do pol štirih. Do takrat pa seje skoraj nikoli niso končane. Zato planiske ženе predlagajo, da bi vsak vrtec imel tudi dežurni oddelek, kjer bi otroci lahko ostali do pete ali šeste ure.

Druga stvar, na katero so opozorile, je izobraževanje. Nobena šola ali izobraževalna ustanova ni prilagodila svojega delovnega časa dvoizmenskemu delu v tovarnah. Zato je delavcem, ki delajo v turnusih, praktično onemogočeno izobraževanje.

Tretja stvar, ki bremenii in ovira njihovo aktivnost, je oddaljenost od tovarne. Več kot polovica članov ženskega kolektiva se namreč na delo vozi iz okoliških krajev. In pa gotovo tudi gospodinjska dela. Tega, da bi zaradi sestanka v podjetju možje zgrabili za kuhalnice, pravijo, še niso dosegle.

Nova menza, zobna ambulanta...

Potem so pripovedovali, katere pobude za akcije v delovni organizaciji so prišle prav iz njihovih vrst.

Sportna sekacija pri sindikalni organizaciji je ustanovila vrsto sekicij, ki je zajela velik del članov ženskega kolektiva. Imajo sekicijo za plavanje, balinanje, obojko, kegljanje, smučanje, planinsko sekicijo in poleti tudi kolesarsko sekicijo. Ženske pa imajo enkrat tedensko dve uri parterne telovadbe v telovadnici osnovne šole Simona Jenka.

Ne samo za šport, tudi za kulturne prireditve vlada v Planiki izredno zanimanje. V Prešernovem gledališču imajo redni abonma. Posebno zanimanje pa je vsako leto za predstave v okviru tedna slovenske drame. I. Bogataj

Silva Rozman Cilka Močnik Ljubica Vukašinovič Saša Burja

Rekreacija in kultura

Sportna sekacija pri sindikalni organizaciji je ustanovila vrsto sekicij, ki je zajela velik del članov ženskega kolektiva. Imajo sekicijo za plavanje, balinanje, obojko, kegljanje, smučanje, planinsko sekicijo in poleti tudi kolesarsko sekicijo. Ženske pa imajo enkrat tedensko dve uri parterne telovadbe v telovadnici osnovne šole Simona Jenka.

Ne samo za šport, tudi za kulturne prireditve vlada v Planiki izredno zanimanje. V Prešernovem gledališču imajo redni abonma. Posebno zanimanje pa je vsako leto za predstave v okviru tedna slovenske drame. I. Bogataj

Možje

ne pozabite, da smo pripravili za 8. marec v hotelu Kompas Bled

večerjo s PLESOM

dne 8. marca od 19. ure dalje.

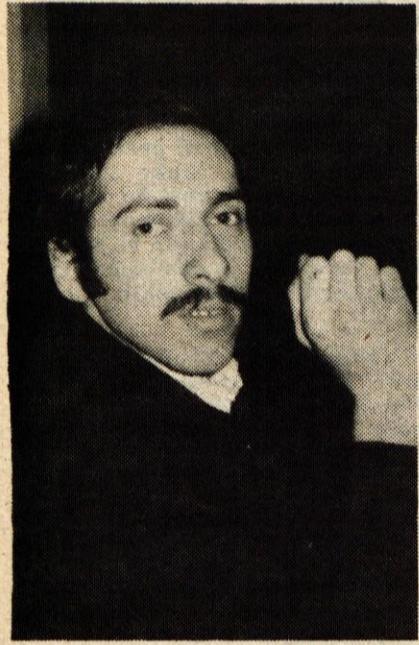

Sprejemamo tudi veče družbe za kosila v hotelu Bled in izletniškem domu RIBNO.

Slovenska beseda je najlepša na svetu

»Avtor Štefan Remic je s svojim proznim in pesniškim prispevkom pokazal obvladanje umetniškega izraza, izvirno izbiro tem tako pri svojem proznom in pesniškem prispevku, obvladanje književnega jezika in sveže prijeme pri podajanju snovi. Njegove pesmi so pisane v dognani pesniški formi in kažejo na avtorjevo poznavanje pesniškega izraza.«

Tako je strokovna komisija 4. srečanja pesnikov in pisateljev začetnikov v Gradišču očenila mladega gorenjskega avtora Štefana Remica, ki je prejel največje priznanje - zlato anteno. Strokovna komisija, ki so jo sestavljali: Evgen Jurič, Tone Kuntner in Janez Švajncer, je najprej menila, da so Remičevi prispevki boljši od drugih, da bi moral dobiti vse možne nagrade. Ker pa bi bil to festival Štefana Remica, so se odločili, da mu podelijo le zlato anteno.

Štefan Remic je do nedavnega še studiral, sedaj pa je dva meseca že zaposlen. Stanuje pri svojih starših v Šenčurju, na Stružnikovi poti 11, vendar ga je zelo težko dobiti doma, ker zelo rad potuje po naši lepi slovenski zemlji.

»Zdaj ko si dal že toliko izjav za televizijo, radio in razne slovenske časopise, boš pa še za Glas kaj povedal...« sem mu rekel, ko sva se skupaj peljal iz prijetne hribovske vasice Gradišče v vinorodnih Slovenskih goricah.

— Kaj meniš o angažiranosti, o kateri je zadnje čase veliko govorja?

— Vsa dobra literatura je angažirana. Uporabim obliko, ki najbolj karakterizira vsebino sporočila. Ustvarjalnost mora v življenje. Moja je subjektivna, v kateri je moč najti splošnost. Izraz je svoboden in pošten.

Najprej sem objavljal v lokalnih revijah pa tudi v priznanih literarnih glasilih (Slovanja, Dialogi itd.). Prispevke iz Gradišča objavljajo Mladina, Antena, Kmečki Glas, menda tudi Delavska enotnost in še kdo. Sodeloval sem tudi na nekaj literarnih veterih.«

— Kaj pomeni priznanje - zlata antena, ki si ga letos prejel v Gradišču za najboljše literarno delo?

— Kdor sodeluje v Gradišču, je soočen s splošno veljavno presojo strokovne komisije. Kriterij za izbiro poslanih prispevkov ni pod splošno veljavnimi normami, ker bi razpis ne dosegel svojega namena. Strokovna komisija je upoštevala estetsko in sociološko vrednost, izvirnost in družbeno angažiranost, domiselnost, osnovno vodilo pa je bil smisel za lep materinski jezik. Razumljivo je torej, da sem prvega mesta vesel.«

— Bi lahko kaj več povedal o svojih najboljših prispevkih?

— Nagrajen je bil prozni tekst, črtica z naslovom Okno in poezija Nisem odšel. V obh primernih gre za podeželski primer odhajanja mladih s kmetij. V grobem sem nakažal kontrast med mestom in hribovsko vasjo, svede v zgodi, tako da na koncu budi vero v obstoju.«

— Srečanje so organizatorji prizredili že četrtek. Kolikokrat si sodelovali in s kakšnimi prispevki?

— Prvič za razpis nisem vedel. Na drugem srečanju sem za ciklus pesmi z naslovom Jesen na kolovozu dobil srebrno anteno, na tretjem pa za ciklus poezije Napajališča in v blaženem zrku jeseni priznanje za sodelovanje in za uvrstitev med najboljše.«

— Lahko poveš kaj več o srečanju?

— Vsakoleto srečanje pesnikov in pisateljev začetnikov je eno izmed redkih organiziranih srečanj, ki daje mladim in starejšim možnost večje uveljavitve. Takih možnosti pa pri nas ni veliko. Organizatorje je treba zato poštovati. Morda še največ pomeni, da se takoj dobitimo taki s podobnimi cilji, se o pisjanu pomemimo, izmenjamо izkušnje in navežemo trajnejšo poznanstvo.«

— Kako svoja dela ustvarjaš in kje jih objavljaš?

— »Živeti se je treba v kalup časa. Nočem biti

destruktiven, čeprav menim, da poezija ne smeti beg pred sočenjem, intenzivnim sočenjem z znam in neznam svetom. Beležim impresivne stvari iz mene in iz prostora mojega bivanja. Uporabim obliko, ki najbolj karakterizira vsebino sporočila. Ustvarjalnost mora v življenje. Moja je subjektivna, v kateri je moč najti splošnost. Izraz je svoboden in pošten.

Najprej sem objavljal v lokalnih revijah pa tudi v priznanih literarnih glasilih (Slovanja, Dialogi itd.). Prispevke iz Gradišča objavljajo Mladina, Antena, Kmečki Glas, menda tudi Delavska enotnost in še kdo. Sodeloval sem tudi na nekaj literarnih veterih.«

— Kaj meniš o angažiranosti, o kateri je zadnje čase veliko govorja?

— Vsa dobra literatura je angažirana.«

— V Gradišču so ti postavili kup vprašanj med njimi tudi: zakaj pišeš?

— Tokrat bom rekel samo nekaj: slovenska zemlja je najlepša na svetu in slovenska beseda je najlepša na svetu.«

— Danes se je težko znati v poplavu najbolj sodobne poezije in ugotoviti, kaj je dobro in kaj ni. Kaj ti misliš?

— Mislim, da je za zdaj merilo, ali je nekaj dobro ali ne, kolikšen je stik med ustvarjalno energijo pisca in bralca. Seveda eksperimentiramo, kar je odsev trenutne volje. Jaz veliko najdem tudi v tem. Čas bo dobro ohranil in slabu razjedel.«

— Ukrvarjaš se tudi s slikarstvom!

— Zdaj malo, naredim le kakšen portret. Zapolen sem in s čolo imam veliko opraviti. Vendar me zanima vsaka umetnost. Redno si ogledam različne razstave; od baroka do umetniške fotografije ali najmodernejše grafike. Tudi kiparske; prednost dajem kipovici in lesu.«

— Slíšal sem, da pišeš tudi satiro. Le-ta pri Slovencih ni preveč pogosta.

— Karikiranje mnogokrat dosti več pove kot se ne vem kako obsežen literarni opis.«

— In s čim se poleg vsega še ukvarjaš?

— Z druščino sem obredil tudi bolj skrite kostice naše ožje domovine. Pokrajina, motivi in oblike se mi zdijo zanimive. Marsikaj zabeležim tudi z diapozitivi. Sploh pa je cel kup stvari, ki se mi zdijo vredne, da bi jih na kakšen način ohranil. Da bi same govorile.«

— Kateri od umetnikov ti je še posebno bližu?

— Danes Kosovel, njegovi Integrali in konstruktivizem. Jutri bo to morda Salamun ali Garcia Lorca. Rad berem Kuntnerja in Makarovičev.«

— In na koncu: tvoji načrti?

— Čas je plahutav. Kdo ve, kam bo kljunil?«

F. Erzin

Okno (Setev je slast)

Menil sem, da bom po treh dneh elektrotehniko že kar obvladal. Toda prostor ima razsežna svetla okna in skoznje prodira omamni vonj marčevske pomlad. V dijaškem domu so okna majhna in neprozorno obarvana, vrhu tega pa odpirajo pogled na razpotegnjeno skupino stanovanjskih blokov iz prašno sivega betona in na del jeklene konstrukcije sicer velikega, napol zgrajenega kompleksa tovarniških objektov. Prav zaradi tega in ker težko vzdržim sredi tako oblikovanega prostora - utesnjene ga in robatega - prihajam sem. Vsa jutra in večkrat kar celo do poldne slonim na mizi, tako da si z roko podpiram glavo, da lahko zajamem z očmi skoraj tri četrtine okna z vso pokrajino za njim. Pokrajina je pravzaprav čudovit pejsaž kanjonu reke Kokre z na gosto posejanim rastlinjem, ki prav v tem času (še dva dni, pa bo »april«) odganja nešteto zelenih pogankov. Opojni se mi zde, kadar se skozi rezo oblakov sonce ujame vanje. Drevesa vidim celo na rjavozeleni površini reke. Nerodna in silna se mi zdi; nerodna zato, ker si utira pot po ovinkih mimo ogromnih skal, poraslih z mahom, silna pa, ker buči daleč na dnu in prinaša dreve s hribov.

S hribov... pomislil sem, da potujem z reko proti njenemu izviru, vedno zariješo moji hribi tam za oknom in v misel se mi prikraje naša domačija. Precej samotna stoji, a na prelepem kraju (vsaj meni se zdi neomajno lep), lesen svinjak in drvarnico. Hlev je sezidan iz napol klesanih kamnov, pa je kljub temu znotraj neznanemu topel. Stara mati so vedno kaj brkljali tam notri, in večkrat se mi je zdelo, kot da se nekako prijetno počuti med živalmi, »ki tako na glas sopejo in nič hudega ne naredijo.«

Lansko leto jih je neurje ujelo, ko so hiteli s polja. September je

bil, ajdo so v kozolec devali, pa je treščilo po tistem in so za zmeraj ostali tam. Tako radi so imeli ta svet, hribovski in sončen, pa delali so radi. Oče je drugačen; ne prestano kaj godrnja in pravi, da ga bo revščina ubila »in ta prekleta peščena zemlja, ki da komaj toliko, da fant lahko študira«. Materi moja šola ni bila po volji, ker je stutila, da očeta načenja bolezen, ker kar naprej kašlja in stoka. Pa pijači se ne more odreči. »Delovne roke bomo rabili, zdaj, ko je še Milena odšla,« je večkrat očitala. Vedel sem, da jo grabi žalost, ker sva se otroka kar tako raztepla od doma.

Res sem se šolal le po očetovi volji. Sam sem vedno, tako kot stara mati, ljubil mir na planini in bleščečo spokojnost vsehokrog. Rad sem delal, saj sem želel z žanjem in da sem lahko prisluškoval zemlji, kako diha in kako rojeva. Vedel sem, da so kraji povsod po Sloveniji lepi, ker rad hodim okrog, toda tako zelo sem se navezal na gorenjski kot pod kamniškimi hribi, da bi drugje težko dolgo zdržal. Pri študiju sem se ne prestano vračal domov. Volje do učenja nisem imel, trudil sem se le zato, da bi ne razočaral očeta, ki je tolkokrat dejal: »Na, vzemi, v mestu rabiš denar. Saj bo potem bolje živel.«

Mesto me je ogoljufalo. Izgubil sem se v tem hrupnem vrtljaku in bolj sam sem bil kot kdajkoli. Navzpel sem se enoličnega utripa v osjem gnezdu, navzpel sem se kričkov z velikega cestišča in na smrt utrujajočega betona. Sredi ljudi sem postajal vse bolj robat v sebi, zdelo se mi je, da me polni hlad kovin, asfalta, pločevine... Vedel sem, da moram proč, da moram nekje zajeti vonj podeželskega zraka, vonj domačega dvorišča in travnika za njim.

Petek je danes, dan, ko navadno zapustim mesto in se za konec tedna preselim v moj kot. Za oknom knjižnice na robu mestnega življanja je juntranj dež zakril pokrajino, ki mi sicer budi misli na dom. Ce se dovolj nagnem, se mi odkrije tudi zadnja četrtna okna in lahko vidim, kako delavej kljub slabemu vremenu sestavlajo ro-

bustno dvigalo. Kovinski zvoki se širijo prav do mojega nadstropja. Gradili bodo... Kdove kaj. Vem samo, da bodo zadržali moje okno in z njim čudoviti pejsaž kanjona z reko in drevje v marčevski pomlad.

Odidem. Vse stvari pobašem s sabo.

Po dobrimi urah vožnje izstopim in po nekaj kilometrih makadam zakoračim na vzpenjajočo se stezo, ki se je zgodaj obrasla. Hladno je še, a vse bolj me preveva toplota spožnanja, da prihaja čas setve. Virovhi Storžiča, Grintavca in drugih gora v kamniški skupini so še beli. Kar čez pot pritekajo študenti in rišajo brazde križem po pobocju. Ko dosežem kužno znamenje na razpolju, že vem, da bom videl hišo. Vidim, kako se nedaleč stran kadi njiva. Opazim mater, kako vodi konja. Črn predpasnik ima in blatne škornje. Zravnana je in v voljo se prestopa, čeprav se prst vse bolj lepi na škornje in je zlahka videti, kako težki so. Pusti, da vrane čisto blizu sedajo na brazde, in če le katera preveč brska ali odnaša semena, zamahne proti njej. Potem se pokaže oče ki lovi plug in kar naprej vihti leskovko nad živaljo. Grabi se za prsi in duši kašelj. Zdi se, kot da kar naprej preklinja.

Cutim, kako mlad sem, kako burno mi valovi kri po žilah. Cutim, kako me preplavlja volja, da bi zgrabil plug, namignil materi: »Pojdiva!« in se zagnal po strmini. Rekel bi v eni senci očetu: »Boš videl, kaj lahko da ta naša zemlja, čeprav je visoka in peščena, boš videl, kako rad jo imam, kako težko čakam, da se spoprimem z njo!«

In vscrkaval bi vase vonj njenih sadov in miru na planini. Odločen sem, ko se jima bližam. Ves sem v ognju, ko jima kličem:

»Ostat bom, ostal...!«

(P. S.: Zgodba izraža optimistično prepričanje, da mladi, ki so pripravljeni živeti na kmetijah, so in bodo, dokler bomu živeli v tako lepih deželi, kakor je slovenska.)

Ženska, ki jo najbolj občudujem

Veliko jih je. Desanka Maksimović, Valentina Terješkova, dr. Franja Indira Gandhi, Dubravka Tomšič-Srebotnjakova, Duša Počkajeva, Svetlana Makarovič, Hellen Keller, sosedka, profesorica v šoli...

Toda noben ne občudujem takot kot svojo M A M O - ker jo ljubim zaradi njene vzdržljivosti, skromnosti, delavnosti. Ne nosi človeške maske današnjega življenja, kakor večina ljudi. Samo 4 razrede osnovne šole je imela. Nikoli ni veliko zaslužila. Midva - otroka - pa imava kape in puloverje, ki jih plete, ko sladko sanjava. Pred seboj pa ima še knjige: v šoli za odrasle je že končala osemletko z odličnim uspehom. To je moja mati.

V času odraščanja ni bilo več mame iz sanj - dobre vile - ki me ne bi nikoli kazovala. Včasih izbruhne. Jaz pa jo tako občudem. Potopiti se hočem v njenem globoku in dobro srce.

Občudem žensko, ki je spravila h kruhu dvanajst otrok, čeprav je zemlja rodila premalo. Lepoto je videla samo v svojih otrocih in zadovoljstvo v trdem delu. To je Marija Plevl.

Sosedka je ena neopazenih tistih delavk. Ima deklico, ki je prizadeta. Posveča ji vse svoje življene. Z njio riše domači vrt in jo vodi v šolo. Tudi spanja nima mirnega, ker se boji, da bi deklica vstala in kam řla. Moža tudi ima. Toda njegovi so »opravki« in bolnega otroka tepe. Kaj si želi ta žena? Čudež! Da bi se njeni hčerki igrala kot drugi otroci na dvorišču... Premalo jo občudem.

Njeno ime še nikoli ni bilo natisnjeno v časopisu. Le ozek krog ljudi jo pozna. Toda zanje je sonce, od katerega živijo. Bleda je in nekoliko sključena. Trudi se cele dni. Srečna je naša družina! Dobila sem drugo mamo. Prišla je k nam s težko nalogo, k dveh že skoraj odraslim otrokom. Vsesa sem, da se lahko zatečem k njej, kadar zabredem v kolesnice neljube usode. Poskuša me razumeti. Ve, da mislim na nekaj svetega - mrtvo mater. Tedaj občutim težo njene naloge in vedno znova jo občudem.

Poslovni uspeh in politična kariera mi ne pomenita mnogo. V sleherni ženi pa iščem milino, nežnost, dobroto in skrb. Vse to je v materi. Ko se sama sebi smilim, pomiri viharje razvojenosti. Muči se z napakami otrok, rada bi dobre in poštene. Ne slabicev, ne omahljivcev, ne grabežljivih volkov... Dobrohotni opomini pa večkrat naletijo na odložila.

Ti si dobrota, utelešena v ženski podobi. Ti si hrabrost. Skozi grmenje topov si še otrok prenasa partizansko pošto v podlogi kučne in srečna si bila, ko si vrtiljatko premagala z nagrado - KRUH.

V osemnajstih letih sreče in razočaranji izgubila svoje energije. Skupaj z mano, najstarejšo hčerkko, prvič razočarano v ljubini, deli obup in me tolaži. S sijom se loteva zapletenih matematičnih problemov, a najmlajši pomaga graditi hišico iz kock. Njene želje pa so se umaknile...

Rešeni iz snežnega objema

Obilnih snežnih padavin v februarju so se najbolj razveselili otroci. Po večletnem pričakovanju so dočakali pravo zimo s snegom. Seveda so bili snega še posebej veseli učenci petih razredov, saj jim je omogočil solo v naravi, to pa pomeni teden izmed turističnih središč.

V torek, 10. februarja, se je 43 petosolcev iz osnovne šole Franc Marn iz Vodice v spremstvu petih pedagogov-smučarskih učiteljev in medicinske sestre odpravilo na Komno, kjer so v lepem sončnem vremenu brezskrbno smučali vse do petka, 13. februarja, ko je pričelo močno snežiti. In snega je padlo toliko, da sploh niso mogli več misliti na vrtnice. Telefonska zveza z dolino je bila prekinjena, zmanjkal je električne. Tudi hrane niso imeli več veliko, vendar spremljevalci niso izgubili glave. Otokom niso pripovedovali o preteči nevarnosti, temveč so raje pripravili več predavanj o nevarnostih v gorah, prvi pomoči, organizirali razne družabne igre, obenem pa že prek žičničarja dobili sporočilo, naj se ne vračajo v dolino.

Obilne snežne padavine pa so skoraj več skrbi povzročile ljudem v dolini. Ravnatelj osnovne šole »Franc Marn« iz Vodice Ivan Sivec je že v ponedeljek, 16. februarja, po telefonu zaprosil komandirja enote milice Bohinjska Bistrica Miladina Ristića, sicer gorskega reševalca, za pomoč. Posrečilo se mu je poslati na Komno sporočilo, naj se skupina ne vrača. S tem pa je tudi stekla akcija reševanja.

Vodja gorskih reševalcev Miro Cehlin se je v torek, 17. februarja, ob

11. uri odpravil na pot z osmimi reševalci in dvema lavinskima psoma, za njimi pa še sedemnajst vojakov-planincev pod vodstvom starejšega vodnika Mira Bulatovića. V Bohinju pa se je zbralo več kot 150 pripadnikov krajevne organizacije civilne zaštite, ki so takoj pričeli gaziti pot do Savice. Reševalci so se uspeli v šestih urah prebiti skozi visoki sneg do Komne, za njimi pa so pot shodili vojaki.

Otroci so rešitelje sprejeli z nepoštnim veseljem. Čeprav ni bilo električne, so ob svečah pripravili veseli večer, večer prijateljstva in pesem je donela pozno v noč.

Toda, pred njimi je bil še težaven spust v dolino. V sredo, 18. februarja, zjutraj ob pol osmih je Alojz Pogačnik, komandir milice Radovljica, ki je po radijski zvezi vodil stope, dal znamenje za odhod. Zaradi nevarnosti plazov so gorski reševalci šli naprej, učenci s spremljevaci in vojaki pa v koloni po eden za njimi, na koncu pa lavinska psa. V dobrih štirih urah hoje so prišli do Zlatoroga, utrujeni, vendar veseli, da je šlo vse po sreči. Tu jih je že čakala topna malica, utrujene, mokre in prezble učence pa je tudi že čakal avtobus, ki jih je odpeljal v Vodice, kjer so jih že težko čakali starši.

Otroci so bili končno na varnem. Vsi, ki so sodelovali v akciji, so si oddahnili. Za njimi je bila torej še ena uspela akcija. Nekdo je pripomnil, da je tako reševanje tako rekoč vaja, saj so vedeli, da ni žrtev. Pokazalo se je, da je uspeh možen le z usklajenim delom, sodelovanjem in spoznajem, da v nesreči nismo sami ter da lahko pričakujemo pomoč soljudi.

-fr

Krajevna organizacija Zveze borcov Stražišče je organizirala v torek, 2. marca ob pol osmih zvečer v dvorani Iskre na Laborah koncert ansambla Bratov Avsenik. Dvorana je bila nabito polna in navdušena nad predstavijo Ausevnikovih muzikantov in pevcev. Za koncert je prejelo precej članov Zveze borcov brezplačne vstopnice. (jk) - Foto: F. Perdan

Kjer koli nastopa Slavko Avsenik s svojim ansamblom in pevci, povsod so žlani ansambla nagrajeni z aplavzom. Tako je bilo tudi v torek zvečer na Laborah. - Foto: F. Perdan

Predsednik prireditvenega odbora pri krajevni organizaciji Zveze borcov Stražišče Tine Zaletel izroča Slavku Avseniku posebno zahvalo za sodelovanje na koncertu. Stražišča borčevska organizacija bo del izkupička namenila izgradnji spomenika v Dražgošču, del pa za pomoč ostarelom in bolnim občanom ter članom Zveze borcov. (jk) - Foto: F. Perdan

Teoretični vidiki napadalnosti v športu

Tekmovalni šport privlačen gledalcem in njim namenjen, se večkrat sprevrže v brezobzirno rivalstvo, v brezkom promislen boj, ko postaja pravilo čiste in častne igre le simbolično priznanje ali tolažba za slabša moštva.

Ni naključje, da napadalno vedenje v športu postaja področje teoretičnega preučevanja. Na zahodu je celo veda, ki razčlenjuje razvojno, osebno in družbeno poreklo napadalnosti in nasilja. Vsekakor nam je nekaj bojevitosti zapustila pradavnina. Posebno v oviralnih okoliščinah v stiku z ljudmi ali predmeti se radi oglašajo zdavnaj prirojeni instinkti, tedaj odpove isto, kar je privzeto, zmagujejo čustva nad razumom, srditost nad razsodnostjo in veliki možgani prepuščajo oblast podmožganskim središčem. Bojevita plast osebnosti dobiva moč nad našim ravnanjem.

Zahodni teoretični precenjujojo pojav napadalnosti in govorijo, da je človek v bistvu nasiilen, da so njegove temeljne potrebe zadovoljene v boju za obstanek, da se pri tem kaže različne oblike napadalnosti in da je ideja o svetu, v katerem ne bo napadalnosti, bolj utopična. Športno tekmovanje pa razglašajo za socializirano obliko napadalnosti. Napadalnost pa je večkrat izliv napetosti, da bi le-ta usahnila. Navzlic večji prosvetljenosti množic bodo agresivni športi denarno bolj donosni, na zahodu so že danes bolj očitne nove oblike gladiatorištva.

Agresivnosti v športu ne smemo pripisovati popolne veljave, a ne gre je podcenjevati, kajti vsaka enostranska ocena zapletenega športnega tekmovanja bi bila tveganja. So panoge z drugo potrejvalno vlogo, ki razvijajo tudi humane človeške prvine.

V čem je bistvo športnega tekmovanja? Ali so agresivnost, spori, volja do moči in stremljenje po večvrednosti njegove dejanske sestavine?

Prav gotovo se te sestavine prežemajo v zahodnem poklicnem športu, v katerem veljajo neizprosni zakoni tržišča s športniki. Naša družba zagovarja zdravo tekmovanje in prikaz kakovosti, ki naj bi bila v ponos posamezniku in športnemu moštvu. V igri se kaže proces socializacije, ko gre za prilaganje, uglajevanje medsebojnih odnosov in ustvarjalni razvoj osebnosti. Naučene v kulturne vrednote pa naj bodo glavno vodilo tekmovanja. Njegovi elementi so družbeno cenjeni, povzročajo simpatije in občudovanje vseh ljubiteljev športa.

Največ sporov je v športnih igrah. Že beseda igra, igralec po svoji vsebinib poudarja zelo pestre oblike vedenja, med katere sodi tudi napadalno vedenje. Gre za dejansko napadalnost, za besedno, prikrito, odkrito, nekonstruktivno, pa tudi za konstruktivno napadalnost. S tem pa ni mišljeno, da je napadalnost v vseh inačicah in odtenkih del igre ali njene taktike. Nič manj pomembne sestavine igre so tovarištvo, medsebojna pomoč, solidarnost in sodelovanje.

Kako ublažiti napadalnost na naših igriščih? Trenerji bi morali ob pomoči sodnikov usmerjati in kontrolirati vedenje športnikov. Biti bi morali uravnovešene osebnosti, čustveno zreli in dovolj stabilni, strpni, sugestivni, a dovolj močni, da bi lahko preprečili, ublažili ali pogasili nastale spore.

V bodočnosti bi morali vsojgi športnikov posvečati prav toliko pozornosti kot tehniki, taktiki ali dvigu njihove kakovosti. Prav v vzgoji in v vseh oblikah družbenega učinkovanja na športnike in gledalce je ključ k bolj plemeniti igri. Tako bo šport bolj čista in ne groba ali celo umazana igra. Žal porabniški svet takemu prizadevanju ni preveč naklonjen. Šport bo zmeraj odsev družbe, v kateri se razvija, in kakršna je družba - tak je šport!

Jože Azman

VSAK PETEK NA 4 STRANEH

kino radio televizija križanka od usposobljenosti družinskih pomenih s šolskimi klopi gorenjski kraji

Bled

5. marca angl. barv. ODKUPNINA ob 20. uri
6. marca japon. barv. risani OBUTI MAČEK ob 18. uri, amer. pust. TARZAN IN AMAZONKE ob 20. uri

7. marca japon. barv. risani OBUTI MAČEK ob 14. uri, angl. barv. ODKUPNINA ob 16. uri, amer. barv. pust. TARZAN IN AMAZONKE ob 18. uri, amer. barv. SERIF IZ DRŽAVE TENNESSEE ob 20. uri

8. marca amer. barv. SERIF IZ DRŽAVE TENNESSEE ob 20. uri

Prava kmečka ohcet v Bohinju

Prireditveni odbor pri turističnem društvu Bohinj-Jezero je sklenil, da bodo letos v Bohinju pripravili pravo kmečko ohcet. Za to so se odločili, da bi bila prireditve bolj zanimiva za domačine in goste, ki bodo takrat v Bohinju. S prireditvijo nameravajo ohraniti izvirnost nekdajnih narodnih noš in nekdajni običaji. Zato bodo tudi besedilo v ceremonialu takšno kot je bilo nekako pred dve sto leti v Bohinju ob takšnem svečanem trenutku. Prireditelj tudi upa, da se bodo za pravo kmečko ohcet prijavili tudi pravi kmečki pari in da bo to prava poroka, ki bo potekala po starem običaju. Upajo, da bo dovolj prijav, da bodo lahko izvrebali kmečki par. Poskrbeli pa bodo tudi za darila oziroma za balo kot je bila nekdaj. Ce pa z zamislico ne bodo uspeli oziroma ce ne bo prijav, bodo pripravili običajno prireditve s folklornimi skupinami 25. julija.

Sicer pa bodo na prenovljenem prireditvenem prostoru Pod skalco v letenjski turistični sezoni tudi druge prireditve. Tako nameravajo poleg tradicionalnega vasovanja in kravjega bala v Ukancu pripraviti še revije folklornih skupin, kresno noč, lovsko srečanje in gasilske veselice domačih društev. V programu prireditve pa je nekaj sobot še prostih za gostovanja drugih skupin. M.

Krvodajalska akcija se nadaljuje

Kranj - Občinski odbor Rdečega križa je tudi letos pripravil krvodajalsko akcijo. Začela se je 2. marca in bo trajala skoraj ves mesec. Avtobusi bodo vozili občane na odvzem krv v Ljubljano tudi danes, 5. marca, in 9., 10., 11., 12., 15., 16., 17. ter 22. marca.

Naslednja krvodajalska akcija bo julija.

Nenavadna tativina

rez.: Claude Goretta
gl. vlogi: Marlene Jobert in Gerardi Depardieu

Na videz dolgočasno, nedinamično delo, kakor so Nenavadna tativine, francoski kriminalni film, ima vendar dovolj vrednot, in ga lahko pristevamo med boljše, kompleksno zasnovane filme.

Vsekakor sta igralski interpretaciji prvo, nad čemer gledalec osupne, tako neposredni sta, aškeško zastavljeni, umirjeni, priporavnih z minimalno »zunanjjo igro« - govori predvsem mimika - pa vendar pričarata vzdoljne otožnosti, nemoči, izgubljenosti v širokostih življenjskih izkustev.

Nenavadne tativine so sicer kriminalnika, tativine so kriminali, pa četudi so nenavadne, in je vseeno, kaj jih pogovuje, nenavadni tati odide v zapor; pravici in filmski vrstni je zadosten. In vendar film ves čas in v vsej prireditvi skuša zasejati dvom v črno-belo okarakterizacijo: kriminalec. Lastnik malega obrtnega podjetja, ki je spoznal, da plastični izdelki izpodravijo njegove lesene, si izmisli naročila, izdelke v tem ali drugem kraju uniči ter izropava banko, pošto ali kar pac v tem kraju je. Da lahko placiča delavec, skrb za družino, predvsem pa, da kaže svetu sliko oziroma videz uspešnega človeka. Ko spozna, po poskuslu ropa, postno uslužbenko - film sicer priprevuje o klasičnem trikotniku, ki se zdi, da po Ščetni, ne more povedati več ničesar novega - ga niti ne odvrata z nenavadnih tativ, toda »sinak« spozna, da je s tem, ko je hotel tako nenavadno reševati probleme pod pretezo, da jih mora pač reševati sam in kakov pač zna, unčil družinsko življenje ter izločil iz občestva družbe, ki ji je pripadal, in je bila vzrok njegovih dejanj.

Nadih grekob, ki film preveva, je mora tudi vzrok širšega nezanimaljanja.

J. Postrak

prešernovo gledališče

PETEK, 5. marca, ob 19.30 za red PETEK - 1. Cankar: HISIA MARIE POMOĆNICE; SOBOTA, 6. marca, ob 19.30 za red SOBOTA - 1. Cankar: HISIA MARIE POMOĆNICE

Fižol z vinom

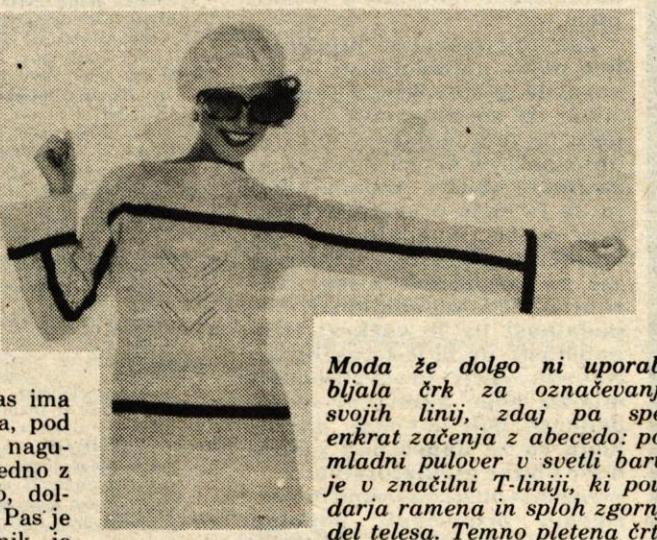
Potrebujemo: 40 dkg fižola, pol litra rdečega vina, strok česna, 25 dkg mesnatne slanine, lоворov list, 4 klinčke, timijan, 2 čebuli, žlico surovga masla ali margarine, sol, poper, 1/8 sladke smetane. Fižol čez noč namočimo, nato pa ga drugi dan kuhamo v vodi, v kateri se je namakal. Fižolu dolijemo vino, dodamo zdrobiljen česen, slanino v kusu, lоворov list, klinčke in timjan. Počasi kuhamo poldruge uro ali dve. Slanino nato vzamemo iz lonca in jo narečemo na kocke. Čebulo sesekljamo. Maslo ali margarino segrejemo in oprazimo na maščobi čebulo, dodamo še slanino in prazimo kakih 15 minut. Vse skupaj dodamo k fižolu, solimo, popramo in zamešamo še smetano. Jed naj ne bo pregosta.

marta odgovarja

Darja iz Kranja — Iz blaga, ki ga v pismu prilagam, bi rada imela lahek pomladanski plašč. Všeč so mi nagubani in spodaj širši udobni modeli, niso pa mi všeč modeli s spuščenimi rameni. — Stara sem 27 let, visoka sem 167 cm, tehtam pa 57 kg.

Marta — Plašč za vas ima normalno široka ramena, pod njimi je na sedlu rahlo naguban, zapenja pa se enoredno z gumbi; krojen je široko, dolžina pa sega čez kolena. Pas je iz istega blaga. Ovratnik je manjši, žepa sta všita, na rokavih pa je pašček s sponko.

s šolskih klopi

Pust, oj, ti čas presneti

Cas teče in med nas je prišel pust. Pust preganja zimo in naznana pomlad. Sneg hitro izginja. Svetle kroglice se hitro tope. Kurent podi zimo z zvonci, ostali pa z maskami. Gotovo se zima boji mask in zvoncov.

Ljudje se namaskirajo in praznujejo tudi pozno v noč. Posebno še otroci se radi namaskiram in hodimo po hišah ter nabiramo krofe. V prenekaterih ustih se slastno topi sladki krov. Posebno radi pa temujemo, kdo bo lepše našemljen.

Letos je bilo veliko šem tudi na smučiščih. Ravno ko poganja s palicami, se mučiš, pa ti privriš mimo kaka larfa, da ti kar srce neha biti. Traki vihrajo po zraku za njo in širijo se nori veseli glasovi. Tu pa tam je kaka kraljica v središču direndaja, saj ima povsod prednost in je najlepša. In tam je še strašna

čarovnica z metlo. Tokrat se raje umakni!

Za pusta se torej zbere ves prizmuknjen svet, saj je pust samo enkrat v letu in na ta dan se veseliš, oblačen in namažeš kot si želiš.

Vesna Pušavec, 6. a r. osn. šole Kokrškega odreda, Kranj

Zažgali smo pusta

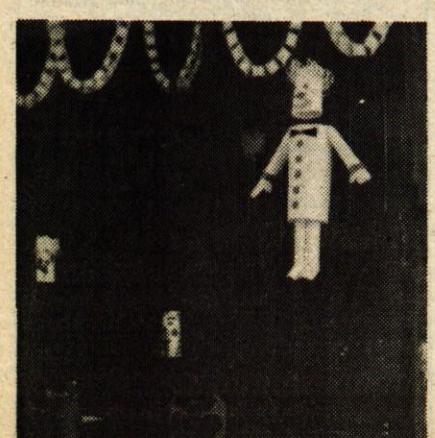
Vsako leto smo se za pusta oblekli v stare cunje in dali na obraz maske, eni take, drugi spet drugačne. Tudi v šoli je bilo tekmovanje za najboljšo masko. Ker sem se prepozno odločil, kakšno masko bi naredil, nisem nikamor šel.

Toda v torek je bilo drugače. Naredili smo pusta in ga proti včeretu zažgali. Prej smo ga bičali in mu potisnili v žep petarja, da ga je razneslo z obleko vred. Zdaj se je začelo rajanje. Šli smo se mazat s pepelom. Bil sem hitro namazan in oblečen v klovna. Toda mazali smo tudi druge otroke. Sosedje so se jezili na nas, ker smo jim namazali sinčke in hčerkice s pepelom. Doživel sem lep pustni dan.

Aleš Pangeršič, 6. a r. osn. šole Kokrškega odreda, Križe

Cesta in jaz

V nedeljo je bilo v Križah pustno razanje. Popoldne je bila najprej zabava za cicibane, kasneje pa so zaraiali tudi učenci višjih razredov. Najboljše maske so bile nagrajene. Da pa je bilo pustno razpoloženje prijetnejše, so poskrbeli tudi za ureditev prostora.

Lepo nedeljsko popoldne me je zvabilo ven. S sestrico sva se odločili, da greva na sprechod. Počasi sva hodili po ozki ulici in kmalu sva prišli do ceste, ki vodi na letališče Brnik. Na križišču sva morali nekaj časa čakati, kajti avtomobili so mimo naju drug za drugim drveli, kot bi gorelo na njimi. Sestrica mi je v tem času zastavljala vprašanja, na katera sem ji seveda moral odpovedati. Ko se je promet pomiril, sva prečkal cesto in šli v bližnji gozd. Med sprechodom sem premišljevala, čemu toliko avtomobilov in kam vse hite ti jekleni konjički.

Promet v naši državi se je v zadnjih letih močno povečal. To pa zahteva od voznikov vse večjo pazljivost. Vsaka neprevidnost voznika ali koga drugrega se lahko konča z nesrečo. Teh je na naših cestah preveč, saj smo po številu nesreč pri vrhu evropske lestvice. Veliko je med nami voznikov, ki jim je cesta

postala dirkašč in nekaterim celo grob. Mnogi hočejo prav na cesti pokazati vso svojo drznost. Z nepremišljenimi dejanji pa spravljam v nesrečo sebe in druge.

Da bi se nesreči čim bolj obvarovali, moramo dobro poznati predpise in se seveda po njih tudi ravnati. Mnogo je ljudi, ki cestnih pravil sploh ne poznajo in se drzno vozijo ali pa brezglavo hodijo po cestah. Ce se bomo ravnali po prometnih predpisih, bomo na cestah vsi bolj varni. Za belimi zidovi bolnišnic bodo ostali le tisti, ki so zaradi bolezni potreben zdravniške nege, in ne tisti, ki so zaradi nesreči prisli vanjo.

»Nesreča nikoli ne počiva, nesreča nikoli ne počiva,« mi govori notranji glas. Tedaj pa moje razmišljanje prekine sestrica z novimi vprašanjami.

Marijana Rebernik, 8. b r. osn. šole Stanka Mlakarja, Šenčur

Marijana Rebernik,

8. b r. osn. šole

Stanka Mlakarja, Šenčur

Boštjan Martinčič, 6. b r. OS

heroja Bračiča, Tržič,

novinarski krožek

Zamrznjena živila

Kadar ni pri roki svežih živil, kot je razna zelenjava ali meso, posežemo tudi po zamrznjenih živilih. Uporaba zamrznjenih živil se je pri nas z nakupom zamrzovalnih skrinj že zelo razširila, tako da gospodinje niso več tako nezaupljive tudi do živil, ki jih najdejo v hladilnih vitrini samopostrežnih trgovin. Izbrana zamrznjenih živil, surovih ali že pravljениh je iz leta v leto večja.

Okrepimo lase

Ni dovolj, če lase enkrat na teden umijemo in si uredimo pričesko: nepravilna prehrana, slabo zdravje, bivanje v topnih prostorih, stalno pokrita kapa, vse to utruja lase in zato se spreminjajo. Radi se cepijo na koničak, nimajo več lepega leska, presuhijo so ali premastni. Skratka, so popoln odseg našega zdravja in razpoloženja. Če pa lase tudi barvamo in zelo pogosto navijamo, se lahko lasje spremenijo še toliko prej. In če pozabljamo, zakaj imamo krtače za lase in da naj se las dotika res le popolnoma čist glavnik, potem naš lasje kar vpijejo po boljši negi.

Rekli smo že, da umivanje las ni dovolj. Z uživanjem pestre hrane skrbimo za prehrano las od znotraj, zdravljenje pa lahko posprešimo tudi od zunaj. Poskusimo z jajčnim šamponom, ki ga za spremembu uporabimo namesto kupljenega šampona. Iz dveh beljakov stepevo sneg, posebej pa stepemo tudi dva rumenjaka. Obe masi potem zmešamo in šampon je pripravljen. Jajčni šampon moramo z las še posebej skrbno umiti, ker se lahko na ostankih razmnožujejo bakterije.

Zdravilno oblogo za lase, ki si jo pripravimo enkrat ali dvakrat na mesec, pa zmešamo takole: sok polovice limone umešamo z beljakom, dodamo 10 g ricinusovega olja ter žlico subrine ali kakakega drugega regeneratorja las. Sestavine umešamo v gosto tekočo maso in jo s čopičem ali vato razmažemo po laseh podobno kot bi lase barvali. Za lasičem namažemo tudi konice las. Da bo obloga učinkovitejša, pokrijemo lase z plastično kapo in vključimo sušilec za lase. Oblogo pustimo delovati kakih 20 minut. Nato lase operemo kot običajno.

Zdravilno oblogo za lase, ki si jo pripravimo enkrat ali dvakrat na mesec, pa zmešamo takole: sok polovice limone umešamo z beljakom, dodamo 10 g ricinusovega olja ter žlico subrine ali kakakega drugega regeneratorja las. Sestavine umešamo v gosto tekočo maso in jo s čopičem ali vato razmažemo po laseh podobno kot bi lase barvali. Za lasičem namažemo tudi konice las. Da bo obloga učinkovitejša, pokrijemo lase z plastično kapo in vključimo sušilec za lase. Oblogo pustimo delovati kakih 20 minut. Nato lase operemo kot običajno.

Kadar nakupujemo taka živila moramo paziti na nekaj malenkosti: da ne bi kupili slab ali povsem neuporabno živilo. Vedno poglejmo, kakšna je vitrina, kjer so živila: v plitvih vitrinah, ki so do vrha naložene z zamrznjenimi živili, bomo bolj slab kupili. Vedno raje izbiramo iz velikih in globokih vitrin, katerih toplomer stalno kaže temperaturo minus 18 stopinj. Če je embalaža poškodovana, tako da se vsebi na že razsipa, raje ne kupujmo, prečrap smo se trdno odločili, da hočemo prav to živilo. Bolj skrben preglej zamrznjenega živila nikoli ne škodi. Če opazimo, da se je živil pred časom že tajalo, kar se vidi iz izcenjenem v zamrznjenem soku, se za nakup ne odločajmo. Vedno vze mimo najniže ležeči zavitek in nprvega z vrha kupa v vitrini: vrhni zavitički namreč niso izpostavljeni tako hladni temperaturi, kot bi morali in je verjetnost, da se živila žitajo. Zamrznjeno živilo kupujmo nazadnje, ko se že odpravljamo domov. V toplem avtomobilu, če imamo daljšo pot, zavarujemo zamrzeno živilo z več plastimi časopisnega papirja. Industrijsko pripravljen živila zdrže dva dni v navadnem hladilniku, v zamrzovalniku z dvernimi zvezdicama pa jih lahko hranimo 1 mesec. Odtajanje živilo moramo porabiti, nikakor pa ga ne smemo ponovno zamrzniti.

Če so škarje začele slab reziti, brusaca pa nikjer, jim bom rezzilne sposobnosti podaljšati, če z njimi zarežemo nekajkrat v stekleni papir, ki se uporablja za brušenje lesa.

Razmišljaj o dnevnu žena in o svoji materi delavki

Osmi marec je mednarodni praznik žena. Praznovati so ga začele napredne žene, ki so se borile za enakopravnost. To je bilo na prelomu tega stoletja. Še danes se dogaja, da so ženske za enako delo slabše plačane kakor moški. Posebno v zaostalih de-

želah je to že zelo res. Ženske se osveščajo predvsem z izobraževanjem, pa tudi moški jim vedno bolj priznavajo, da so jim enakovredne predvsem v umskih sposobnostih.

Sedaj bom nekaj napisal o ženah, ki sem jih imel do sedaj priliko pobliže spoznati. Prav gotovo je bila najprej moja mamica. Ko sem bil še čisto majhen, me je negovala in hranila. Poleg tega pa je hodila še v službo. Poučevala je glasbo v glasbeni šoli v Tržiču. Kadar ni bilo mamice doma, me je pazila neka starejša žena, ki sem jo imel zelo rad. Najbolj pa sem se navezel na staro mamo v Ljubljani, pri kateri sem živel sedem let. Kljub temu, da je bila stara in bolna, se je veliko žrtvovala zame. Še sedaj jo zelo rad obiščem. Večkrat mi je pripovedovala, koliko krivic je pretrpela v življenju in dejala, da imajo žene sedaj veliko več pravic, kot so jih imele včasih.

Za to, so zaslužne žene same, ki so se v minuli vojni borile z moškimi z ramo ob ramu za osvoboditev svoje domovine pa tudi za svoje pravice.

Nekoč sem si zaželel črno kavo. Ne vem kako mi je prišlo na misel; zaželel sem je. Morda le zategadelj, ker sem vedel, da niti kruha ni doma, kaj sele kave. Človek v sami razmišljenosti hudočen in neusmiljen. Mati me je pogledala z velikim plahom, preogledom in ni odgovorila. Pusti jsem zlovoljen, brez besede in pozdrava sem vrnjal pod streho, da bi pisal ...

Začul sem tih korak na stopnicu.

Prišla je mati; stopala je počasi in varno v roki že nesla skodelico kave. Zdaj se spominjam, da nikoli ni bila tako lepa kakor v tistem trenutku. Skozi vrata je sijal pravilen pramen opoldanskega sonca, na ravnost materi v oči; večje so bile v stejski, vsa nebeska luč je odsevala iz njih; vsa nebeska blagost in ljubezen. Ustnice so se smehljale kakor otroku, ki prinaša več.

Da je vse zelo dobro, da je vse zelo dobro, da je vse zelo dobro.

Začul sem tih korak na stopnicu. Prišla je mati; stopala je počasi in varno v roki že nesla skodelico kave. Zdaj se spominjam, da nikoli ni bila tako lepa kakor v tistem trenutku. Skozi vrata je sijal pravilen pramen opoldanskega sonca, na ravnost materi v oči; večje so bile v stejski, vsa nebeska blagost in ljubezen. Ustnice so se smehljale kakor otroku, ki prinaša več.

Jaz pa sem se ozrl in sem rekел z zlobnim glasom:

»Pustite me na mirul... Ne maram zanj!«

Ni se bila na vrhu stopnic; videl sem samo do pasu. Ko je slišala moje besede, se ni ganila; le roka, ki je držala skodelico, je trešla. Gledala me je prestrasena, v očeh je umirala.

Od sramu mi je stopila kri v lica, stopila sem ji nasproti s hitrim korakom.

»Dajte mati!«

Prepozno je bilo; luči ni bilo več v njene oči, smehljala pa več na njene ustnice.

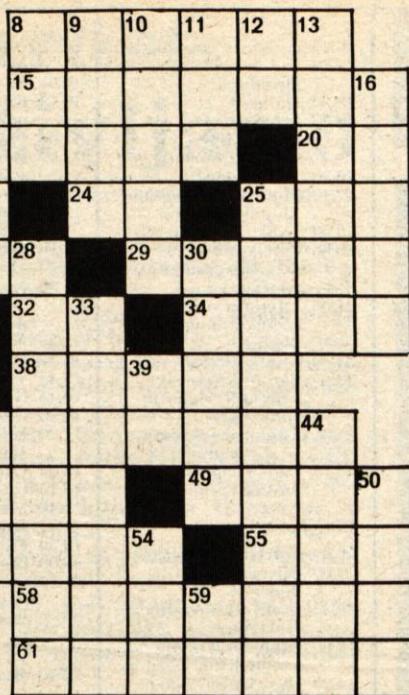
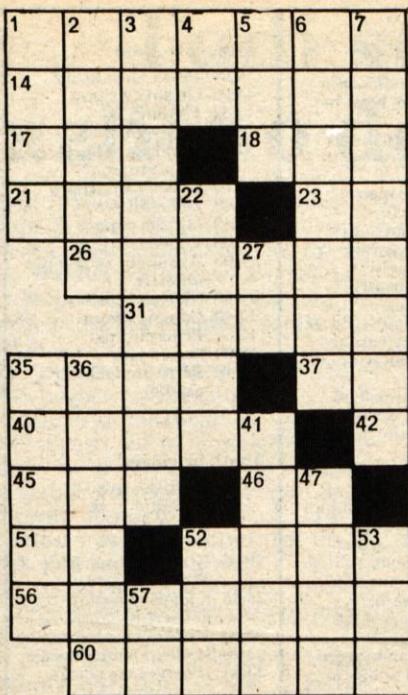
Popil sem kavo, pa sem se tolazil:

»Zvečer je porocem tisto besedo, tistu ljubezni, za katero sem ogoljufal njeni ljubezen...«

Nisem si rekel ne zvečer ne drugi dan in tudi ne ob slovesu...

Tri ali stiri leta kasneje mi je v tujini tujazska prinesla kavo v izbo. Takrat me je spreleto, zasklepleno me je v srcu tak...

Zakaj srce je pravčen sodnik in ne pozna malenosti...

Rešitev nagradne križanke z dne 27. februarja: 1. Cankar, 7. Agripa, 13. iskalec, 15. vtikalica, 17. at. 18. luneta, 20. Aran, 21. Noni, 23. apeli, 25. Etna, 26. rinitis, 28. nj. 30. hip, 31. žirant, 32. Alena, 34. Komna, 36. Apatin, 39. ilo, 40. Ni, 42. Tanatos, 44. muza, 46. vsota, 48. Enos, 50. opera, 52. trener, 54. Ne, 55. ne-redko, 57. ramazan, 59. kosica, 60. satira

Izžrebani reševalci: prejeli smo 87 rešitev. Izžrebani so bili: 1. nagrada (50 din) dobi **Marija Kromar**, 64290 Tržič, C. JLA 28; 2. nagrada (40 din) **Maja Prosen**, 61000 Ljubljana, Neubergerjeva 4; 3. nagrada (30 din) **Malči Taler**, 64000 Kranj, Titov trg 5/I. Nagrade bomo poslali po pošti.

Rešitev pišljite do torka, 9. marca, na naslov: ČP Glas, Kranj, Moše Pijadeja 1, z oznako Nagradna križanka. Nagrade: 1.: 50 din, 2.: 40 din, 3.: 30 din.

izbrali smo za vas

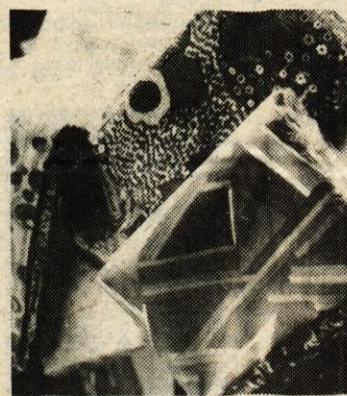

Če veste, da so všeč ženi lepe vase, poglejte v GLOBUS na oddelki spominkov, kjer imajo nekaj čudovitih izdelkov kitajskih mojstrov.

Cena: 55,90 do 250,20

Mogoče jo ravno za 8. marec hočete presenetiti z lepim pletenim kompletom. Tegalev podobne unikate so spletli pri ALMIRI in se dobe v njihovi industrijski prodajalni v Radovljici in v vseh večjih prodajnih trlikatažah po Gorenjskem.

V TEKSTILINDUSOVU prodajalni v hotelu CREINA so za 8. marec pripravila dekleta dirljne zavitek s kosi blaga za obleke, bluze in podobno.

V Murkinem ELGU so se dekleta še posebej pripravile za dan žena. Pripravile so že vrsto daril in jih lepo aranžirala, seveda vam bodo pa zavile tudi po želji. Mogoče boste ženi namenili kaj od keramike. Tale komplet skodel se dobri v temno rjavi in rdeči barvi.

Cena: 161,90 din

Vodoravno: 1. star, doslužen vojak, zlasti vojni borec, 8. najuspešnejši slovenski atlet, tekač čez ovire, Stanko, 14. Aravalske gore v indijski državi Radžastan, 15. prebivalec afriške države Etiopije, 17. tračnica, železniška proga, 18. kdor zelo aktivno deluje v kaki organizaciji ali gibanju, 20. ozirinalni zajmek, kateri, 21. denar v Vzhodni Indiji, 23. dolgorepa pisana papiga, 24. avtomobiliska oznaka za Šabac, 25. tuje žensko ime, Otilija, 26. hitra afriška žival z velikimi rogovi, 29. napetost, napor, 31. krajše ime za terilen, sintetično vlakno iz poliestra, 32. kratica za Ljudska obramba, 34. pisalna potrebnica, 35. ime nizozemskega pomorščaka Tasmana, 37. ljudska pritrdirnilica, 38. asirsko ime boginje Astarte, palestinske boginje plodnosti in vojne, 40. francoski gledališki igralec, režiser in organizator, Jean, 42. prebivalec Komende, 45. nekdajna portugalska posest na Zahodni obali Dekana v Indiji, Gova, 46. učenje, 48. urin, 49. hitro hlapljiva tekočina, uporablja se za naroko, 61. Ugo Tognazzi, 52. ime italijanskega pesnika in pisatelja »Dekamerona«, Boccaccia, 55. vrba žalujka, 56. risani film, zvezek za risanje, 58. prebivalec ob reki Timavi, 60. stopniščni presledek, navadno na zavoju; podnožje, 61. način japonskega aranžiranja cvetja.

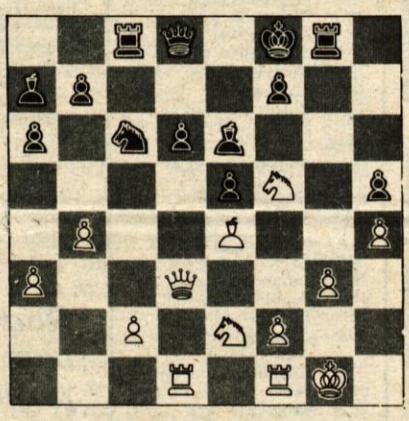
Navpično: 1. sanitetna potrebnica iz očiščenih in obeljenih vlaken bombaža, 2. za Sapfo najznamenitejša grška pesnica, 3. zelo živahan južnoitalijanski ples, imenovan po mestu Taranto, 4. kratica za eventualno, mogoče, 5. staroegipotovski bog sonca, daljša oblika, 6. lužnina, spojina alkaličnih kovin, pepele, 7. nitrocelulozni lak, 8. »skralj« živali, 9. tolmen, 10. luka v Boki Kotorski, zdraviliško mesto, 11. pripadnik Gotov, glavnega ljudstva vzhodnih Germanov, 12. pripovedna pesnitev, epis, 13. predstojnik na vsečiljih in drugih visokih šolah, 16. italijanski fašistični politik, Mussolini, 17. Galeazzo, 19. Ignatjevič Anatolij Paškov, 22. spominski steber ali plošča z napisom, relifom, 25. izvršni organ ali oblast, 27. znak za kemično prvino iridij, 28. stroški za vzdrževanje, preživinu, zlasti za nezakonske otroke, 30. kraj na Apaškem polju blizu Radgone, 33. prečni tram v ostrešju, 35. napovedovalec usode iz ptičjega leta, starorimski vedež, 36. v bibliji skupina organizmov z isto ali podobno dedno zasnovou; genotip, 39. Tomislav Neralič, 41. razvaline, podrtje, 43. čebeli podobna nadležna žuželka, 44. trajnica, polgrmič iz družine košaric, raste na suhih, kamnitih kraških tleh, 47. vrsta kuriva za visoke peči, ostanek suhe destilacije premoga, 50. obvodna pernata žival, 52. strupena kača z verigi podobnimi lisami na hrbitu, 53. električna merska enota, 54. naziv, 57. avtomobiliska oznaka za Sombor, 59. začetek abecede.

ŠAHOVSKI KROŽEK

Nevarna lovčeva diagonala

Lovci igra diagonalno, njegov domet pa je odvisen od odprtosti pozicije. Čim bolj zaprta, blokirana je pozicija, tem teže uvajljivač lovce svoje sposobnosti. Zato mora igralec z lovčema v svojih borbenih vrstah pozicijo odpreti.

V partiji Donner – Keres (Zürich 1959) je nastala po 22. poteki belega pozicija, ki jo prikazujemo. Pozicija je dvorenza, saj beli odločno pritisca po d-liniji na polje d6, črna pa je neugoden po g-liniji.

1. Sc6 – d4

Večstranska poteza: skakač zapira nasprotniku linijo d, napada točke c2, e2 in f5 ter odpira linijo c s svoji trdnjavami. Preti Le6 – e4.

2. Se2 × d4 e5 × d4

3. Dd3 – e2??

Črna umika damo in se tako varuje pred 3. Te8-c3 in 3. Le6 – c4. Pri tem pa

zaide v še večjo nevarnost. Še najbolje bi bilo 3. Dd3 – f3, nakar bi lahko sledilo 3. d6 – d5 4. Le4 – d3 Dd8 – f6 in na 5. Df8 × h5 Te8 – c3! s pretnjem Te3 × a3, z žrtvijo trdnjave za Ld3 in osvojitvijo skakača na polju f5.

3. Le6 × f5!

Beli se je vdal, kajti sprevidel je, da nima rešitve. Lahko bi še sledilo:

4. Le4 × f5 Tg8 × g3 ++

5. f2 × g3 d4 – d3 +

Lovčeva diagonala se odpre s šahom, ob hkratnem napadu kmetiča na damo: šah in se! Primer baterije lovca in kmeta.

6. De2 – f2 La7 × f2 +

7. Tf1 × f2 Tc8 × c2

8. Lf5 × d3 Tc2 × f2

9. Kg1 × f2 Dd8 – f6 +

in črna damo vdere v beli tabor; beli kmetje so ji lahek plen.

S. Bavdek

Toda gospod doktor, vam je lahko reči, da naj mu dam vse, kar si želi, ko nimate niti pojma, kaj si je pravkar zaželet!

TE DNI PO SVETU

Čudna metoda

Sama Wheelerja iz Austina v ameriškem Teksasu so postavili pred sodišče zaradi čudnega načina zdravljenja. Vsakega pacienta je namreč ugriznil v trebuh. Po mnenju sodnikov to ni sprejemljiva metoda zdravljenja, čeprav se je obtoženec branil, da so takoj po ugrizu vsem bolnikom prenehale bolečine.

Žena v garaži

Italijan Marcello Montesi je imel ženo 300 dni zazidano v garaži. Jesti ji je dajal le toliko, da ni shirala. Ko je za primer zvedela policija, se je mož zagovarjal, da jo je le na ta način lahko rešil pred nesramnimi pogledi sosedov.

Jugoslovani na olimpijadah

Od prvih v Chamonixu leta 1924 do letošnjih je na olimpijskih igrah sodelovalo 153 Jugoslovjanov, od tega 100 smučarjev in 53 hokejistov. Najboljše rezultate so naši tekmovalci dosegli 1928. leta na igrah v St. Moritzu. Kolajne z zimskih iger pa še nimamo.

NA SORŠKEM POLJU

(Pomenki o Žabnici, Spodnjih, Srednjih in Zgornjih Bitnjah ter o Šutni, Čepuljah, Planici in Lavtarskem vrhu)

Domačija dr. Tomaža Dolinarja v Dorfarjih št. 16

(9. zapis)

Zaradi novih in zanimivih – pa docela presenetljivih – doganjaj o veljavnem Žabnici Josipu Antonu Schifferrju (plem. Schiffersteinu) bo o njem še morala steči beseda v teh zapisih. Tudi zato, ker bom mogel prikazati še njegovo podobo (oljni portret hranijo v Mengšu) in njegov plemiški grb. Pa še točen datum o rojstvu znamenitega moža bom lahko prvič objavil.

DORFARJE – ONSTRAN MEJE...

Spodobno pravico, kakršno so si vzeli sodobni Žabnčani, da so svoj zadružni in kulturni dom postavili na dorferskem svetu – to se pravi že v sosednji občini Škofji Loki – vpletam tudi sam v ta zapis Dorfarje. Saj sta vasi komaj nekaj metrov naharan... Pa tudi zato, da bom mogel spregovoriti o velikem Dorfarčanu doktorju Tomažu Dolinarju (1760–1839).

Dorfarje so zadnja vas loške občine v smeri proti Kranju. Ker pa življenje največkrat meja ne priznava, je zdaj kraj gospodarskih, družbenih in kulturnih tesno povezan s sosednjo Žabnico. Tu pa se meja res ne čuti! Tako malo, da sem prišel kar v zadrego, ko sem v neki hiši poohvalil lepo urejeno notranjščino, če, preklicujem, kar sem rekel o Žabnčanih, da bolj skrbe za hlevne svoje živine kot za svoje domove – pa sem brž dobil pojasnilo: saj tu so že Dorfarji!

No, pa naj bo tako! Dorfarji se tudi sicer zlijijo v pojmem o Žabnici: tu je več (štiri ali pet) sadnih dreves – vsi pravimo, da gremo po »pevcarjev v Žabnico, ne v Dorfarje! Sicer pa so Dorfarji prav mala vas, okrog 200 domačinov prebiva v njej. Dosti od njih se vozi na delo v Kranj, nekaj pa tudi v Loko.

Kot že krajevno ime pove, so tu živeli nemški naseljeniki freisinskih škofov. Naselje je spadelo pod »barbarsko županijo« (kot Žabnica in Bitnje). – Po ustrem izročilu je stal na Strancarjevem svetu grad. A je bil že v začetku 19. stoletja v razvalinah. – Sicer pa so Dorfarji domači kraj kar treh velikih slovenskih mož: poleg že omenjenega pravnika dr. Tomaža Dolinarja, sta bila tod doma tudi entomolog (žužkoslovec, poznavalec žuželk) Mate Hafner (1865–1946) in Vinko Cof (roj. 1896), društveni organizator med ameriškimi Slovenci.

DR. TOMAŽ DOLINAR

Če stopaš od Žabnice proti Loki, ti bo prva večja hiša za ovinkom zbulila pozornost. Saj to je pravi kmečki dvor, skoraj bolj grajska pristava! Na prostorni, enonadstropni hiši – obdanji od velikih gospodarskih poslopij – malo odmaknjeni od prometne ceste, kar v nekakem zatišju – zagledaš nad

vhodnim portalom vzidano spominško ploščo z napisom:

V tej hiši se je porodil dne 12. 12. 1760 dr. Tomaž Dolinar, slovenski pravnik, profesor na vseučilišču duajske znanosti in umetnosti. Umrl na Dunaju dne 15. 2. 1839.

Hiša, ki nosi tablico Dorfarje št. 16, ima zdaj za lastnike Zakotnike. Vendar pa se Dolinarjev rod na Dunaju nadaljuje po ženski liniji.

Dr. Tomaž Dolinar se je hotel sprva posvetiti študiju matematike in astronomije, a si je kmalu nato izbral pravoslavje za svoj življenski poklic. Leta 1786 je bil na Dunaju promoviran. Tu je postal potem vse življenje, do smrti. Kot nenadomešljivega strokovnjaka za naravno zasebno in splošno državljanško pravo so ga sprva privabil na akademije, pozneje pa na vseučilišče. Dolinar je svoje zanimanje razširil še na fevdno in cerkveno pravo. Predaval je na dunajski univerzi od leta 1810 pa še rimske pravne. Strokovnjaka, kakršen je naš Dolinar bil, so sprva odlikovali z naslovom vladnega, pozneje pa še z naslovom dvornega svetnika.

Do smrti se je Dolinar zanimal za splošna zgodovinska vprašanja, tudi za slovansko zgodovino. V teh zadevah je bil svetovalec in prijatelj Čehu Dobrovskemu ter našemu Jakobu Zupanu in zlasti Jerneju Kopitarju.

Dr. Janko Pelec pravi o našem velikem rojaku:

»Bil je pravnik mnogostranskega zanimanja in udejstvovanja; o državnem, mednarodnem, državljanškem, rimskem pravu in pravni zgodovini je – izvrsten učitelj – predaval in pisal, bil sourednik pravnega časopisa, recenzent, udejstvoval se je v zakonodaji – Dolinarjev pomen za pravoznanstvo je še danes veljaven. V učnem svetu ima ime našega rojaka nemirljivo ceno.«

Č. Z.

Spominska plošča nad vhodnimi vežnimi vrati

Če prihrumi neurje

Največje neurje, ki je v zadnjih nekaj deset letih zajelo Alpe je bilo v začetku novembra 1966. leta. Ujma je povzročila pravo katastrofo v italijanskem mestu Firence. Reka Arno je narasla čez šest metrov in preplavila z blatom številne znamenite palače, knjižnice in muzeje. Marsikaj so potem, ko se je voda umaknila, strokovnjaki rešili, veliko umetnin pa je bilo za vedno izgubljenih.

radio

6 sobota

4.30 Dobro jutro
8.10 Glasbena matineja
9.05 Pionirski tednik
9.35 Kaj vam glasba priporoveje
10.15 Kdaj, kam, kako in po čem
11.03 Sedem dñ na radiu
12.10 Godala v ritmu
12.30 Kmetijski nasveti
12.40 Ob bistrem potoku
13.30 Priporočajo vam
14.10 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji
15.30 Glasbeni intermezzo
15.45 Vrtljak
16.45 S knjižnega trga
17.20 Gremo v kino
18.05 Pogovor s poslušalcem
18.15 Sobotni glasbeni omnibus
19.40 Minute z ansambлом Jožeta Kampiča
19.50 Lahko noč, otroci
20.00 Radijski radar
21.15 Za prijetno razvedrilo
21.30 Oddaja za naše izseljence
23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program

9.00 Sobota na valu 202
13.00 Vodeni ritmi
13.33 Vodenot melodijs
14.00 Odrasli takoj, kako pa mi
14.20 Glasbeni drobiž od tu in tam
14.33 Od ena do pet
15.40 Portret orkestra Chris Barber
16.00 Naš podlistek
16.15 Zvočni kaleidoskop
16.40 S popevkami po Jugoslaviji
17.40 Svet in mi
17.50 Deset minut z ansamblo - Francijci Puharja
18.00 Vroči sto kilovatov
18.40 Zabavni zvoki za vse

Tretji program

19.05 Iz slovenske zborovske tradicije
19.25 Bravosne variacije za klarin z Barenboimom
20.00 Iz oper in glasbenih dram
21.40 Deseta muza
22.00 Sobotni nočni koncert
23.55 Iz slovenske poezije

7 nedelja

6.00 Dobro jutro
8.42 Radijska igra za otroke - B. Jurca: Mižek - frizer

8 ponedeljak

4.30 Dobro jutro
8.10 Glasbena matineja
9.05 Pisani svečni pravilci in zgodb
9.20 Pet minut za novo pesmico in pozdravi za mlade risarje
9.40 Slovenske ljudske v priredbah
10.15 Kdaj, kam, kako in po čem
11.03 Za vsakogar nekaj
12.10 Veliki revijski orkestri
12.30 Kmetijski nasveti
12.40 Pihalne godlike na koncertnem odru
13.30 Priporočajo vam
14.10 Pojo amaterskih zbori
14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
15.30 Glasbeni intermezzo

15.45 Vrtljak
16.45 Vtorka na svidenje
17.20 Koncert po željah poslušalcev

9 torek

4.30 Dobro jutro
8.10 Glasbena matineja
9.05 Pisani svečni pravilci in zgodb
9.20 Pet minut za novo pesmico in pozdravi za mlade risarje
9.40 Slovenske ljudske v priredbah
10.15 Kdaj, kam, kako in po čem
11.03 Za vsakogar nekaj
12.10 Veliki revijski orkestri
12.30 Kmetijski nasveti
12.40 Pihalne godlike na koncertnem odru
13.30 Priporočajo vam
14.10 Pojo amaterskih zbori
14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
15.30 Glasbeni intermezzo
15.45 Vrtljak
16.45 Svet tehničke
17.20 Obisk naših solistov
18.05 Vtorka na svidenje
19.40 Minute z Ljubljanskim jazz ansambrom

radio

6 sobota

8.42 Skladbe za mladino
9.05 Še pomnite, tovariši
9.55 Glasbena medigra
10.05 Koncert iz naših krajev
11.10 Nedeljska reportaža
11.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
14.05 Nedeljsko popoldne
17.50 Radijska igra - F. Rudolf: Polž Jože
19.40 Glasbene razglednice
19.50 Lahko noč, otroci
20.00 V nedeljo z veser
22.20 Skupini program JRT - studio Ljubljana
23.05 Literarni nočturno - Nada Tutman: Ona
23.15 Za ljubitelje jazza

Drugi program

9.00 Ponedeček na valu 202
13.00 S solisti in ansamblji JRT
13.33 Lahka glasba na našem valu
14.00 Glasbena ustvarjalnost jugoslovenskih narodov in narodnosti
14.20 Zabaval vas bo ansambel Jožeta Kampiča
14.33 Značna imena, znané melodie
15.40 Tipke in godala
16.00 Pet minut humorja
16.05 Plesni orkester RTV Ljubljana
16.40 Ti in jaz v glasba
17.40 Besede in dejanja
17.50 Sprehodi instrumentov
18.00 Glasbeni cocktail
18.40 Jazz na II. programu
19.05 Sprehodi po tuji zborovski literaturi
19.30 Za zdognje večerne ure
19.50 Literarni večer - srečanje z M. de Stael
20.35 Pri glasbenih umetnicah
21.00 Ekonomika politika
21.15 Večeri pri slovenskih skladateljih: Danilo Svara in Vilko Ukmár
23.00 Sezimo na našo diktoteke
23.55 Iz slovenske poezije

6 sobota

7 nedelja

Drugi program

8 ponedeljak

9 torek

10 sreda

11 četrtek

12 petek

13 sobota

14 nedelja

15 sobota

16 sobota

17 sobota

18 sobota

19 sobota

20 sobota

21 sobota

22 sobota

23 sobota

24 sobota

25 sobota

26 sobota

27 sobota

28 sobota

29 sobota

30 sobota

31 sobota

32 sobota

33 sobota

34 sobota

35 sobota

36 sobota

37 sobota

38 sobota

39 sobota

40 sobota

41 sobota

42 sobota

43 sobota

44 sobota

45 sobota

46 sobota

47 sobota

48 sobota

49 sobota

50 sobota

51 sobota

52 sobota

53 sobota

54 sobota

55 sobota

56 sobota

57 sobota

58 sobota

59 sobota

60 sobota

61 sobota

62 sobota

63 sobota

64 sobota

65 sobota

66 sobota

67 sobota

68 sobota

69 sobota

70 sobota

71 sobota

72 sobota

73 sobota

74 sobota

75 sobota

76 sobota

77 sobota

78 sobota

79 sobota

80 sobota

81 sobota

82 sobota

83 sobota

84 sobota

85 sobota

86 sobota

87 sobota

88 sobota

89 sobota

90 sobota

91 sobota

92 sobota

93 sobota

94 sobota

95 sobota

96 sobota

97 sobota

98 sobota

99 sobota

100 sobota

101 sobota

102 sobota

103 sobota

104 sobota

105 sobota

106 sobota

107 sobota

108 sobota

109 sobota

110 sobota

111 sobota

112 sobota

113 sobota

114 sobota

115 sobota

116 sobota

117 sobota

118 sobota

119 sobota

120 sobota

121 sobota

122 sobota

123 sobota

124 sobota

125 sobota

126 sobota

127 sobota

128 sobota

129 sobota

130 sobota

131 sobota

132 sobota

133 sobota

134 sobota

135 sobota

136 sobota

137 sobota

138 sobota

139 sobota

140 sobota

141 sobota

142 sobota

143 sobota

144 sobota

145 sobota

146 sobota

147 sobota

148 sobota

149 sobota

150 sobota

Tudi starost različno doživljamo

Dom upokojencev na Planini v Kranju je na zunaj prijazna, nova in moderna stavba, ki nudi dom, razvedrilo, družbo in delno ali celotno nego stopetindvajsetim občanom, od katerih je večina rojena v prejšnjem stoletju.

Nano podobne ustanove gledamo ljudje pogosto z nezaupanjem, kot na poslednjo možnost, ki bi se ji želeli izogniti, če je le mogoče. Tako mnenje se je utrdilo predvsem zaradi slabih razmer, ki so vladale v nekaterih domovih za stare ljudi v preteklosti. Res pa je tudi to, da se človek pač najbolje počuti v okolju, ki ga je vajen, med svojci, znanci, prijatelji in se v starosti težko prilagaja novemu.

V dom sem se napotila z dokaj mešanimi občutki, saj sem si živilje v taki ustanovi težko predstavlja kot primereno nadomestilo za »pravi dom«. Podoba dobrodružnega dedka in babice, ki živita v krogu svoje velike družine in se veselita vnučkov, mi kar ni hotela iz glave.

Ko sem vstopila, sem bila prijetno presenečena – nobene tesnobe, v pogovor zatopljena skupina ljudi, svetli prostori – vse je bolj spominjalo na prvorstni hotel, kot pa na tisto, kar sem pričakovala, da bom videla. V recepciji sem naletela na tov. Hedo. V domu živi že dalj časa. Nekajurno delo v recepciji vsak dan z veseljem opravlja, saj je včasih več vreden občutek, da si potreben, ko risten, da nekaj delaš, kot sam denar, ki pa tudi prav pride. Čeprav sem bila morda preveč vsiljiva, ko sem jo vprašala, zakaj živi v domu in kako se tu počuti, sem dobila takle odgovor: »Sama sem, nikogar nimam, ki bi mi pomagal pri vsakdanjih opravkih, ki jih sama ne zmorem, zato sem, čeprav nerafa, zapustila prejšnje stanovanje in gospodinjo, s katero sva se dobro razumeli in zdaj že nekaj časa živim v domu. Tu imam svojo sobo, celodnevno oskrbo; ob delu, branju, gledanju televizije, obiskovanju predstav v Prešernovem gledališču, kar mi je v posebno veselje; je življenje kar prijetno. Veliko mi pomeni družba vrstnikov, le da z vsemi vedno ni mogoče najti skupnega vedika, saj smo si ljudje tako zelo različni. Tudi starost različno doživljamo. Nekateri se temu obdobju življenja znajo prilagoditi in ga sprejeti, drugi ne. Je pač tako, človek, ki se ne more spriajazniti s starostjo in tako z vsemi nadlogami, ki jih le-ta prinaša, je lahko tudi zelo neprijeten in siten, kot pravimo po domače.«

Srečanje z Marijo Željko, višjo medicinsko sestro v domu, meni pa prijetno sogovornico, mi prežene še zadnje moreče občutke. Delo, ki ga opravlja, ni lahko. Med drugim zahteva veliko mero posluha za težave sočloveka in pripravnost, da mu pomaga. Ljudje, ki prinajajo v ambulanto, često pridejo s težavami, za katere je edino zdravilo razumevanje in topla človeška beseda.

Tu, v domski ambulanti, steče najin razgovor... »Vso opremo za ambulanto in improvizirani bolniški oddelki nam je poklonil kolektiv Zdravstvenega doma Kranj. Delujemo kot njegova poslovna enota, tudi sicer je sodelovanje z zdravstveno službo dobro organizirano. V domu je osem zdravstvenih delavcev – tri sestre s srednjo izobrazbo, štiri negovalke, negovalec v civilno pravnem delovnem razmerju in višja medicinska sestra – poleg tega nas dvakrat tedensko obiše zdravnik, dogovarjam se za sodelovanje z zobozdravstveno službo in namevaramo odpreti novo delovno mesto fizioterapevta.«

»V ustanovi kot je vaša je gotovo

potrebna dobro organizirana socialna služba!«

»Nimamo socialnega delavca, čeprav bi ga potrebovali. S strokovnimi nasveti nam pomagajo delavci Skupnosti socialnega skrbstva. V komisijo za sprejem v dom je poleg direktorja ustanove, gospodinje in višje medicinske sestre vključen tudi socialni delavec Skupnosti socialnega skrbstva. Pripravljajo nam jedilnike in vsako leto omogočijo desetim upokojencem letovanje v Novigradu.«

»Pravite, da je zaposlenih le nekaj nad trideset ljudi, kadrovski problem pa eden osrednjih v vaši ustanovi. Ste poskušali zaposliti na nekaterih delovnih mestih tudi ljudi, ki tu žive?«

»V recepciji smo za štiri ure dnevno zaposlili nekaj ljudi. Delo v knjižnici so prav tako prevzeli oskrbovanci. Dva sta vključena v svet zavoda, vsakdo ima pravico sodelovati pri oblikovanju dnevnega reda in ima vpogled v končni obračun izdatkov. Da oskrbovancev nismo bolj vključili v delo, smo deloma krivi sami – kot mlad kolektiv morda nimamo dovolj izkušenj in znanja, da bi nam uspelo pritegniti ljudi – deloma pa oskrbovanci sami, ki so za to premalo zainteresirani. Povedati moram še to, da je povprečna starost ljudi v domu med 70 in 80 letom.«

»Ljudje se običajno zbirajo v družabnih prostorih, kjer so jim na voljo družabne igre, dva televizijska sprejemnika in knjižnica, ki je odprta dvakrat tedensko. V Prešernovem gledališču imamo nekaj rednih abonmajev, za kino pa ni zanimanja. Ob dnevih, ko organiziramo izlete, se dom izprazni. Poleg izleta na Dolensko in piknikov, ki jih prireja zveza invalidov, smo lani pripravili ekskurzije v domove upokojencev na Tabor, v Kamnik in Polzelo. Vsakdo si lahko uredi življenje kot mu najbolj ustreza, saj je dom odprt ves dan, obiski pa so dovoljeni vsak dan do osmih zvečer. Ob praznikih, kot so dan republike, 8. marec in novo leto, nas običajno obišejo šolarji osnovne šole Staneta Žagarja.«

»Koliko znaša dnevna oskrba? Si lahko privočijo življenje v vašem domu tudi občani, ki imajo nizke pokojnine?«

»Dnevna oskrba v enoposteljni sobi znaša 80,40 din, v dvoposteljni nekoliko manj. Če pokojnina posameznika ne zadošča za plačevanje oskrbe, poravnajo razliko bodisi svojci ali pa Skupnost socialnega skrbstva.«

Med pogovorom se nama je pridružila še gospodinja doma, zato sem izkoristila priložnost in jo vprašala, kakšno delo opravlja.

»Skrbim za red v hiši, sprejemam novince, urejam medsebojne odnose med osebjem in oskrbovanci pa še celo vrsto drugih opravkov imam. Svoje delo rada opravljam. Kot povsod tudi pri nas ne gre vedno vse gladko, tako smo imeli nekaj alkoholikov, zato smo morali pred kratkim dva oskrbovanca odpustiti, enega pa preseliti v Celje.«

Na koncu sem se rada odzvala vabilu in si ogledala nekaj prostorov v domu. Pri tem mi je Marija povedala še tole: »Čeprav je bil dom dograjen 1973. leta, ne ustreza popolnoma posebnim razmeram življenja pri nas. Vrata so na primer preozka, tako da so od invalidskih vozičkov že precej poškodovana, okna se premalo odpirajo, zato prostore težko zračimo, kopalnice pa premajhne, če upoštevamo dejstvo, da kar 80 % oskrbovancev potrebuje delno pomoč ali celotno nego.«

Vesela sem bila, da sem si lahko ogledala sobo dekleta, ki, čeprav mlado, pa zaradi bolezni priklenjeno na invalidski voziček, živi v domu.

Nevenka ji je ime, slikanje je njen največje veselje. Svoja dela, celo zbirko upodobljenih psov, je že uspešno predstavila na slikarskih razstavah v nekaj slovenskih mestih.

Ko sem se po kokrškem mostu vračala domov, polna prijetnih včasov, presenečena nad urejenim življnjem v domu za upokojence, sem se spomnila tudi na ženo, ki se, kot pravi, na to okolje nikoli ne bo mogla privaditi, pa čeprav jo nekajkrat letno obiše sin z družino. Sin, ki je »prezaposlen«, da bi živel skupaj s svojo ostareloto materjo. Zakaj, ki sem si ga ob tem zastavila, pa je vprašanje, na katerega v kratkem obisku v domu nisem dobila odgovora.

N. Klemenc

Gostilna
Lojzka Aleš
Breg ob Savi

Ob dnevu žena čestitamo vsem delovnim ženam in jim želimo obilno delovnih uspehov in osebnega zadovoljstva.

Ivan Cankar:

– »Eno je nad vse potrebno: učenje, izobraženost! Jaz sem te misli in nobeden mi je ne more omajati, da je vse naše nesreča vzrok nevednost, neumnost, živalska zabitost in surovost. Zato noben narod ni takoj nesrečen kakor slovenski!«

»Kako je dejal?« se je vzdignil izza mize kmetski fant z bleščecimi očmi. »Še enkrat naj pove, da ga bom razumel!«

»To prekličite!« je zahteval kaplan in je stopil korak v izbo.

»Naj pove do konca!« so zaklicali delavci.

Zdravnik si je prižgal smotko in se je sklonil bliže h Kačurju.

»Tako nikar, če vam je zdravje dragoo.«

V Kačurju je kipelo od razočaranja, srda in razburjenosti.

»Ne prekličem ničesar! Če hočete, poslušajte dalje, če nečete, pustite! Kdor misli, da mu ne govorim pogodi, naj tudi misli, da ne govorim zanj!«

»Torej do konca!« je izpregovoril kaplan.

»Do konca!« je zaklical Kačur s trepetajočim glasom. »Jaz sem vabil nocoj v to krčmo ljudi, ki so pošteni misli. Pomeniti sem se hotel z njimi o stvari, ki je pomenka vredna. – Kaj ni sramota, da ta narod, ki se uči brati po državni zapovedi, ne bere drugega nego molitvenike, če ne spi v cerkvii? Da mu ne moreš povedati ničesar, če ne govorиш na prižnici? In da je zato, ker bere komaj molitvenike in ker med pridigo spi ali pa kadi pred cerkvijo viržinko, tako neveden in okoren, kakor še za kmetskih pustov ni bil? ...«

»Kaj nas je prišel zmerjat?« je zaklical kmet.

»Poslušajmo ga!« se je nasmehnil kaplan.

»Eno je nad vse potrebno: učenje!«

»Sam se uči!« se je zasmehjal kmet.

»Ne roka – pamet ustvari blagor! Zato sem vas sklical nocoj, da se pomenimo o družbi, ki bi si naročala knjige in časopise in ki bi se shajala, da bi ji modri in učeni ljudje brali o koristnih stvareh. – To je bil moj pošteni namen. –«

Vdrugič se je sklonil k njemu zdravnik.

»Brez srda, brez žolča!«

»– moj pošteni namen je bil, ampak nocoj se ne bomo razgovarjali o stvari! Klical sem, pa so prišli med poklicane tudi ljudje, ki poziva niso vredni in ki naj ostanejo med svojo živino v hlevu!«

Zdravnik ga je prikel trdo za roko in ga je potegnil na stol. Strojnji so ploskali, kmetje so vstali hrupoma izza mize. Kozarec je priletel na Kačurjevo mizo in vino mu je oškropilo obraz in suknjo.

»Koga si misliš, škrč? Koga si zmerjal, smrkavec?«

Dolgi kmet, ki je sedel konec mize, je vstal, zibal je z glavo, opotekel se je h Kačurjevi mizi in je razprostril roke.

»Tak nikar! Tak nikar ne!«

Ozrl se je preko rame na Kačurja in mu je na mežnikl.

Delavci so vstali in so prijeli za stole.

»Na korajo!« je zaklical kmetski fant, slekel je v hipu suknjo in jo vrgel na tla.

Stol je letel pod stropom, udaril je na mizo in kozarci so zazveniali. Sredi izbe se je zagozdila gruča kričečih ljudi; Kačur je videl razgrete obrale, nabrekle žile na čelu in stisnjene pesti.

Ob zidu se je privil krčmar k zdravniku in mu je stisnil v roko ključ.

»Tam skozi! Tam skozi!«

Zdravnik je prikel Kačurja pod pazduho, odklenil je male stranske duri in stopila sta v temo, na vrt. »Tod! Tod!«

Vodil ga je kakor otroka; Kačur ni bil okusil vina in se je opotekal.

»Pa zakaj to? Zakaj to, gospod doktor?«

Zdravnik se je zasmehjal veselo.

»Kaj ste misili, da bo drugače? Seveda ste misili! Zato sem šel z vami! – Saj sem vedel že vnaprej: idealist ni za nobeno rabo, najmanj pa za reševanje naroda! To imate zdaj, idealist, za svojo nerodnost! Kaj mislite, da bodo tisti, če jih zmerjate s tepcii? –

Martin Kačur

9

Šarlatan, ki ima sladkost na jeziku, v srcu pa prijetne račune, bi jim bil povedal lahko še vse kaj hujšega, ampak povedal bi bil drugače! – Ne, dragi moj, vi niste za take reči! Visoke misli – lepa reč: osrečevalne ideje – še lepša reč! Toda glejte: šarlatan mora biti človek!«

Kačur je šel poleg njega s povešeno glavo, trepetal je in mraz mu je bilo.

»Ni vam blago, ne pri srcu ne v telesu ... Pojdite k meni; izpla bova par kozarcev čaja, močnega in vročega čaja in pozabili boste na vso neumnost!«

Prijel ga je za roko in ga je peljal v svojo izbo.

»Marica! Prav močnega! Poglej tole – kaj ni bolno?«

»Kaj se je zgodilo?«

Bled je bil, toda rdeče pege so bile na njegovih licih.

»Nič se ni zgodilo!« se je nasmehnil Kačur, njegove oči pa so bile vlažne.

»Tako!« –

Prinesla je čaja, zdravnik si je zapalil pipo in je potrepljal Kačurja po ramu.

»Ne žalostnih misli! Nikar! – Kaj je bilo tisto? Malenkost; to se pripeti človeku lahko vsak dan v življenu. Razočaranje! Kaj pa je življenje drugega nego neprestano razočaranje? Zaživljajte veselo in si mislite: vrag vzemi drhal!«

Zdravnik se je zavil v tobakov dim in je molčal dolgo. Naposled je razpolil z roko oblake, nagnil se h Kačurju in ves resen je bil njegov obraz.

»Ali veste, da ste si nocoj pokvarili vse življenje, do konca? Kaj mislite, da po novih postavah učitelj ni več služabnik? Še zmerom je služabnik in hlapec, bolj vprezen in bolj vkljen nego najmlajši hlapec pri gruntarju! – Pa kaj bi tisto! Glavna stvar je, da ste bili obsojeni že od začetka, od rojstva. S tako mislijo, kakor je vaša, ni mogoče živeti; zatorej vam ne morem pomagati ne jaz ne noben drug človek na svetu!«

Kačur se je napotil v svojo izbo in je legel in je zaspal; in sanjalo se mu je, da stoji pred njim, v tisti tiki, gospoški krčmi gospodična Minka, črnooka, belolica, in opira roke ob boke in se mu smeje v obraz.

Zdramil se je trepetajoč in prestrašen, prižgal je luč in si je zapalil cigareto.

III

Kačur se je napotil v konferenčno sobo; njegov tovarš, učitelj Ferjan, je stopil za njim na stopnice in ga prikel za suknjo.

»Delo mi je v veselje«

Jožica Mesec iz Železnikov primerja svoje delo kmečke žene-matere z delom delavke v tovarni in pravi, da ne bi menjala

In vendarle ni vedno tako, da bi si prav vsaka kmečka gospodinja, ki je zraven še žena in mati, želeta po vsej sili in na vsak način za »boljšim« zasluzkom v tovarni; dokaj posplošeno in morda večinsko mnenje, da je delo na polju, v hlevu, doma pri štedilniku, na skedenju nevzdržno in takšno lahko preseda kmečki ženi, že pri prvem stiku odločno ovrže Jožica Mesec iz Železnikov, žena in mati štirih otrok, z daleč največjo kmetijo tod naokoli. Preprosta in ljubezna, nasmehana ženska, za katero takoj veš, da ne bo tarnala in se pritoževala, za katero si prepričan, da bo iskrena in nenarejeno odprta vsakomur, ki prihaja s prijazno besedo in dobrim namenom.

Pa Jožica nima nobene pomoči razen moževih širokih dlani in njegove vztrajne delovne zagnosti; sama vsgaja otroke, sama kuha, sama je na njivi in drugih kmečkih opravilih, sama šiva in samo ona je tista, ki je ob možu prav vsak dan v hlevu. Čeprav sta gospodinja in gospodar ujela korak s časom in modernizirala svojo kmetijo kar najbolje sta mogla in zmogla, je neštečo opravil, ki jih lahko na takov veliki kmetiji postore le pridne roke.

Na enajst hektarov delovne in osemindvajset hektarov gozdne površine se je Jožica iz Luše primožila, deset glav živine je bilo v hlevu, mož je začel zidati hišo. Že pred štirinajstimi leti, ko je zapustila svojo domačijo, je dobro vedela, da bo morala trdno delati, da bo najprej treba iz utesnjenejih prostorov, da bo treba njive dobro in bolje zagnojiti, da bo treba pomagati pri košnji, da bo treba sejati in saditi. Gospodar je tiste prve dni in prva leta precej vozil, Jožica je pomagala pri gradnji, dokler se niso vselili. Ob tem, ko sta zares garala, da bi čimhitreje prišla

do novih strojev, s katerimi bi lažje sejala in žela in molzla, jima je bolezen odvzela staro mater in jo priklenila na posteljo in še danes je odvisna od Jožičine pomoči...

Fantje, trije korenjaki, so prehitro zrasli, Mojca, najmlajša se še oprijemlje mamičnega krila in zvedavo sprejema svet okoli sebe. Fantje, navdušeni smučarji, so kdajpakdaj že poprijeti za delo, a mati in oče jih nikoli nista prehudo priganjala in jima povsem pustila njihova mladenična veselja in razigrane otroške norčavosti. Tega jim nista odvzela, a kljub temu so zadost dobro spoznali kmečko delo, zadost dobro ga tudi znali primerjati z drugim delom, da se že kujavo upirajo, da bi ostali na kmetiji. Traktor bi že še vozili, o ja, stroje bi že še vodili, a kaj, ko sta pri kmečkih opravilih prav dve delovni roki nepogrešljivi, a kaj, ko živine v hlevu ne moreš pustiti in oditi na morje ali v planine. Na morju so bili Meščevi le enkrat, za nekaj dni, sicer pa morajo ostati večinoma doma.

Jožica Mesec kar nekako sluti, da bo fante vzela tovarna, svoje upanje polaga v najmlajšo Mojco, ki naj bi ostala na kmetiji. Do tedaj, da Mojca odraste, pa bosta starša s pridnim delom še bolj modernizirala svojo domačijo, še lepše opremila hišo.

In če se fantje zares ne bodo odločili, da ostanejo na vzorno urejeni domačiji, če zatají še Mojca, Jožica ne bo preveč huda. Dobro razume mladi svet, svoje otroke nikdar v ničesar ne sili in zato jim tudi lažega zasluka ne bo branila. Za zdaj ji pač ostane tiho upanje, da bo navezanost na dom, na domačijo, da bo veselje do kmečkega dela, pa najsibodi hudo naporno, kljub vsemu po njej podedovala njena najmlajša hči.

D. Sedej

**Darila za 8. marec
DAN ŽENA
pri Elita, Kranj**

- tekstilno blago
- oblačila vseh vrst,
- kozmetika,
- ure.

Elita
Darila na željo aranžiramo.

ALPETOUR

**Alpetour Škofja Loka
DO Gostinstvo
Škofja Loka**

Hotel CREAINA Kranj

**Ob 20. uri v ponedeljek,
8. marca,
ples
v hotelu do 2. ure**

Rezervacije miz v recepciji hotela telefoni 23-650.

Karlo Cej

Janko Ploj

Jože Arh

Albin Jagodic

Milan Črek

Glasova anketa med možmi ob dnevnu žena

Delitev dela za štedilnikom

Za praznik žena smo že dlje načrtovali anketo. Vendar smo jo zastavili drugače. Nismo spraševali žens, temveč smo za pogovore prisili može in očete. Spraševali smo jih o tako imenovani »hišni« delitvi dela ali kot smo zapisali v naslovu — delitvi dela za štedilnikom. Vprašanja so bila običajna: pri katerih domačih delih pomagate ženi, ali nakupujete, pomivate posodo ali jo brišete, varujete otroke in hodite z njimi k igri ter na sprehoede ali ste prevzeli skrb za gospodinjstvo in varstvo otrok, ko je bila žena v bolnišnici ali na porodu ali vas mora živiljenjska družica k tem opravilom siliti ali pa je hišna pomoč zadeva prostovoljne odločitve. Predvidevali smo, da nekdaj delitev na moška in ženska hišna opravila ni več srečati v tolikšni meri. Nismo se učeli. Lahko bi celo dejali, da smo može doma kar pridni in voljni prijeti skorajda za vsako delo. Brez prazničnega hvalisanja ali celo prilizovanja, kot bo mogoče dejal kdo. Anketa oziroma može, naključno izbrani, to potrjujejo. Sodimo namreč, da smo s takimi vprašanji ubrali pravo pot. Moževa pomoč pri hišnih opravilih razbremenjuje delovno ženo, ji omogoča vsaj malo več prostega časa in možnosti, da najdemo lahko vsi skupaj v družini več prostega časa tudi za druge reči. Posmeh ob pogledu na kuhalnico v moških rokah, omelo ali cekar je že dolgo preživet in neutemeljen in ga kaže še bolj izkoreninjati. Tega ne gre početi le ob praznikih, kot je 8. marec, temveč vsak hip, vsak trenutek, vsak dan, celo leto ...

Jože Arh iz Kranja, zaposlen v Planiki:

»Poročen sem od leta 1957 in imam pet let starega otroka. Oba sva zaposlena. Moja izmena je do-poldanska, žena pa je vezana na dvoizmensko delo. Temu primeru je hišna delitev dela. Nujna je. Kako naj recimo ženska stepa preproge ali opravi v stanovanju generalno čiščenje ob težkih kosih pohištva! Nobe-nega domačega dela se ne branim. Tudi skuham, če je žena recimo po-poldne v službi. Ko je žena rodila, sem vzel redni in izredni dopust, saj za pomoč ženi ni bilo nikogar. Po moje je delitev hišnih opravil med ženo in možem nujna. Žena ob do-popolanskem šitu v tovarni in po-poldanskem doma ne more vzdržati. Prvi pomočnik pri tem je je lahko mož in seveda otroci, če so že toliko odrasli.«

Albin Jagodic iz Lahovč, zaposlen v Planiki:

»Poročil sem se pred devetimi leti. Živimo v novi hiši. Ko je žena drugič rodila, sem dobil dva dni dopusta. Prosil sem za nekaj dodatnih dni, pa mi ga niso odobrili. Ker je žena potrebovala pomoč, sem ostal klub temu še tretji dan doma in prislužil »plavega«. Sodim, da bi moral dobiti mož v takih upravičenih primerih dopust in se mi zdi moj primer težko razumljiv. Kuhe se ne lotevam, sicer pa se drugih hišnih opravil ne branim. Na nakupe ne zahajam rad. Le meso je izjemna.«

Milan Črek iz Čirčič, šofer pri Alpetouru:

»Moj delovni dan je po navadi dolg. Tudi žena je zaposlena. Imava 6 in 12 let stari hčerki. Hišnih opravil nisem deležen, ker jih večinoma opravita starša. Če jih pa ne bi bilo, bi ženi razumljivo pomagal. Tudi dopust bi vzel v primeru tretjega poroda. Po moje bi bila žena najbolj razbremenjena, če bi možje toliko zaslužili, da ji ne bi bilo treba v službo!«

Miro Globočnik, poklicni gaselec, doma iz Hrastja:

»Po sili razmer mora mož danes pomagati ženi. Ker imamo tačo, nama je delo nekoliko olajšano. Sodelujem pri nakupovanju in varovanju otrok. Najraje jih popeljem na sprehoed po kanjonu Save. Če ne bi bilo tačo, bi moral zanesljivo tudi prati, kuhati in se lotevati drugih domačih opravil. V primeru ženine bolezni bi brez dvoma prosil za dopust!«

Milan Stojakovič, miličnik, doma iz Podljubelja:

»Že sama služba ne pozna ustavljenega delavnika, razen tega pa mi vzame veliko časa tudi vožnja iz Podljubelja do Kranja in obratno. Žena je zaposlena v Peku in imava tri otroke, stare 14 in 12 let. Mlajša sta dvojčka. Mam skušamo čim bolj razbremeniti. Mene doletijo težja dela, otroke pa večinoma pospravljajo in urejajo stanovanja. Držimo se nenapisanega dogovora: danes pospravlja Vlado, jutri Nada, pojutrišnjem pa Milan! Brez moževne pomoči bi bila zaposlena žena preobremenjena. Ne vem, zakaj je

nekateri može še vedno sram pomiti posodo ali pomesti stanovanje. Veliko zabavo mi pomeni shranjevanje prašiča, ki ga vsako leto kupim na domu v Indžiji v Sremu! To je moje delo in se domači vanj ne vtvijo!«

Peter Pipp iz Škofje Loke, zaposlen pri Lokainvestu:

»V zakonu se mi hišnih opravil ni bilo težko privaditi. Doma smo bili trije fantje in mama nam je 18 let prepuščala vsa kuhišnska dela od kuhanja do pospravljanja. To me tudi sedaj pogosto doleti, saj sva oba zaposlena, otroka pa sta starca en mesec oziroma 21 mesecev. Za manjšega skrbi v glavnem žena, za večjega pa jaz. Na sprehoed greva, da imata žena in najmlajši domači mir! Kuhiško sodelovanje med ženo in možem je nujno. Kako bi sicer šlo, ko smo še razen službe skoraj vsi obremenjeni z družbeno-političnimi nalogami. Držim se pravila: najprej vse urediti doma, potem pa na sestanek. Žena je zaradi tega kdaj slabe volje, vendar me razume. Zato ji še raje pomagam.«

Jon Činku iz Škofje Loke, natkar v restavraciji Nama v Škofji Loki:

»Moja zakonska zveza je »gostinska«. Jaz delam na Nami, žena pa pri Homenu. Urejen imava izmenični delovni čas. Jaz sem v nedeljah in prazničnih prost, žena pa mora v službo. Zato moram te dni skrbeti za vsa domača dela, vključno z otroškimi. Otročad je stara tri in sedem let. Najraje sem z njimi, tako doma ali na sprehoed. Če bi žena zbolela ali rodila, bi brez pomisljanja vzel dopust in ji pomagal. Kako bi bila sicer kos vsemu delu?«

Joža Rostohar z Jesenic, zaposlen v Grafičnem podjetju Gorjenski tisk:

»Poročen sem pet let. Z ženo, zaposlena je v Železarni in je odvisna od dvoizmenskega dela, stanujeva pri starih. Smo v skupnem gospodinjstvu in me tako klasična kuhišnska opravila ne dolete. Le kaj malega in manj zahtevnega zase in za otroka skuham. Sicer pa sem rad s hčerko. In tudi sobota je moja. Nakupujem in hodim po trgovinah.«

Ceprav smo se ankete lotili s precejšnjo mero negotovosti in se na tistem spraševali, ali bodo može sploh želesi sodelovati, smo se pošteno učeli. Vprašani so pokazali izredno zavzetost in resnost. Iskrena hvala. Le trije od vprašanih so sodelovanje odklonili. Pa drugič ob drugačnih priložnostih. Želimelo je, da bi tako sodelovanje in družinska harmonija trajala še v prihodnjem. Mar ne bomo tako žena najbolj razveselili in prispevali k njihovem boljšem položaju. Pomembna je torej vloga mož. Tudi ob štedilniku, popoldne, ko bi se vsakomur in tudi ženam in materam prileglo posejanje in počivanje v naslanjanju!

Priravila: J. Košnjek in F. Perdan

Miro Globočnik

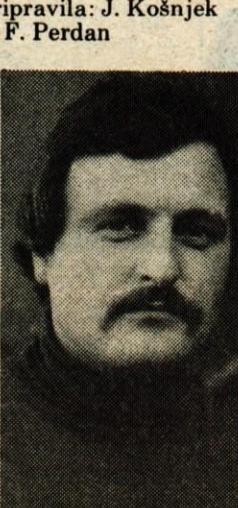
Milan Stojakovič

Peter Pipp

Jon Činku

Joža Rostohar

Tudi v Kamniku je bilo letos na pustni torek zelo živahno. Več kot 500 pustnih mask je z godbo na celo krenilo po ulicah Kamnika. Sprevod je pripravilo društvo prijateljev mladine iz Kamnika, ogledalo pa si ga je več kot 3000 obiskovalcev. — J. Kuhar

Smuk za trofejo svinjska glava

Črni vrh nad Jesenicami — Na letošnjo pustno nedeljo je bilo na Črneni vrhu nad Jesenicami deseto — torej jubilejno — tradicionalno tekmovanje smuku za trofejo »svinjska glava«. Lepo in sončno vreme je na zasnežena pobočja znanega in priljubljenega smučarskega središča Jesenicev privabilo prek osemstot obiskovalcev. Za uvod in razvedrilo ter seveda za »ogrevanje« je godba na pihala s Hrušice zaigrala nekaj poskočnih koračnic, nato pa je župan »pustne« občine Španov vrh Daniel Klemenc podal poročilo o svojem županovanju v preteklem letu ter uspehih, ki jih je občina v tem času dosegla. Županovanje je težavnna naloga, je dejal, ker smo še vedno nerazviti. Toda tolaži nas dejstvo, da imamo uglaljeno pot pri uveljavljanju delegatskega sistema. Med nalogami za letošnje leto, ki čakajo občino Španov vrh, je španovski župan omenil predvsem

gradnjo nekaterih pomembnih objektov. To so: porodnišnica, javna stranišča, pokrita veslaška proga in železniška postaja! Na Španov vrh je namreč že na letošnjo pustno nedeljo pripeljal prvi vlak.

Po končanem županovem nagovoru se je začelo tekmovanje v maskah. Na njem je sodelovalo prek trideset udeležencev. Seveda na prireditvi tudi tokrat ni manjkal »ta špasni« Avsenikov Franc Košir, ki je zabaval vse prisotne in komentiral tekmovanje. Trofeja »svinjska glava« je pripadla pustni maski »mrož«, prva nagrada »divji svinji«, nemalo aplavza med gledalci pa je požel tudi strojevodja, ki je na Španov vrh pripeljal prvi vlak. Skratka, tekmovanje se je končalo v zadovoljstvo vseh. Gasilec je nazadnje konzerviral še olimpijski ogenj do prihodnjega tekmovanja za trofejo »svinjska glava«.

Jože Mrovle

Pustna povorka v Šenčurju

V torek, 2. marca, se je kar prejšnje število Šenčurjanov zbralo pred kulturnim domom, da bi videli najlepše maske letošnje prve pustne povorke, ki jo je organiziralo Turistično društvo Šenčur skupaj z osnovno šolo Stanko Mlakar.

Vse maske, med katerimi je bilo tudi nekaj izvrstnih, je ocenjevala posebna strokovna žirija, ki je izbrala šestnajst najboljših in jih nagradila. Prvo nagrado, ki jo je podelilo Pletilstvo iz Šenčurja, je prejela Romana Aljančič, ki je s svojo odlično masko predstavljala starko. Vse ostale nagrade pa je prispevalo TD Šenčur.

Organizatorji so s prireditvijo zadovoljni in upajo, da bo drugo leto še boljša. K sodelovanju pa želijo pritegniti tudi več starejših, še posebno, ker so letos sodelovali le otroci.

F. Erzin

Zupan Španovega vrha bo še najmanj eno leto Daniel Klemenc. Pri županovanju pa mu bo pomagal tudi »županček« — sin Mitja. — Foto: J. Mrovle

Pust med taborniki

Tako kot vsako leto smo se tudi letos taborniki odreda »Stražni ognji« iz Kranja spomnili veseljaka pusta. V soboto, 28. februarja, smo se zbrali v avli osnovne šole Staneta Žagarja. Kar lepo število nas je bilo. Preoblečeni v vikinge, kuharje in razne pravljicne junake smo lahko le ugibali — kdo je kdo! Najprej je bilo na vrsti ocenjevanje mask. Najboljše so čakale lepe in privlačne ter seveda predvsem »sladke« nagrade. Komisija je imela težko delo. Končno se je le odločila, da prvo nagrado podeli malemu »kuharčku«, ki je pokazal dosti izvirnosti.

Da pa se ne bi zbrali le zaradi ocenjevanja, smo pripravili tudi šaljiv program. Pesmi, iger in šal ni manjkal. Zato smo že sklenili, da prihodnje leto pusta spet povabimo v goste.

Mojca Velikonja
odred »Stražni ognji«

Vsem ženam
Krajevne skupnosti
Vodovodni stolp Kranj

iskreno čestitamo za njihov praznik,
8. marec — Dan žena
in jim želimo mnogo delovnih uspehov
in osebnega zadovoljstva.
Svet krajevne skupnosti
Vodovodni stolp Kranj
Predsedstvo krajevne
konference SZDL
Vodovodni stolp Kranj

Praktična darila
za dan žena
8. marec
v prodajalnah
veletrgovskega
podjetja

Kokra

Darila izdajamo tudi na bone; v Globusu in Blagovnici darila lično aranžiramo.

Na Zatrniku in nekaj dni tudi v Kranjski gori je letos šola Simona Jenka iz Kranja organizirala prvič solo v naravi, v kateri je bilo okrog 210 učencev četrtnih razredov. — Foto: F. Perdan

Šola Simona Jenka organizirala solo v naravi

Kranj — Letos je prvič organizirala solo v naravi tudi osnovna šola Simona Jenka iz Kranja. Učenci četrtnih razredov so bili razdeljeni v dve izmeni. V prvi izmeni, v kateri so bili učenci podružničnih šol Primskovo in Goriče, je trajala šola od 16. do 20. februarja, v drugi izmeni, v kateri so bili učenci matične šole, pa je trajala od 23. do 27. februarja. Izmeni sta imeli solo na smučiščih na Zatrniku, le učenci prve izmeni so se nekaj dni vozili v Kranjsko goro, ker cesta na Zatrnik zaradi novo zapadlega snega ni bila takoj spluščena.

Osnovna šola Simona Jenka je v primeri z osnovno šolo Lucijana Seljaka organizirala solo v naravi družače. Učenci so se vozili vsak dan na smučišča z avtobusom, pred tem pa so imeli dve uri pouka v šoli. Takšno obliko šole v naravi so organizirali

deloma z denarjem, ki je bil za to šolo namenjen že lani (a je zaradi pomanjkanja snega odpadla), del denarja je tudi letos prispevala šola, del pa starši. Za tiste, ki niso imeli smučarske opreme, je šola zagotovila tudi to.

V obeh izmenah so bili učenci razdeljeni v skupine, in sicer od začetnikov do takšnih, ki so že poznavali osnovne večnine smučanja. Štiri dni je potem trajala smučarska šola pod strokovnim vodstvom učiteljev smučanja, peti dan pa je bilo pregledno tekmovanje. Tako razredni učitelji, kot učitelji smučanja so bili po končani šoli v obeh izmenah zadovoljni. Domala vsi učenci (v obeh izmenah jih je bilo okrog 210) so se namreč naučili osnovnih večin smučanja in preneteremu, ki med šolo v naravi še ni imel svoje opreme, so starši zdaj kupili smuči.

A. Žalar

**Pokažite GLAS
tudi vašemu sosedu!**

Odbor za medsebojna razmerja v združenem delu
Dom upokojencev Kranj
razglaša naslednja prosta delovna mesta:

1. socialnega delavca za nedoločen čas
Pogoji: dokončana višja šola za socialne delavce in veselje do dela s starostniki ter zmožnost za analitično in organizacijsko delo ter grupno delo;

2. medicinske sestre za nedoločen čas
Pogoji: dokončana srednja šola za medicinske delavce, praksa začelena.

Za obe delovni mestni traja poskusna doba 3 meseca. Nastop dela pod točko 1. s 1. avgustom 1976, pod 2. točko s 1. aprilom 1976. Osebni dohodki po samoupravnem sporazumu.

Vloge z opisom dosedanje zaposlitve sprejema uprava zavoda do 25. aprila 1976. Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Združenje samostojnih obrtnikov kranjske občine je v soboto, 28. februarja, organiziralo prvo obrtniško tekmovanje v veleslalomu na Jezerskem. Tekmovanje se je udeležilo 55 samostojnih obrtnikov in njihovih svojcev. Bili so razdeljeni v starostne skupine. Pri otrocih starih do 12 let sta bila najboljša Majda Žvokelj in Jernej Naglič, od 12 do 15 let pa Jana Grilc in Matej Herlec. Pri ženskah od 15 do 30 let je zmagovala Polona Naglič, pri moških pa Marjan Tepina. V starostni skupini od 30 do 40 let je bila pri ženskah prva Marija Mihelič, pri moških pa Alojz Dežman. Med moškimi nad 40 let pa je bil najboljši Jože Žvokelj. Tekmovanje, ki sodi v program tako imenovane rekreacijske dejavnosti Združenja samostojnih obrtnikov kranjske občine, je dobro uspelo. V prihodnje pa bo Združenje organiziralo še drugi tekmovanja.

— A. Ž. — Foto: F. Perdan

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Prodam seme ČRNE DETELJE. Strahinj 62, Naklo 1274
Prodam SPALNICO z jogijem za 5000 din. Delavec Miha, Gospovskevska 19, Kranj 1275

Prodam dve TELICI, breji 8 mesecov, in KRAVO, dobro mlekarico. Ilovka 11, Kranj 1276

Prodam star HLEVKI GNOJ. Dam ga tudi za seno. Pot na Zali rovt 6, Tržič 1277

Ugodno prodam novo ZAMRZOVALNO SKRINJO LTH, 380 l, še v zaboju. Zelnik, Goriče 10, Golnik 1278

Prodam globok otroški VOZIČEK. Telefon 21-763 1279

Prodam DELOVNO MIZO (ponk) ali zamenjam za deske. Naslov v oglasnem oddelku. 1280

Prodam TRACNO ŽAGO in ZAGO BOND za razrez. Motor 13 KW. Pušavec Vinko, Voglje 101, Šenčur 1281

Prodam SENO. Zg. Duplje 14 1282

Ugodno prodam elektronski RAČUNALNIK teksas. Breg 53, Žirovnica 1283

Prodam PRAŠIČKE. Zgošča 22, Radovljica, Resman 1284

Prodam rabljen betonski MEŠALEC. Ovsenek Franc, Razgledna 11 a, Bled 1285

Prodam tri OVCE. Erman Alojz, Zgošča 5, Begunje 1286

Prodam KRAVO s teletom. Perko Vinko, Visoče 7, Tržič 1287

Prodam KRAVO simentalko pred telitvijo. Avsenik, Gorica 11, Radovljica 1260

Prodam KOSILNICO za traktor ZETOR 35 ali 42 in GUMI VOZ, 12-colski. Koseze 22, Vodice 1288

Prodam 6 tednov stare PRAŠIČKE. Komenda 14 1289

Prodam čistokravno nemško OVČARKO, staro 1 leto. Telefon 75-236, Radovljica 1290

Prodam HLEVKI GNOJ. Na željo tudi dostava. Kokalj, Predoslje 7, Kranj 1291

Prodam 8 let starega KONJA in PONYA. Kokrški log 10, Kranj 1292

Prodam KONJA ali menjam za KRAVO. Zapoge 33, Vodice 1293

Prodam globok otroški VOZIČEK. Bobovek 10, Kranj 1294

Prodam 40-basno HARMONIKO znamke »veltmajster«. Cena 1500 din. Trboje 55, Kranj 1295

Prodam 120 kg težkega PRAŠIČA. Mrgole Franc, Povlje 8, Golnik 1296

Hotel Bor – Grad Hrib Preddvor

Plesna glasba v hotelu Bor bo tudi v ponedeljek, na Dan žena.

Odprta bo tudi Grajska klet.

Vabljeni

Prodam večjo količino OTAVE. Zivlakovič Dušan, Tržič, Koroška 82 1297

Prodam OVCE, OSLE, KOZE, lahek GUMI VOZ. Grajska 19, Bled 1298

Prodam 6 tednov stare PRAŠIČKE. Pivka 14, Naklo 1299

Prodam ZAMRZOVALNO SKRINJO, 380-litrsko. Naslov v oglasnem oddelku. 1300

Ugodno prodam OSENKE »brunce« od gospodarskega poslopnja, primerno za postavitev planinske zoče ali vikenda, ter strešno opcko CEMENTNI TRAPEZ. Olševec 22 1301

Prodam KOBILLO, 7 let staro. Sr. Bitnje 25, Žabnica 1302

Prodam dva BIKCA simentalca, par mesecov stara. Zg. Besnica št. 44 1303

Izdaja ČP Glas, Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1. Stavek: GP Gorenjski tisk Kranj, tisk: Združeno podjetje Ljudska pravica, Ljubljana, Kopitarjeva 2. – Naslov uredništva in upravnega lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. – Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-601-12594 – Telefon: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-190, uredništvo 21-835, novinarji 21-860, malooglasi in narodniški odelek 21-194. – Naročnika: letna 140 din, polletna 70 din, cena za 1 številko 1,50 dinarja. – Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

kupim

Kupim plinsko BOMBO, 5 kg, eventualno zamenjam za 10 kg. Vidmar Franc, Smledniška 31, Kranj 1318

Kupim dobro ohranjen otroški ŠPORTNI VOZIČEK in otroško STAJICO. Telefon 064-68-257 1319

Kupim rabljeno PEČ na drva za kopalcico. Naslov v oglasnem oddelku. 1320

Kupim dobro vprežno KOSILNICO. Naslov v oglasnem oddelku 1366

Kupim dve KRAVI po izbiri. Rozmaj, Gasilska 2, Kranj, Stražišče 1305

Kupim malo rabljeno KOSO za traktor pasquali. Muhovec, Hraše 32, Lesce 1306

Kupim 8 m CEVI, 24 cm za puhalnik MURA, TEMPO in vprežni obračalnik, vprežni okopalnik in dobro domače ŽGANJE. Golmajer Albin, Breg 5, Križe 1307

Kupim večjo količino SENA. Podbrezje 75, Duplje 1308

Kupim črno-beli TELEVIZOR ISKRA PANORAMA, letnik 1972. Hrastje 156 1309

VELIKA IZBIRA PRIMERNIH DARIL ZA 8. MAREC
KOZMETIKA P. SINKOVEC,
KRANJ

Kupim novo tovorno avto PRIKOLICO. Čakš, Sobčeva 14, Lesce 1310

Kupim karamboliran FIAT 750, letnik 1973. Ogled pri avtomehaniku Naklo 182 1311

Kupim ZASTAVO 750, starejši letnik. Jankovič, Kranj, Begunjščica 6/II 1312

Kupim OPEL REKORD 1700 L, letnik 1968. Naslov v oglasnem oddelku. 1313

Kupim 4 platišča za ZASTAVO 101. Britof 16 1314

Kupim dobro ohranjen NSU 1200 C po generalni, letnik 1969. Starc, Hrastje 148, Kranj 1315

Zelo ugodno prodam ZASTAVO 600 v voznem stanju. Krišelj, Visoko 115 1316

Kupim kompletno prednjo PREMO od VW, ne glede na letnik. Dolenc, Gasilska 16, Kranj 1317

Kupim dobro ohranjen PEUGEOT 204. Ogled popoldan. Srednja vas 65, Šenčur 1326

KRAKTOR FEND 24 KS s koso, hidravliko, prodam. Grad 15, Cerknje 1368

Kupim RENAULT 4, letnik 1970. Krpič Viljem, Železniki, Na kresu 18, telefon 064-67-121, internetna 39 1369

Kupim ZASTAVO 750, do 30.000 prevoženih km. Gorenja vas 26 nad Skofjo Loko 1370

Kupim dobro ohranjen avto VOLKSWAGEN, novejši letnik. Stična vas 6, Cerknje 1371

Po delih prodam ZASTAVO 750. Praprotna polica 10, Cerknje 1372

Prodam traktor, 20 KS, kosičniko, plug, izruvač za krompir in mlino. Vprašati v trafički Cerknje 1373

Kupim R 12, letnik 1973. Plačam takoj. Grošelj, Cerknje 265, telefon 42-113 1374

AMI 6, letnik 1965, prodam po delih, Pivk, Cegelnica 3, Naklo 1375

Prodam ZASTAVO 850, letnik 1969. Ogled od 15. ure dalje. Lesjak, Polica 19, Naklo 1376

Prodam avto LADA. Rozman Milan, St. Zagorja 23, Kranj 1389

Prodam ZELENO ZASTAVO 101, letnik 1974. Čebulj Vinko, Britof 332

stanovanja

Nudim SOBO ženski za varstvo 7-mesečnega dečka. V poštev pridejo tiste, ki delajo samo popoldne. Maistrov trg 6, Kranj 1355

Prodam OBRAČALNIK za seno, pajk, TRAKTOR DEUTZ 15 in rotacijsko KOSILNICO FAHR. Srednja vas 55, Šenčur 1357

TOMOS 4 KS za čoln, star eno leto, prodam. Sušnik, Hrastje 4 1358

Ugodno prodam termoakumulacijsko PEČ AEG 3 KW in AVTO-RADIO za kasete. Grosova 21, Kokrica 1359

Različne, rabljene kuhinjske ELEMENTE prodam. Porenta, Preddvor 2 1360

Prodam jedilni in semenski KROMPIR, ZASTAVO 750 po delih ali komplet. Naslov v oglasnem oddelku 1361

Prodam KRAVO po izbiri. Sračkovje 1 1362

Prodam dve leti stare KOKOŠI. Pševno 8, Kranj 1363

Prodam dobro shranjeno SPALNICO. Dolenc Maks, Planina 22, Kranj 1365

Prodam 5-žilni KABEL, 70 m, primeren za dvigalo. Naslov v oglasnem oddelku 1366

Prodam jedilni in semenski KROMPIR igor. Breg ob Savi 33 1367

Prodam STROJČEK za izdelavo hladnega lepila s priključkom na elektromotor. Ljubljanska 27, Kranj 1387

Prodam dobro SENO, cena 1 din za kg in nahrbtno motorno sadjarško ŠKROPLILNICO. Bertoncelj Vinko, Zg. Dobrava 4, Kamna gorica 1388

Prodam enonadstropno, enostavljeno HIŠO s centralnim ogrevanjem in telefonom ter vrtom v Kranju. Naslov v oglasnem oddelku. 1389

Kupim ZAZIDLIVO PARCELO. Gnjezda, Mošnje 40, Radovljica 1248

ZAZIDLIVO PARCELO v Škofji Loki ali okolici kupim. Ponudbe pod »Dobro plačilo« 1380

zaposlitve

V redno delovno razmerje sprejemam takoj: ČEVLJARSKEGA POMEMČNIKA z odsluženim vojaškim rokom, VAJENCA za čevljarstvo za izdelavo spodnjega dela čevljev, VAJENKO za prešivanje zgornjih delov – prešivalko. Zglasite se osebno v delavnici. KERN STANKO, MODNO ČEVLJARSTVO, Kranj, Partizanska 5 1326

ZAPOLIMO takoj pridnega in poštenega KLJUČAVNIČARJA za izdelovanje ključev. Vojščine prost. Oglasite se na Expres izdeloval ključev Kranj, za trgovino GLOBUS ali na telefon 24-864 1327

Isčem izvajalca GRADBENIH DEL. Golo Cveto, Višnica 15, Gorje – Bled 1328

Dobro situiran ansambel isče ORGANISTA in HARMONIKARJA. Interesenti naj se javijo pod šifro »800« 1329

Dobro situiran ansambel isče ORGANISTA in HARMONIKARJA. Interesenti naj se javijo pod šifro »800« 1329

obvestila

PREBIVALCI ŠKOFJE LOKE IN OKOLICE, POZOR! S 1. 3. 1976 začne poslovati EXPRESS PO-PRAVLJALNICA ČEVLJEV, Spodnji trg 33, Škofja Loka. Se priporoča dobro znani čevljar, ki že dela več kot 7 let v EXPRES delavnicah. 1252

PLESNE VAJE za začetnike samo ob nedeljah se začnejo v nedeljo, 7. 3. 1976, ob 9. uri v delavskem domu Kranj. (poleg ljudske knjižnice) 1253

Sprejemam naročila za polaganje, brušenje in lakiranje PARKETA in ostalih plastičnih podov. Prodam KOMPRESOR in 1 kub. m hrastovih PLOHOV 50 mm. Florjančič Mirko, Zasavska 20, Kranj, telefon 24-412 1385

GRADITELJI! Z dostavo na dom vam preskrbim vse vrste ZIDNE OPEKE Ljubljanskih opekar. Od 1. do 30. marca t. l. vam nudimo 15% popust. Izkoristite ugodnost. Vse informacije vam daje ANDREJ SMOLEJ, Kranj, Oprenšnikova 15 (na Klancu). Pišite, pridem na dom 1386

cestitke

GD MAVČIČE želi vsem svojim članicam srečen praznik, 8. marec DAN ŽENA. Obenem se zahvaljuje svojim dobrotnikom za podporo pri nabavi črpalk, avtomobila in ostalih orodja. 1334

KRAJEVNA KONFERENCA SZDL MAVČIČE iskreno čestita vsem ženam ob 8. marcu, DNEVU ŽENA v podarja prispevki 500,00 din v sklad odbora za nakup rentgenskega aparata za zgodnje odkrivanje raka na dojki 1384

dežurni veterinarji

OD 5. MARCA DO 12. MARCA 1976:
CEPUDE Bogdan, dipl. vet., Kranj, Kajuhova 23 tel. 22-994 za občino Kranj;
HABJAN Janko, dipl. vet., Žiri 140 tel. 69-280 za občino

ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi našega dragega moža, očeta, brata in strica

Vinka Kumra

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje, nam izrazili sožalje ter nam kakorkoli pomagali. Posebna zahvala družbenopolitičnim organizacijam ter kolektivu TOZD Gorenjska za nesebično pomoč in poslovilne besede. Prisrčna hvala godbi na pihala iz Lesc, pevcem in gasilskemu društву Veriga.

Žalujoči: žena Marija, sin Jože, bratje in sestre.

Lesce, 14. februarja 1976

ZAHVALA

Za vedno je zatisnila svoje trudne oči draga žena, mama in stara mama

Julijana Juvan

Jagoščeva mama iz Vokla

Iskrena zahvala vsem, ki so jo v tako velikem številu spremljali na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetje ali na kakršenkoli način sočustvovali z nami. Zahvaljujemo se vsemu osebju bolnice na Golniku, vsem kolektivom za darovane vence, posebno ALPE-TOURU za pomoč. Zahvala tudi sosedom in sovaščanom. Zahvalo dolgujemo tudi duhovniku za pogrebni obred in poslovilne besede.

Vsi njeni!

Voklo, 2. marca 1976

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je zapustil dragi mož in oče

Ivan Tanko

V tem težkem trenutku se zahvaljujeva številnim sočustvojočim, ki so se prišli od njega posloviti na dom in ki so ga spremili na pokopališče. Iskrena hvala sosedom, sorodnikom in znancem za poklonjene vence in cvetje, enako Zavodu za turizem Bled, turističnemu društvu Bled, kolektivom hotela Jelovica Bled, OŠ Matija Valjavec Preddvor in Tovarni verig Lesc. Najlepša hvala g. župniku za pogrebni obred ter bližnjim sosedom za vso pomoč.

Žalujoči: žena Marija in hčerka Anica Tanko.

Bled, 28. februarja 1976

Cesta JLA 6/1
nebotičnik

PROJEKTIVNO PODJETJE K R A N J

Izdeluje načrte za vse vrste visokih in nizkih gradienj. Razpolaga z načrti tipskih projektov stanovanjskih hiš in gospodarskih poslopij.

nesreča

Zunaj prehoda pod avto

V nedeljo, 29. februarja, ob 19.55 se je na magistralni cesti v Naklem zgodila prometna nesreča, v kateri je bil hudo ranjen Florjan Završnik (roj. 1942) iz Naklega. Florjan Završnik je pri bencinski črpalki prečkal cesto v trenutku, ko je bila v smeri proti Kranju strnjena kolona vozil. Stopil je pred avto voznice Olge Eržen (roj. 1956) iz Kranja, ki je zavirala in se pešcu umikala, vendar ga je vseeno s prednjim desnim delom avtomobila zadela. Škoda na avtomobilu je za 3000 dinarjev.

Sneg zasul otroka

V torek, 2. marca, ob 18. uri se je v Češnjici v Bohinju smrtno ponesrečil osemletni Bogdan Erlah iz

Srednje vasi pri Bohinjski Bistrici. Bogdan se je napravil v maškarico in hodil po vasi od hiše do hiše. Ko je prišel do gospodarskega poslopja Petra Likarja, je nenadoma zdrsnil s strehe sneg in ga zasul. Ker nesreča ni nihče videl, se je Bogdan pod snegom zadušil. Našli so ga čez kakšno uro in mu nudili prvo pomoč, vendar je bilo prepozno. A. Ž.

Padel 10 m globoko

Pecar Lovro Markelj (roj. 1943.) iz Lesc je v torek, 2. marca delal na stanovanjskem bloku Isospan S 5 v Radovljici. Ob 11.05 je končal delo v četrtem nadstropju in nameraval delo nadaljevati v drugem stopnišču. Namesto, da bi šel po stopnišču, je šel na balkon in skočil na zidarski oder, ki je bil postavljen en meter nižje. Pri doskoku pa se je oder zlomil in Markelj je padel 10 metrov globoko. Pri padcu je Lovro Markelj dobil pretres možganov.

A. Ž.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljubega moža, očeta, brata, svaka in strica

Janeza Ješeta

gradbenega tehnika

se iskreno zahvaljujemo vsem dobrim vaščanom, sorodnikom, prijateljem, znancem in kolektivom ISKRA Otoče, Gradbenemu podjetju GORENJC Radovljica, učencem 6. razreda osemletke Staveta Žagarja iz Lipnice, Tovarni PLAMEN Kropa, Kemični tovarni Podnart, AMD Podnart za podarjene venče, cvetje, izraženo sožalje in vsem, ki ste sočustvovali z nami, se od njega poslovili na domu, in vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala Tonetu Šolarju in Filipu Sitarju za poslovilne besede, spremstvu ZB Sr. Dobrava in prečastiti duhovščini za opravljen pogrebni obred in govor.

Vsem skupaj še enkrat najlepša hvala.

Žalujoči: žena Anica s sinom Jankom, brata in sestre ter ostalo sorodstvo.

Sp. Dobrava, 1. marca 1976

ZAHVALA

V 76. letu starosti me je zapustila moja nenadomestljiva ljubeča žena

Marija Trilar

roj. Šarc

Iskreno se zahvaljujem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti in ji poklonili mnogo vencev in cvetja ter nám izrazili sožalje. Posebna zahvala dr. Bajžlu za njegovo dolgoletno zdravljenje. Zahvala gospodu župniku za opravljeni pogrebni obred in poslovilne besede ter g. duhovniku z Brega in pevcom.

Se enkrat hvala ožjim sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za vsestransko pomoč in nego ter sočustovanje v teh težkih dnevih.

Žalujoči: mož France, sestra Ana, brat dr. Janez Šarc in ostalo sorodstvo.

Orehk, Radomlje, Radovljica, 5. marca 1976

Ekskluzivna prodaja
novega pohištvenega programa

GORICA

po posebni ceni

**V naših prodajalnah
že lahko izberete modele
za pomlad. Posebno boste
zadovoljni z ženskimi salonarji
z usnjenimi podplati.**

Voznik tovornega avtomobila Franc Zupan iz Kranja je v ponedeljek, 1. marca, ob 12.25 vozil na Jesenicah po cesti Borisca Kidriča proti Kranju. Nasproti mu je pripeljal voznik kombija Ljubše Damjanov (roj. 1955) z Jesenic in se s kombijem zaletel v zadnji del tovornjaka, čeprav se je Zupan s tovornjakom umikal in zapeljal na desno v sneg. Ljubše Damjanov je bil hudo ranjen, škoda na avtomobilih pa znaša 20.000 dinarjev. — A. Ž. — Foto: D. Sedov

Prehodni pokal za domačine

Poljane — V Poljanah v Poljanski dolini je bilo v nedeljo, 29. februarja, prvo tekmovanje v veleslalomu za prehodni pokal v spomin na prvoborca, domačina iz okolice Poljan, Rudolfa Robnika. Tekmovanje se je udeležilo 76 tekmovalcev iz osnovnih organizacij ZSMS v krajinskih skupnostih, organizacijah združenega dela in v izobraževanju s celotnega področja škofjeloške občine. Pripravili sta ga osnovna orga-

nizacija ZSMS Poljane in športno društvo iz Poljan. Na 600 metrov dolgi proggi z 80 metri višinske razlike in 18 vratci, postavil jo je voditelj domačega športnega društva Drago Kisovec, bi se med seboj morali posmetiti mlajše mladinke in mladinci, starejše mladinke in mladinci ter članice in člani OO ZSMS iz škofjeloške občine, vendar se vsi prijavljenci niso pojavili na startu, tako da so bile nekatere kategorije okrnjene ali jih sploh ni bilo. Tekmovanje bo odslej postal tradicionalno. Pokal za najboljšo ekipo je prispeval občinska konferenca ZSMS Škofja Loka, najboljši pa so prejeli tudi diplome.

Rezultati: članice: 1. I. Frlan (Poljane); starejše mladinke: 1. N. Bešter (Poljane); člani: 1. M. Bernik (Niko - Železniki); starejši mladinci: 1. M. Frlan (Poljane); mlajši mladinci: 1. M. Podobnik (Žiri); ekipno: 1. OO ZSMS Poljane (I. Frlan, F. Tavčar, M. Frlan) 2:15,7, 2. OO ZSMS Iskra Železniki 2:21,0, 3. OO ZSMS Alples 2:28,2. -jg

Številni vzponi

Alpinistični odsek planinskega društva Medvode je bil lani zelo uspešen. Člani odseka so izvedli nad 300 vzponov, pripravili so zimski tečaj, alpinistično šolo, skupno plezalno turo in se udeležili vseh memorialnih prireditev.

Uspešna je bila tudi plezalna in vodniška dejavnost v tujih gorstvih. Tako je bil Roman Robas udeleženec himalajske odprave na Makalu, več članov pa je sodelovalo v odpravah v evropska gorstva. Za dosežene uspehe je bilo lani nagranih in pohvaljenih šest članov odseka. -fr

V počastitev dneva žena odbojkarski turnir

Kranj — Občinski sindikalni svet, komisija za šport in rekreacijo organizira v počastitev dneva žena 4. in 9. marca odbojkarski turnir za ženske. Turnir bo potekal v dveh delih, in sicer 4. marca ob 20. uri v telovadnici OŠ Simona Jenka (izločilni turnir) in 9. marca ob 18. uri v telovadnici osnovne šole v Predosljah (finale — vsaka ekipa z vsakom!).

Za turnir so se prijavile naslednje ekipe: Bolnica Golnik, Elektro — Gorenjska, Iskra Kranj, OŠ Simona Jenka Kranj, Partizan Kranj, SDK in Ljubljanska banka Kranj. -rc

Biatlon že od leta 1960 olimpijski šport

Naši mojstri teka in streljanja pa na stranski smučini

Matevž Kordež z Jamnika: naši tekmovalci v biatlonu, kombinaciji smučarskega teka in strelnja, ne želijo biti več privesek, temveč enako-pravni drugim zimskim športom

IZKUŠNJE MATEVŽA KORDEŽA

Naš nekdanji smučarski tekač Matevž Kordež z Jamnika je velik zagovornik biatlonu in športnik, ki o tej zimski športni panogi veliko v. Januarja je bil kot trener in odgovoren za biatlon pri Smučarski zvezi Jugoslavije z našimi najboljšimi biatlonci Slavkom Premožetom iz Dola, Borisom Kozincem iz Gorj in sinovoma Matevžem in Božom v Romuniji. Razen poprejnjih nekaj dnevnih resnejših priprav na Pokljuki je bil obisk v Romuniji prvi temeljitejši trening naših biatloncev, obenem pa dobrodošlo (in tudi grenko) spoznanje, kaj vse še manjka našemu biatlonu. Naši so bili skupaj z Romuni, ki so blizu svetovnega biatlonškega vrha in tudi v Innsbrucku niso ostali neopazni.

»V Romuniji smo spoznali, da o treningu biatloncev ne vemo kaj prida,« pripoveduje Matevž Kordež. »Nič čudnega ni, če so naši tekmovalci na repu. Za sam tek ugotovitev v tolkšni meri ne velja. Slabi smo predvsem pri strelnju. Dober romunski tekmovalec na primer v sezoni postrelja za trening od 5000 do 10.000 kosov streliva. Ne strelja le z biatlonsko puško, temveč zraven z ravnino in nadaljuje z malokalibrsko in vojaško. Strel mora biti brezhiben in roka mirna tako v ležečem kot stoječem položaju. Ne merijo le v tarče, temveč v določene točke v televadnici ali celo sobi, z nenapolnjeno puško seveda. Samo da se roka in oko navadita na orodje.«

OSTROSTRELCI NA SMUČEH

»Za tak način treninga imajo sosedje posebna strelische. Na vsakem je tudi po 25 tarč. Prav zaradi strelnja in opreme smo jih občudovali, saj so bili za nas resnično ostrostrelci na smučeh,« obuja vtise iz Romunije Matevž Kordež.

»V romunski Brašov Poljani smo se prvič srečali tudi z biatlonom.«

Ionsko štafeto, ki so jo začeli prvič teči leta 1968. Pri članih tečejo štirje smučarji in predajo na vsakih 7,5 kilometra. Vmes pa mora vsak tekmovalec dvakrat streljati na tarče, oddaljene po 150 metrov. Na voljo ima 8 nabojev, in sicer pet v puškinem »magazinu«, tri pa v rezervi. Kolikor strelov zgreši, tolkokrat mora preteči 150 metrov dolg »kazenski krog«. Kdor je torej boljši strelec, manj krogov mu je treba preteči in prej je štafeta na cilju. Dokaz več za pomembnost strelnja pri biatlonu! Tu smo zatajili. Obenem pa spoznali, kje so glavne vrzeli našega biatlonu,« pravi Matevž Kordež.

BIATLONU POMAGATI NA NOGE

»Obilo organizacijskih in tehničnih nalog čaka jugoslovanski biatlon,« sodi Matevž Kordež. »Predvsem moramo dobiti primerno orožje, strelivo in strelische. Pagona naj se izenači z drugimi zimskimi športi, ne pa capljati na stranskem tiru za njimi! Vsaj deset pušk bi kazalo dobiti prihodnje leto. Vsi najboljši tekmovalci bi lahko vadili z njimi. Računamo na pomoč JLA in partizanskih enot. Biatlonci so odlični smučarji in dobri strelec. V sodelovanju z JLA želimo urediti na Pokljuki strelische, nadarjenim biatloncem pa omogočiti vadbo tudi med služenjem vojnega roka. Uspeli bomo le z načrtnim in složnim delom. Poskus posameznikov (mednarodne Matevž Kordež brez dvoma sodi — op. p.) ne bodo rodili dolgoročnejših rezultatov. Ne razumem odločitve komisije za teke Smučarske zvezde, ki sina Boža po odhodu na biatlonski trening v Romunijo ne upošteva več pri tekaški reprezentanci, čeprav vanjo po rezultatih sodi. Sodelovanje pri biatlonu za zdaj na sestavo tekaške smučarske reprezentance po moje ne sme vplivati. Odločitev bi lažje razumel, če bi tudi pri biatlonu uvedli načrtnejše delo in vrhunski tekmovalci zaradi vadbe biatlonu za čisti smučarski tek ne bi imel več časa in moči, niti priložnosti...«

J. Košnjek

Matevž Kordež in sinova Božo ter Matevž med treningom za biatlon na Jamniku. Dobro strelnje je ena glavnih odlik dobrega biatlonca. — Foto: F. Perdan

Tržič boljši od Kranja in Loke

Križe — V tukajšnji telovadnici OŠ Kokrškega odreda so se pomerile občinske pionirske rokometne reprezentance Škofje Loke, Kranja in Tržiča. Najboljšo igro so pokazali Tržičani, ki so brez težav premagali oba nasprotnika. To tekmovanje je bilo hkrati tudi pregled pionirjev za sestavo medobčinske reprezentance, ki bo iutri nastopila v Hali Tivoli na

letosnjem srečanju pionirskih medobčinskih reprezentanc Slovenije.

Izidi: Tržič : Škofja Loka 14:11 (8:6), Tržič : Kranj 18:13 (6:9), Škofja Loka : Kranj 18:18 (11:6).

Lestvica:

Tržič	2	2	0	0	32:24	4
Škofja Loka	2	0	1	1	29:32	2
Kranj	2	0	1	1	31:36	2

-dh

Strelci v Cerkljah okrepili svoje vrste

Letos praznuje strelska družina »Tabor« Cerkle 25-letnico obstoja. Da bi jubilej kar najbolj svečano proslavili, so na svojem občnem zboru izvolili povsem novo vodstvo in dokaj kritično ocenili svoje dosejanje delo.

Pripominjamo, da so pri sestavi programa aktivno sodelovali tudi strelški predstavniki družbenopolitičnega življenja, predstavniki vseh šestih krajevnih skupnosti, še posebno na vojaški rezervni starešine tega

kraja. Družina ima vse možnosti, da se razvije v eno od močnejših strelških družin v kranjski občini, zlasti še, ker ima zelo velik pionirjev in mladine, njihovi strelci pa so tudi že sedaj znani daleč naokoli, saj večkrat sodelujejo tudi na pomembnejših tekmovanjih v občini, republiki in drugod. La malo družin je, ki bi imeli avtomatsko strelische za zračno puško. Zgraditi morajo letos le še strelische za malokalibrsko puško in pištole. -an

Znižanje 10 - 40% do 15. marca

PRI NAKUPU OPUŠČENIH PROGRAMOV POHIŠTVA
KREDIT DO 30.000 DIN
BREZPLAČEN PREVOZ DO 30 km
LAHEK DOSTOP
PARKIRNI PROSTOR

lesnina
KRAJN
PRIMSKOVO

Za VIII. Poldov memorial. in lovorko Kongsberg Postani prijatelj Planice

LUBLJANA - Na letosnjem tekmovanju za lovorko Kongsberg v Planici bodo nastopili najboljši skakalci Avstrije, Francije, Italije, Švice, ZRN in Jugoslavije. Poleg njih pa bodo na stari velikanski v nedeljo na osmeh Poldovem spominskem tekmovanju nastopili še tekmovalci ČSSR, NDR, Poljske, Bolgarije, Romunije, SZ ter Norveške in Švedske. Naši pa se bodo v sklopu Poldovega memoriala pomerili še za državne naslove na veliki skakalnici.

Torej od 19. do 21. marca se v Planici obeta spet pravi slovenski športni praznik. Vsi, ki bodo v teh treh dneh prišli v zibelko skakalnega športa pod Ponce, bodo prav gotovo prišli na svoj račun. Na delu bodo videli olimpijske zmagovalce Innsbrucka Schnabla, Innauerja ter druge, saj je tekmovanje za lovorko Kongsberg obvezno za vse alpske dežele in morajo na to tekmo poslati res najboljše. Čeravno je v tem terminu tudi skakalna prireditev za pokal Tater, ni bojazni za kvalitetno planinsko tekmo.

Vse službe organizacijskega komiteja Planica delajo s polno paro. Obe skakalnici, 90- in 120-metrska, sta v delu, saj so ju že prehodili kadeti RSNZ iz Vikrč. Le-ti pa bodo v vseh treh dneh planinskega tekmovanja v veliko pomoč organizatorju. Tudi za parkirišča za 5000 avtomobilov in avtobusov bo preskrbljeno, saj so že skoraj nared. Cene vstopnic bodo 20 in 10 dinarjev, na voljo pa bodo tudi paketi. Cena z nalepko za avtomobil bo 80, za avtobus pa 900 dinarjev. V to pa je že vsteta tudi vstopnina.

Na tem tekmovanju pa se obeta še ena novost. Prek osnovnih organizacij sindikata in vsi, ki bodo v Planici kupili serijo 20 značk, vsaka bo le 20 din, bo tako postal prijatelj Planice. Denar, ki ga bodo zbrali iz tega, bo namenjen za izgradnjo planinskega smučarskega središča. D. Humer

Izenačenost na vrhu

Tretje kolo v tekmovanju mlajših pionirjev - A skupina je prineslo nekaj zanimivih in borbenih srečanj. Najmlajši košarkarji iz Predoselj so doživelj prvi poraz v tekmovanju in na vrhu lestvice so se tako znašle tri ekipe z enakim številom točk.

Izidi: F. Prešeren : D. Jenko 24:17 (10:9), S. Mlakar : L. Seljak 0:20 b.b., F. Prešeren : S. Žagar 24:38 (7:12), J. B. Tito : S. Jenko 21:40 (9:20), S. Jenko : S. Žagar 29:21 (15:7).

Po tretjem kolu vodijo s po osmimi točkami ekipe OS L. Seljak, J. B. Tito ter S. Jenko pred ekipami OS S. Žagar, D. Jenko, F. Prešeren in S. Mlakar. -bb-

Vaterpolo Kamnik v vodstvu

KRANJ - V tukajšnjem zimskem bazenu se bo v nedeljo ob 8. uri nadaljevalo tekmovanje v letosnji odprti zimski vaterpoloski ligi.

V 3. kolu se bodo srečali Vodovodni stolp : Kamnik, Iskra : Korotan in Triglav : Škrlovec. Prav gotovo bodo zasledovalci Iskra, Škrlovec, Vodovodni stolp in Triglav ter Korotan skušali nadoknaditi zamujeno iz prvih dveh kol in zaustaviti Kamničane, ki so doslej še edino neporaženo moštvo. -dh

Pionirke iz Žirov prve

V soboto, 28. februarja, je bilo odigrano v Škofji Loki zadnje kolo občinske košarkarske lige za pionirke v občini Škofja Loka. V ligi so letos sodelovale štiri osnovne šole. Najboljšo igro so prikazale pionirke iz Žirov in Škofje Loke. Šoli sta si poborili pravico nastopanja na pod-

Na Krvavcu 140 šolarjev

Na letosnjem občinskem prvenstvu osnovnih šol kranjske občine je nastopilo okoli 140 osnovnošolcev iz sedmih šol. Tekmovanja se nista udeležili le osnovni šoli iz Predoselj in Posebna osnovna šola Kranj. Tekmovali so v veleslalomu.

Rezultati - cicibane: 1. Mojca Dežman (FP), 2. Maja Kalan, 3. Maja Česnik (obe LS); mlajše pionirke: 1. Nataša Kalan (LS), 2. Majda Žvokelj (FP), 3. Urška Černe (SJ); starejše pionirke: 1. Jana Suhadolnik (LS), 2. Mojca Pust (FP), 3. Lidiya Nahtigal (MV); mlajše mladince: 1. Renata Bregar (MV), 2. Karin Pajntar (FP), 3. Tea Mezeg (DJ); ekipno: 1. OŠ France Prešeren, 2. OŠ Lucijan Seljak, 3. OŠ Matija Valjavec (LS), 2. Matjaž J. J.

Smučarski skoki na Visokem

Osnovna organizacija ZSMS Visoko je v nedeljo organizirala tekmovanje v smučarskih skokih na 20-metrski skakalnici na Visokem. Poleg članov, mladincev in pionirjev sta nastopili tudi dve mladinki. Skupno je tekmovalo 42 skakalcev iz Bašlja, Bele, Hotemaž, Luž, Olševke, Srednje vasi, Šenčurja, Tupalič in Visokega.

Rezultati - pionirji: 1. Pavel Vidmar (Bela), 2. Rado Kepic (Visoko), 3. Jože Mali (Tupalič); mladinci: 1. Zvone Vidmar (Bela), 2. Slavko Sitar (Visoko), 3. Milan Ekar (Bela); člani: 1. Franci Sajovec (Visoko), 2. Marjan Sajovic (Olševke), 3. Zvone Šal (Visoko); mladinke: 1. Saša Plevl (Visoko), 2. Erika Kotnik (Visoko).

Številne prireditve v skokih

V soboto in nedeljo bo na Gorenjskem več prireditev v smučarskih skokih. Jutri bo na novi 35-metrski skakalnici na Gorenji Savi v Kranju prvenstvo Slovenije za starejše pionirje s pričetkom ob 14.30. Tako zatem pa bo na isti skakalnici odprt občinsko prvenstvo Kranja za mladince. Po več letih bo spet tekmovanje v Adergasu pri Cerkljah na tamkajšnji 40-metrski skakalnici. SD Proleter iz Adergasa bo organiziral meddržavno tekmovanje v nedeljo ob 9.30. Tekmovali bodo člani, mladinci in pionirji. V nedeljo ob 14. uri pa bo na 70-metrski skakalnici v Žireh meddržavno tekmovanje za člane in mladince. -dh

Trening tekma Slovenia : Jugoslavija

Danes (5. marca) bo v Novem mestu rokometni praznik. Ob 15.30 se bosta namreč srečali mladinski moštvi ljubljanske conske rokometne lige severa in juga, dekleta pa se bodo pomerile med seboj ob 16.30. Potem pa bo ob 18. uri trening tekma med reprezentancama Slovenije in Jugoslavije. Sicer pa bo reprezentanca Jugoslavije v nedeljo, 7. marca, v Novem mestu odigrala zadnjo kvalifikacijsko tekmo skupine A za olimpijske igre v Montrealu. Pomerila se bo z izbranci Islandije.

Jutri (6. marca) pa bo na Kodeljevem v Ljubljani turnir medobčinskih rokometnih zvez za pionirje in pionirke. Nastopilo bo 8 zvez, Gorenjci pa imajo predstavnike v obeh tekmovanjih.

Treboj conskih ligarjev mladinskih moških in ženskih ekipe bo v soboto, 13. marca, ob 8. uri. Tudi ta prireditev bo na Kodeljevem v Ljubljani. J. Kuhar

Križani že prvaki

Do konca prvega tekmovanja v gorenjski zimski rokometni ligi naslojijo le še jutrišnja srečanja, vendar je prvak že znan.

Križani so v tem kolu namreč premagali Dupljance in Radovljicane, tako da so praktično že osvojili zimski gorenjski naslov. V preostalih igrah so Zabnici odpravili Radovljico, ki je oddala točki še stražiški Savi, Storžič pa Dupljam.

Izidi: Radovljica : Križe 19:22 (11:6), Duplje : Storžič 23:12 (14:5), Zabnica : Radovljica 21:17 (12:9), Duplje : Križe 17:18 (9:9), Sava : Radovljica 34:27 (14:12).

Pari zadnjih srečanj: Duplje : Radovljica (ob 16. uri), Besnica : Sava (ob 16.45), Radovljica : Besnica (ob 17.30), Sava : Duplje (ob 18.15). -dh

Žirov prve

ročnem prvenstvu Gorenjske, ki bo aprila v Kranjski gori.

Vrstni red: 1. OŠ Padlih prvoborci Žiri 12, 2. OŠ Peter Kavčič Šk. Loka 8, 3. OŠ Cvetko Golar Trata 4, 4. OŠ Ivan Tavčar Gorenja vas 0. D. Erznožnik

Pernuš (SŽ), 3. Boštjan Mihelič (LS); mlajši pionirji: 1. Tomi Jerman, 2. Leon Pintar (oba FP), 3. Miro Štular (SJ); starejši pionirji: 1. Venček Parte (MV), 2. Igor Kreačič (SJ), 3. Dušan Grašič (LS); mlajši mladinci: 1. Rado Markič (MV), 2. Boris Gruden (FP), 3. Branko Lipar (DJ); ekipo: 1. OŠ Lucijan Seljak, 2. OŠ Simon Jenko, 3. OŠ Matija Valjavec. J. J.

Tekači za Beštrov, alpinci za Ručigajev memorial

KRANJ - V tekaški smučini v Nemiljah bo jutri kvalitetno tekmovanje. Tekaška sekacija SK Triglav bo namreč organizatorica Beštrovega spominskega tekmovanja. Na tekmovanju bodo nastopili vsi najboljši tekači iz Slovenije, zato se obetajo v vseh kategorijah - člani, mlajši člani, starejši in mlajši mladinci ter članice, starejše in mlajše mladinke - zagrizeni spopadi. Start bo ob 14. uri.

V nedeljo pa se bodo na isti smučini ob 10. uri za kategorizacijo pomerili še pionirji v vseh štirih kategorijah.

KRAVEVEC - Alpska sekacija SK Triglav pa bo v nedeljo ob 10. uri na smučiščih Kravca organizatorica spominskega Ručigajevskega slalomskega tekmovanja. Tudi tu bodo nastopili najboljši člani in članice iz vseh slovenskih smučarskih kolektivov.

Na vseh treh tekmovanjih bodo nastopili vsi najboljši, tako da se obetajo zanimivi in kvalitetni spopadi. Zato z gotovostjo lahko trdimo, da bo na vseh republiško prvenstvo v malem. -dh

Jakopičev memorial ob baklah

Gorjanski Partizan bo tudi letos organiziral nočno tekmovanje smučarjev tekačev z baklami v spomin na tragično preminulega mladinskega tekača TVD Partizan Gorij Jakopiča. Tekmovanje bo drevi z začetkom ob 19. uri in s startom v Zgornjih Gorjah pri Emavcu. Na prireditve je organizator povabil tekmovalce vseh slovenskih klubov ter mlade smučarje s Koroške in Trbiža.

J. Ambrožič

Množično tekmovanje smučarjev v Gorjah

V Gorjah bo v nedeljo, 7. marca, množično smučarsko tekmovanje, ki ga organizira osnovna organizacija ZSMS Gorje v sodelovanju s smučarskim klubom TVD Partizan. Organizatorji so povabil vse smučarje amaterje ne glede na starost, ki se bodo na 5 km dolgi progi pomerili tudi v metanju sneženih kepov v cilj. Začetek tekmovanja bo ob 9. uri pred doma TVD Partizan v Gorjah, kjer bodo sprejemali prijave eno uro pred startom. JR

Tekma za začetnike v skokih

Smučarski klub Triglav bo v nedeljo ob 10. uri organiziral na 15-metrski skakalnici v Stražišču tekmovanje za začetnike iz kranjske občine. Prijavijo se lahko samo tekmovalci, ki doslej še niso tekmovali v tekma za kategorizacijo SZS. Organizator bo sprejemal prijave na skalanici do 9.30. J. J.

XIII. zimske športne igre na Veliki planini

Kamnik - Jutri, v soboto, 6. marca, se bodo na Veliki planini pričele tradicionalne zimske športne igre delavcev upravnih organov gorenjskih občin. Letos je organizator občina Kamnik. Na teh zimskih športnih igrah že 13. leto sodelujejo občine Domžale, Kamnik, Kranj, Jesenice, Radovljica, Škofja Loka in Tržič. Tekmujejo za prehodni pokal v veleslalomu in sankanju, ekipo in posamezno.

Organizatorji tudi letos pričakujejo tako veliko udeležbo kakor je bila skoraj na vseh dosedanjih igrah. Zaljubljenec prireditve pa bo v planinskem domu v Kamniški Bistrici. -an

Smuk jezerskih smučarskih korenin

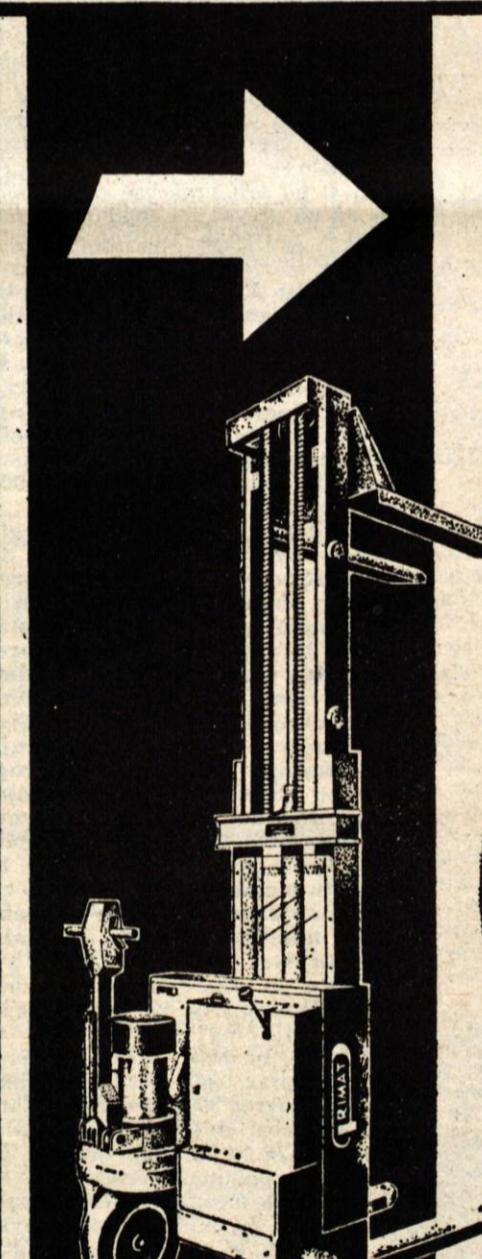
Smučarski klub Jezerski že 24 let zaporedoma prireja na pustno nedeljo tekmovanje za starejše člane v smuku pod Makekovo Kočno. Letos je nastopilo 70 starši jezerskih smučarjev. V posameznih kategorijah so bili najboljši: moški 30-40 let: stare smuči: 1. Jurij Skuber, 2. Marko Šenk, novejše smuči: 1. Milan Dolinšek, 2. Stane Frantar; moški 40-50 let: stare smuči: 1. Ivan Močnik, 2. Metod Šavs, novejše smuči: 1. Jože Žvokelj, 2. Milan Stevanec; moški 50-55 let - stare smuči: 1. Peter Šinkovec, 2. Janez Parte; moški 55-60 let - stare smuči: 1. Jurij Šavs, 2. Lado Kern, novejše smuči: 1. Andrej Volc, 2. Franc Karničar; moški 60-65 let: 1. Vinko Tepina, 2. Jože Skuber; moški 65-70 let: 1. Ludvik Virnik; moški nad 70 let: 1. Franc Dobrun; ženske 30-40 let - stare smuči: 1. Lojca Šavs, novejše smuči: 1. Anica Kocjan, 2. Marija Skuber; 40-50 let: 1. Majda Krč, 2. Nada Žvokelj. A. Karničar

ŽELITE, DA BO VAŠE DELO V SKLADIŠČU LAŽJE?

Primatov montažni regal sistem MINIRACK vam to omogoča. Sistem je prilagodljiv v vsakem skladišču z ročnim vlaganjem.

Za paletizirano blago velike nosilnosti, regal sistem PRIMAT-MAJORACK.

S tem sistemom je mogoče zadovoljiti še tako specifične zahteve kupcev.

OB EKONOMIČNOSTI IN SOLIDNI IZVEDBI BOSTE ZADOVOLJNI!

VODILNI JUGOSLOVANSKI PROIZVAJALEC OPREME ZA NOTRANJI TRANSPORT IN SKLADIŠENJE

RIMAT

TOVARNA KOVINSKE OPREME MARIBOR, Industrijska 22 telefon: 28641, teleks: YU 33178

V zadnjih dneh prejšnjega tedna je bila v Preddvoru končana partijska politična šola, katero je pripravil komite občinske konference ZKS Kranj v sodelovanju z delavsko univerzo Tomo Brejc Kranj. 65 slušateljev je tako v štirih ciklusi predelalo A in B program partijske politične šole, ki je obsegal 140 ur izobraževanja, oziroma 16 idejnopolitičnih tem. Komite občinske konference ZKS Kranj daje velik pomen tovrstnim oblikam izobraževanja in usposabljanja članstva Zvezze komunistov, saj le-ta občutno izboljšuje kakovostno vsebino, organiziranost in metode dela v osnovnih organizacijah Zvezze komunistov. Na skleplni konferenci je bila partijska politična šola ugodno ocenjena, k čemur je prispevala tako dobra organizacija, soliden predavateljski kader ter zgledno sodelovanje slušateljev.

Tri udeležence partijske politične šole smo povprašali, kakšen pomen imajo take oblike usposabljanja oziroma izobraževanja ter za njihovo oceno?

»S tovrstno obliko usposabljanja sem povsem zadovoljen. Mnogi izmed nas nimajo možnosti pridobiti tovrstno izobrazbo na »šolski način, zato je ta oblika še toliko bolj sprejemljiva. Mislim, da smo že doumeli pravi pomen izobraževanja, ne samo nas, komunistov, temveč tudi vseh samoupravljalcev. Več znanja pomeni hkrati tudi več samoupravljanja. Škoda, da teh predavanj ne sliši širši krog, saj bi moralo biti tovrstno izobraževanje še bolj množično. Seveda pri tem ne smemo zanemariti samoiniciative, saj je to najlažja oblika nadaljnega izobraževanja, posebno še, ker je mogoče dobiti dovolj tovrstnega čtiva. Pogrešam večjo zavzetost sredstev javnega informiranja, da bi pripravljala bolj dostopne informacije za delavca-samoupravljalca ter da bi s tem odigrala določeno vlogo pri izobraževanju. Sicer pa se bodo rezultati partijske politične šole najbolj pokazali v praktičnem delu v osnovnih organizacijah.«

ANICA JAMBROŠIĆ,
Tekstilni center, TOZD Solksi center za tekstilno in obutveno stroko, Kranj:

»Partijsko politično šolo lahko ocenim kot zelo dobro, posebej še organizacijo v rokah delavske univerze Tomo Brejc. Obdelali smo 16 kompleksnih tem, od katerih kar 5 po skupinah. Opazila sem, da je prav delo po skupinah zelo ustvarjalno vplivalo na posamezne slušatelje, ki so zavzeto sodelovali v razpravah oziroma analizi posameznih idejnopolitičnih vprašanj. V manjši skupini posamezniki lahko bolj sproščeno sodelujejo, počnejo svoje sposobnosti in si pridobijo potrebno rutino javnega nastopanja. V posamezna vprašanja smo se lahko povsem poglobili in jih tudi razrešili, večkrat seveda ob pomoči predavateljev. Opravljam delo sekretarja osnovne organizacije na šoli ter bom pridobljeno znanje koristno uporabila pri delu med komunisti in samoupravljalci. Veselilo bi me, če bi bil vsak član Zvezze komunistov deležen tovrstnega idejnopolitičnega usposabljanja. Šola bo mnoge motivirala za nadaljnje usposabljanje in izobraževanje, k čemur bo tudi mnogo prispevalo čtivo, s katerim so nas oskrbeli, saj v njem najdemo številne odgovore na vprašanja, ki se pojavljajo pri vsakdanjem delu. Menim, da je usposobljenost članov Zvezze komunistov osnovni pogoj za uspešno izvedbo posameznih akcij, zato pozdravljam naprave komiteja občinske konference ZKS Kranj, ki z načrtno, dobro organizirano obliko usposablja svoje članstvo.«

JOŽE GAZVODA, Iskra, Elektromehanika, TOZD Merilne naprave, Kranj:

»Podpiram napore komiteja občinske konference ZKS Kranj, ki skrbi za izobraževanje svojega članstva. Menim, da je bila šola koristna, ter da bomo le oboroženi z znanjem dovolj močni za dosego ciljev, ki so pred nami. S takimi oblikami usposabljanja bomo dosegli napredok pri delu, seveda pa bo treba znanje vsekozi dopolnjevati. Osebno mi je bilo zelo všeč delo po skupinah, kjer smo podajanje predavateljev dopolnjevali s svojimi mnenji, usklajevali stališča. S tem sem okrepil samozvest, ker je skupina, npr. upoštevala moje mnenje, s tem pa sem se osvobodil vezi, ki so včasih ovira, da sem se sploh oglasil v razpravi. Menim, da bom obogaten z znanjem vnaprej veliko lažje delal, čeprav sem pogrešal povzetke posameznih predavanj, iz katerih bi lahko sam poiskal odgovore na posamezna vprašanja, ki nastajajo v praktičnem delu. Ob tem moram poudariti, da je na voljo že dovolj čtiva, nekaj tega smo tudi dobili v šoli, tako da bom lahko znanje sproti dopolnjeval.«

F. Rozman
Foto: M. Živulović

BOJAN STOPAR, Iskra, Elektromehanika, TOZD Družbeni standard, Kranj:

Zimska rekreacija na Krvavcu

Letošnjo podpoprečno zimsko sezono (kar zadeva snežno odejo) bi Krvavec lahko bolje izkoristil, če bi bil dograjen – Sedanjih osem žičnic in 60 hektarov smučišč je premalo v primerjavi z zmogljivostmi dostopne kabinske žičnice

»Sneg, ki je končno le zapadel sredi februarja, je vsem gorenjskim žičničarjem, potem ko smo že mislili, da bo tudi letosna zima gnila kot nekaj prejšnjih, naredil zares veliko uslugo. Lahko bi rekel, da so se končno po nekaj letih (zimah) vendarle zavrete prav vse žičnice na Gorenjskem; tudi tiste, ki nimajo najbolj ugodne nadmorske višine.«

Na Krvavcu pa smo letosno zimsko sezono imeli to prednost, da se od sedmih žičnic, ki omogočajo smukno na 60 hektarih urejenih smučišč, že od 25. novembra lani vrtijo neprekiniteno tri žičnice, in sicer Tiha dolina in Njivice. Vendar pa tudi za letosno zimsko sezono, čeprav je po dolgih letih končno zdaj le spet prevozna proga z vrha Krvavca do spodnje postaje kabinske žičnice v Zanijevu (dolga je 12 kilometrov), lahko imenujemo le podpoprečno,« pravi vodja TOZD RTC Krvavec v DO Alpetour Franjo Kreačič.

Tako kot drugod se je torej tudi na Krvavcu prava smučarska zimsko sezona začela sredi februarja. Od takrat vsak dan obratuje vseh osem žičnic (vključno s kabinsko), ki na uro lahko prepeljejo 6600 smučarjev oziroma obiskovalcev Krvavca. In kako velika želja po smučanju je letos po nekaj suhih zimah, pove podatek, da je v teh dneh vsak dan na Krvavcu od 1500 do 2000 smučarjev, ob nedeljah pa 3000 do 4000. V nedeljo, 29. februarja, so zabeležili rekorden obisk!

Nedavno zapadli sneg in živo zanimanje za Krvavec so omogočili svojevrstno preskušnjo. Odkar je bila zgrajena nova dostopna kabinska žičnica namreč prave sezone ni bilo. Tako je ta žičnica letos prvič uspešno prestala preskušnjo. Zakaj? Izkazalo se je namreč, da zmora prepeljati na vrh prav vse obiskovalcev in da na prevoz od spodnje postaje tudi v največjih koničah ni treba čakati dlje kot četr ure.

»Res je. Praksa danes potrjuje predvidevanja načrtovalcev, da tolikšna zmogljivost zadošča za nemoten in hiter prevoz vseh, ki želijo na Krvavec,« ugotavlja Franjo Kreačič in nadaljuje. »Tudi v praksi smo namreč preverili tehnični podatek, da lahko v sedmih urah prepeljamo 6000 obiskovalcev.«

Vendar se je zdaj pokazala druga težava. Sedem žičnic na smučiščih na Krvavcu namreč lahko na uro prepelje dobro 5500 smučarjev. To pa je premalo, da bi odpravili še vedno precej dolge vrste pred posameznimi napravami. Razen tega imamo ob sedanjih popoldanskih odugah težave zaradi vzdrževanja posameznih smučarskih prog. Imamo sicer tri teptalne stroje, ki pa niso kos, da bi lahko sproti ravnali sneg na nekaterih strminah. Da bi lahko opravili delo, bi v takih primerih morali proga za nekaj ur zapreti, kar pa je praktično nemogoče zaradi številnih smučarjev.«

In kje je rešitev za odpravo vrst pred žičnicami in za kvalitetnejše vzdrževanje prog?

Odgovor ni težak. Na vrhu je premalo naprav, saj trenutno lahko smuča le okrog 3000 smučarjev. Zato bi bilo treba odpreti nova smučišča. Program za to pa je že narejen. To so Kriška planina, Kržišče (kjer so zelo ugodne snežne razmere), Jezerca in Žvoh. Tu bi bilo treba postaviti po programu še sedem žičnic in tako odpreti še 50 hektarov novih smučarjev.«

»Uresničitev tega programa ne bi pripomogla le k odpravi omejenij dveh današnjih težav, marveč bi v mnogočem ugodno vplivala tudi na rentabilnost sedanjih investicij in seveda na poslovni uspeh TOZD Žičnice. Tako dograjen Rekreacijsko turistični center Krvavec bi namreč močno razbremenil kolektiv različnih finančnih obveznosti, ki jih seveda zdaj morajo pokrivati obstoječe naprave.«

Razen tega pa na Krvavcu ne bi bilo napak resno razmislišti tudi o ostalih zmogljivostih, predvsem o gostinskih in prenočitvenih. Res je sicer, da je danes za Krvavec zaradi bližine Ljubljane značilna predvsem enodnevna ali samo popoldnevna rekreacija, vendar je iz dneva v dan več takšnih obiskovalcev,

ki bi tudi pozimi odšli za teden dni na dopust in ga prebili na Krvavcu. Žal pa je danes na Krvavcu z vsemi vikendi skupaj le okrog 500 ležišč. Menim, da bi jih potrebovali vsaj še tisoč. Šele tako bi potem dobili zares zaključen turistični center, ki bi bil lahko tudi rentabilen.«

Glavni vzrok za težko stanje žičničarstva pri nas nasploh pa je seveda v položaju, ki ga žičničarstvo danes pri nas ima. Žičnice so namreč kot delovne organizacije izenačene z vsemi drugimi, kar pa z drugimi besedami pomeni, da morajo v treh ali štirih mesecih (ob seveda ugodni snežni sezoni) ustvariti toliko

(izpolniti različne družbene obveznosti), kot vsaka druga delovna organizacija, ki lahko posluje celo leto.«

A povrnilmo se k letosnji sezoni. Kot rečeno, je v teh dneh na Krvavcu vsak dan živahn. Poleg posameznikov prihajajo na Krvavcu skupine in člani kolektivov, ki prirejajo razna tekmovanja. Vodstvo RTC, ki ima upravo na spodnji postaji kabinske žičnice v Zanijevu, namreč na željo lahko organizira tekmovanje; pripravi progo in poskrbi za merilne naprave. Poleg tega je na Krvavcu tudi manjši servis, izposojevalnica in shramba smučarskih potrebščin. Urejena je tudi 5 kilometrov dolga tekaška proga in tudi tekaške smuči in čevlje izposojevalnica. In nazadnje povejmo še, da je bilo sredi tedna na Krvavcu 50 do 120 centimetrov snega in da velja smučanje oziroma vožnja na žičnicah od 50 do 80 dinarjev.

A. Žalar
Slike: F. Perdan

V teh sončnih dneh, ko popoldansko sonce že kar prijetno greje, je tudi takle počitek na Krvavcu prijeten.

Z aparatom bo odpravljeno večmesečno čakanje

»Bliža se 8. marec, dan žena. Ob tem prazniku se spominjamo tudi vseh tistih žena in mater, ki so zaradi zahrtnje bolezni morale v prerani grob. Zlasti zadnje čas raka na prsih neusmiljeno pobira mlada živiljenja. Pri tem pa se lahko zamislimo, ali smo res tako revni, da ne zmorem finančnih sredstev za nakup aparata, s katerim bi lahko pravočasno odkrili to zahrtnje bolezen. Sredstva za dolgotrajna zdravljenja imamo, zakaj ne bi znali poiskati še sredstev za ta aparat. Zato predlagam, da bi denar namenjen za darila in pogostitve ob dnevu žena namenili za nakup tega aparata.«

Zato smo jo te dni poiskali. Je uslužbenka v finančni službi kranjskega zdravstvenega doma, starja je 48 let in je že babica.

»Kaj vas je vodilo, da ste dali predlog za zbiranje denarja za nakup aparata za zgodnje odkrivanje raka na dojki?«

»V zadnjih nekaj letih so za ramom umrle štiri moje znanke in prijateljice in vse so bile še mlade. Pa tudi sama moram hoditi na redne pregledne dojki v Ljubljano in prav tako nekatere moje sodelavke v pisarni. Za pregled je treba čakati po nekaj mesecev. Ker dobi napotnico le tista žena, ki sumi, da je z njenim zdravjem nekaj narobe, je čakanje izredno naporno, živčno ubija in strah pred bolezni jo je iz dneva v dan večji. Če bi pa imeli takšen aparat na Gorenjskem, čakalne dobe ne bi bilo. Pa se preventiva bi bila veliko boljša in bi lahko odkrili večino primerov raka že v najzgodnejšem stadiju, ko je še ozdravljen.«

»Kako to, da ste predlagali, da bi v ta namen zbirali denar, ki ga sicer osnovne organizacije sindikata namenijo za obdaritve žena ob osmem marcu?«

»Prav z obdaritvami in veseljačnimi je dan žena popolnoma zgubil svoj prvotni namen. Proslav, s katerimi bi dan proslavili, skoraj ni več, praznovanje se je preselilo za gostilniške mize. Pa tudi drobna darila danes ženam prav gotovo ne pomenujo veliko. Veliko pa bo za vse nas pomenil aparat za zgodnje odkrivanje raka na dojki. In zato se najbrž nobena žena ne bo čutila prikrajšana, če ji v tovari ob 8. marcu ne bodo poklonili prtička ali krožnika.«

»Ste pričakovali tak odziv in organizirano akcijo?«

»Malo odziva sem že pričakovala, da pa bo akcija stekla tako organizirano, pa prav gotovo ne.«

»Menite, da bi s takšnimi in podobnimi akcijami nadaljevali?«

»Najbrž bi lahko. Vendar ne samo ob 8. marcu. Pri marsikateri stvari bi se dalo kaj prihraniti in denar koristnejše uporabiti. V Kranju, in najbrž je enako povsed po Gorenjskem, je zelo slabo poskrbljeno za varstvo dojenčkov.«

L. Bogataj

To je odlomek iz pisma, ki ga je našemu uredništvu lani pred osmim marcem poslala Vika Račičeva iz Kranja. Njen predlog smo takoj posredovali medobčinskemu svetu Zvezze sindikatov za Gorenjsko, ki je organiziral akcijo za zbiranje denarja. O akciji smo v Glasu že veliko pisali in jo tudi redno spremljamo. Priznati pa moramo, da smo kar malce preveliko pozabili na avtorico pobude.